

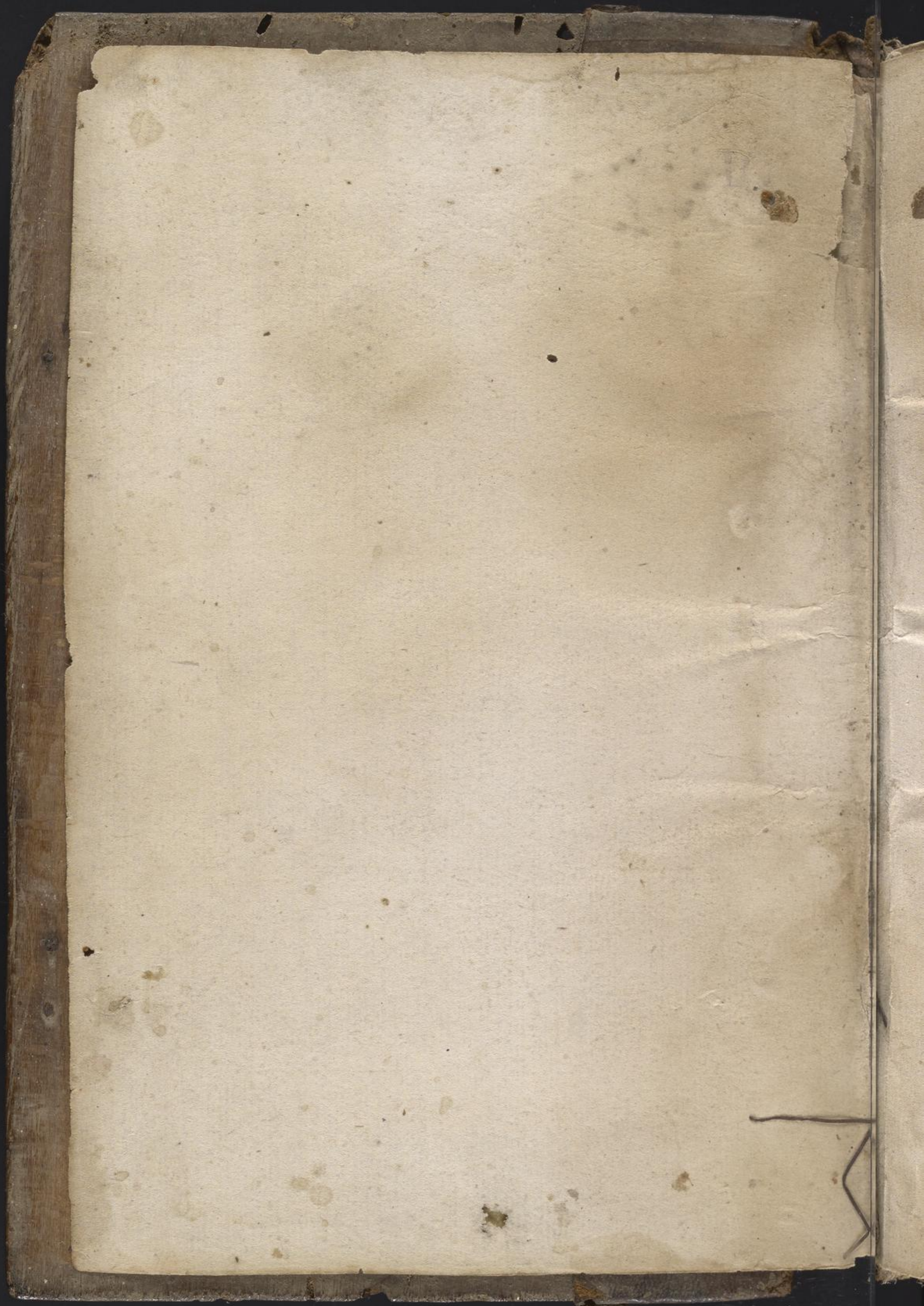

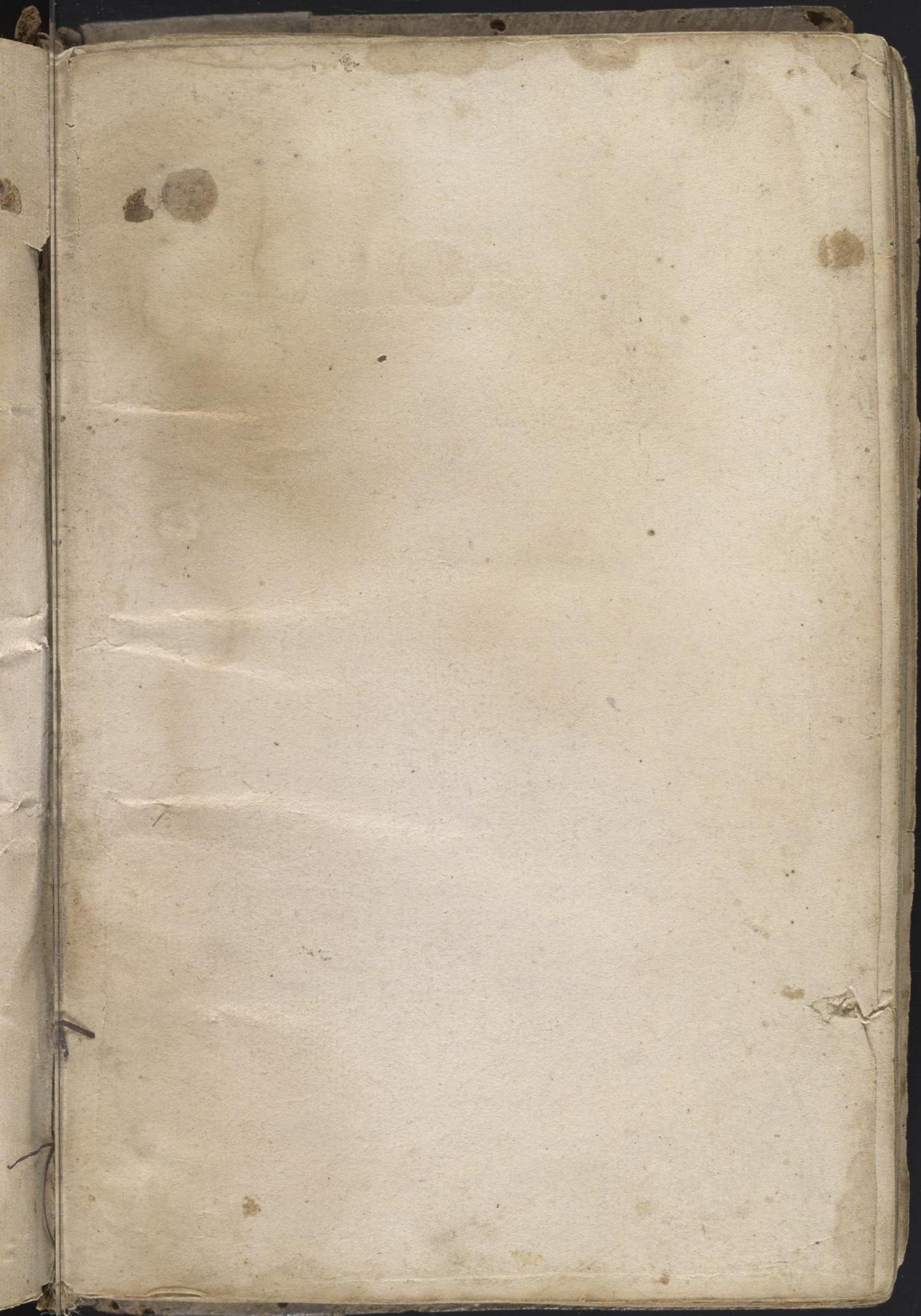
namque hoc xpo inuicem
cuius. quatenus magis hoc
in illa beate uita non dica
mus sed sed nunc cogitare lice
bit. **C**atholici ergo et pauci
uicque; sexus incertus testatur
quod sine sexus opibus est. **E**st
cum uox loqui dicitur. ad huc in hac
uita posita. matrem cum di. ad
huc opus carnis que carnis
spiritum concupiscit non implet. pro
benaet huc apto ac dicat.
uos incertus non estis sed inspirati.
Negando enim eos incertus. quo

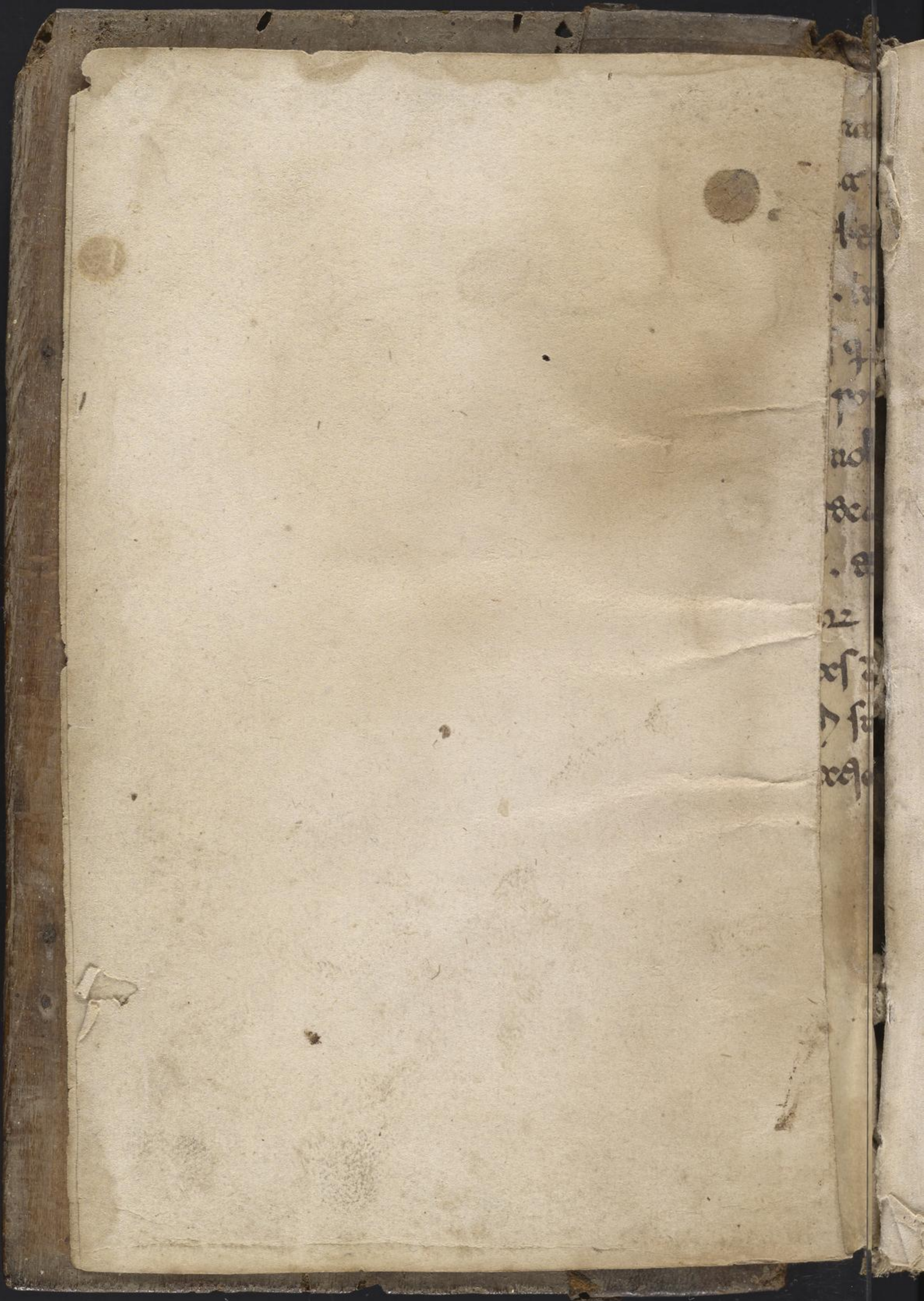
S. 2. O. 5°

OP.

PROEMIVM MARSILII FISCINI FLOR
ENTINI IN SPEVSIPPI ET ALCINOI ET
PYTHAGORAE OPVS CVIVM AB EO E
GRECA LINGVA IN LATINVM TRADVE
TA: AD IOHANNES CAVALCANTEM
FLORENTINVM CIVEM AMICVM VNI
LVM

VERAM PLATONI PHILOSOPHI
amicitiam optime mi Iohannes. Stabile
uite duorum unionem definiunt. Vna
uo nos inam in illis ee dum taxat hoibus arbitramur.
qui opere uno ad unu finem. tanq̃ eodem calle ad eu
de itineris terminum gradiuntur. Stabilem q̃ eorum
ita: denum fore societatem existimamus, cum non uno
solum, uerq̃ et stabile firmum q̃ id fuerit, quod sibi
communi quodam inter se officio sectandum proposuerit.
✓ erum cum ome hoium studium atq̃ comertum ad id
qd̃ bonum putatur. semp contendere soleat. bona tria
uo ee mortalibus uideantur. bona inq̃ animi, cor
poris q̃ externa, aut uirtus animi ab illis, aut uolup
tas corporis aut diuitiaru copia queritur. Horum
pfecto primum illud cetum est et perpetuum: duo re
liqua caduca sunt. atq̃ mortalia. Quaprobre in
ter illos solum stabilis uite unio que uera est
amicitia ee potest, qui neq̃ ad diuitias cumulandas

ex libris Isa. Cavalli.

neq; ad explendas libidines corporis quae oia
fluxa et caduca sunt. Sed ad unam stabilem q̄ritutē
animi capeſſendam atq; colendam comuni quodam
inter ſe ſtudio et toto mentis ardore proficiſcant.
Animi uirtutem, philoſophorū ille omnium magiſter
et dux plato noſter ſapientiam uoluit nuncupare
ſapientiam uō eē rex diuinarū cognitionem exiſti
mari. Res aut diuinaſ idē in libro de re. p. nō
aliter menti nr̄e innotescere poſſe. q̄ deo nos illuſtrato
demonſtrat, quēadmodum et corporū formas oculis
nō aliter q̄ ſole oculos illuminante uidere. Idem
igitur deus ē quem deſideramus uidere. qui ac
m̄tis ut intueri poſſimus illuminat qui lucido
m̄ti ſe deniq; mōſtrat. monſtrando delectat. Idem
uīa nobis eſt deus. eſt ueritas. ē et uita. Via q̄de
qm̄ ſuis nos radijs ad ſe conuertit et ducit et rapit.
Veritas aut, quia uerū ſe nobis ad ipm̄ conuerſis
oſtendit. Vita deniq; qm̄ animū nr̄um ipſius
contemplatorem beata illa uiſione paſcit p̄petuo
et oblectat. Huic ergo ſapientie om̄is peremnem
fontē ſitiant oportet om̄es qui cūq; ſapientie
gustare liquores ſuauiſſimos cupiunt. ſapientia
uō ſecutur neceſſe eſt om̄es qui uirtutē animi
adipiſci deſiderant. Quo efficitur ut qui cūq; animi
ſuum colere inſtituunt deū colere cōpellantur. Amicos

12
aut inuicē eos i superioribus definiuimus qui
simili et pari studio ad uirtutē contenderent.
mutuoq; fauore suos amicos colerent. cultus
amici sola uirtute constat. uirtus sapientia ē.
Sapientia cognitio diuinarum. cognitione huius
mor, Lux nobis diuina largitur. Cultus itaq; ad
dei ipsius est cultus. Amicitia cū igitur duorum cōseſu
ad animū uirtute colendum nitatur, nihil utiq;
aliud eē uidetur q̄ duorum animorum summa i deo
colendo concordia. Amantur aut a deo quicūq;
deum pia mte colunt. Ideo non duo quidem et
solij, sed tres necessario amici sunt semp: duo ui
delicet homines, unus q; deus. deus i q̄ Jupiter
humane uitę seruator: quem coluit plato semp:
Semp Socrates honorauit. Hic uitę dux hominū:
hic nos iunum conciliat. hic indissolubilis ē amicitie
nodus: custos q; perpetuus. hoc deo quondam conci
liatore prisci illi theologi quorū memoriam uene
ramur, sanctam inter se copulam amicitie misse
traduntur. Apud persas Zoroaster i religioſe phi
losophię misterijs assiduū sibi comitem Arima
spem aspirante numine dicit adscuisse. Mēcuri
trismegistus apud egiptios similitē esculapiūm:
Museū mītracia orpheus. Illic et aglaophemus
pythagoram. Atheniensis plato dionē primo siracu —

sanum: dione demum defuncto Zenocrate. usque
adeo sapientes uiri ad celeste iter tuto et placide
peragendum et ducem deum et comitem hominem necessariū
fore arbitrantur. Horum ego uestigia supne pceh
plagas impressa et summinime sequi posse confido
hoc tamen unum mihi iam abunde uideor consequi
ut ad sacre p̄hie studia exercebam uirtute: ue-
ritate inuestigandum optimi uiri comoda et iocū-
da societate non caream. Reor enim johannis
caualantis et marfilij ficini familiaritate meam
nūc quas paulo ante commemorauimus ponendam
esse: ac ducem deo qui nobis felicitē hanc copulam
instituit et conflauit utriusque nostrum ad res agendas:
ad uite tranquillitatem: ad diuinorum indagatio-
num plurimum cōducturam. Huius autē singularis be-
nivolentię monumenta posteritati mandare
alias quidem maiora constitui, et nūc opuscula
quedam amice nup̄ est greca lingua in latinam
traducta: quę ad nram illam platoniam sectam
cuius sacris miratus es collatura maxime ui-
deantur. Accipe igitur amice unice, librum de
platonis definitionibus, ab eius nepote s̄p̄eu
suppo cōpositum: librum præterea alcinoui platonici,
de huius secte conclusionibus. postremo pythagorę
quę precipue secutus est plato, Leges et symbola.

13.

His legendis ad arcana diuine phie misteria
 eruditus, mania umbratilis huius uite somnia
 quibz anxium uulgus inhiat, aspernaberis, mteq;
 ad celestia eriges, quorū cōteplatione in pnti uita
 tranquillitate, in futura beatitudine nāciscieris Vale.

*S. pseudoplatonis discipuli Libe de Platonis diffi
 nitionibz a Marsilio ficino translatus ad so
 hanez cauleantem . . .*

SEMPITERNVM: quod p omē tps et
 prius extitit, et nunc ē. nulli cōruptiōi
 obnoxium.

Sēpiternū.

DEVS. uiuens immortale perse ipm ad beatitudi
 nem sufficiens: essentia sempitēna. ipi boni causa.

DS

GENERATIO. motus ad essentiam: acceptio eētie.
 processus i esse.

gnatio

SOL celestis ignis qui solum abortu ad occasum ab eis
 dem aspici potest: animal sempitēnum: astrum aiatu:
 diurnum ac maximum.

Sol

TEMPVS: solis motus: progressionis m fura;

tps

DIES: solis iter abortu ad occasum: lum nocti gēu;

dies

AURORA. diei principium: primū a sole lumen.

Aurora

MERIDIES. Tempus i quo umbre cōporū q̄ b̄uissēt.

Meridies

OCCASVS. diei finis.

occasus

NOX. Umbra diei cōtraria: solis priuatio.

Nox

fortun

sonit

vent

aer

celus

Anima

potentia

visus

os

elementus

virtus

prudentia

Justicia

FORTVNA. Motus ab occulto in occultum casu quidam
felicitis actionis causa.

SENECTVS. Decrementum vite tempore factum.

VENTVS. Agitatio aeris circa terram.

AER. elementum cuius omnes Loci mutationes secu-
dum naturam sunt.

CELVN. Corpus omnia complectens corpora pre-
ter ipsum supremum aerem.

ANIMA. Quod se ipsum mouet. vitalis motus ani-
mantibus causa.

POTENTIA. Quod est per se ipsum efficax.

VISVS. habitus quo corpora discernuntur.

OS. Medulla calore consolidata.

ELEMENTVS. ex quo componuntur et in quod
composita dissoluntur.

VIRTVS. Dispositio vel habitus optimus mortalis
animantis per se laudabilis. habitus secundum quem
quod habet bonum vocatur.

LEGVMVNIO. Legum iuxta Institutionem qua quod
predictum est. probum dicitur. habitus concordia prestat.

PRVDENTIA. visque per se ipsam ad beatitudinem
humanam ducit. scientia bonorum et malorum, dispo-
sitionem felicem prestantis, qua quid agendum
sit. et quid non dijudicamus.

IYSTITIA. CONSENSIO anime ad se ipsam eiusque par-

tui ordo aduicem mutuus. hitus unicuique
 prodignitate distribuens. hitus: quo qui pre-
 ditus semperque iusta uidentur eligit. hitus
 uite Legibus obediens: equalitas comuni-
 catum: hitus qui Legibus rectis semper obtemperat.
 TEMPERANTIA: Moderatio anime circa naturales
 concupiscentias atque uoluptates. compositio ordo
 que anime ad naturales uoluptates atque dolores. consonantia
 anime ad imperandum et obediendum: uoluntaria
 eorum que secundum naturam sunt: actio rationalis
 anime conuersatio quo ad honesta et turpia. hitus
 quo decreta eligimus et seruamus.

Temperatio

FORTITUDO: hitus anime intrepidus. militaris
 audacia. peritia illorum que ad bellum spec-
 tant: constantia animi aduersus illa que
 terere solent. Audacia prudentie pedissequa.
 Intrepiditas immortalis ex spectatione. Affectio ser-
 uans in periculis rationale propositum. Robor
 contra periculum obstitens. Vigor tollerans omnia
 uirtutis gratia: perseveratio animi in iis que recte
 rationi audenda, uel metuenda uidentur.
 Observatio eorum que ratio dictat in rebus pa-
 uedis. Rei militaris peritia: hitus in lege in-
 mobilitate perseverans.

Fortitudo

CONSTANTIA: potestas perferende molestie se-

Constantia

• *Equitas* •

quentis exijs que recta ratio iussit. potestas
que nunq̃ deijcitur ē rationis proposito.
Sufficiētia: perfecta bonorū possessio: habitus quo
unusquisq̃ sui ipsius dominus fit.

• *Tollerantia* •

EQVITAS: iustorum conducentiumq̃ remissio.
Moderatio in cōmētijs. Ordo rationalis anime
quo ad honesta et turpia;

• *Audacia* •

TOLLERANTIA: p̃pessio molestiē honesti grā. p̃pe-
ssio laborum honesti grā:

• *Indolentia* •

AVDACIA: securitas, qua quis malum, neq̃ futurū
expectat. neq̃ presens horrescit.

• *Perseverantia* •

INDOLENTIA: habitus quo in dolores nūq̃ in-
cidimus:

• *Pudor* •

PERSEVERANTIA: affectio: que perficit quod
cunq̃ elegerit. tollerantia uoluntaria. Adūsus
labores in concussus habitus.

• *Libertas* •

PVDOR: audaciē remissio. cuius quod optimū
aparet. spontanea et libens acceptio. formido
uituperationis uere.

• *Liberalitas* •

LIBERTAS: VITE dominum dominatio in omib;
absoluta: licentia propria uite. Affectio in posessi-
one et usu rerū minime parca;
LIBERALITAS: habitus qui inq̃rendis erogandisq̃
pecunijs decorū seruat: decoris acquisitio accu-
mulatioq̃ pecunię.

MANSVETUDO: Constitutio anime aduersus
ire impetum immobilis moderata temperies anime

Mansuetudo

MODESTIA: Voluntaria ad id quod optimu
iudicatur concessio. Ingestu corporis compositio.

Modestia

BEATITUDO: bonum ex bonis omnibus accumulatu.
potestas ad bene uiuendu seipsa sufficiens. perfec
tio secundum uirtutem. Sufficiens uite commo
ditas.

Beatitudo

MAGNIFICENTIA: estimatio secundum rationes
recta et honoranda.

Magnificencia

INDUSTRIA: Ingenium anime quo quisquis mu
nitus est in singulis quod decet. facile conparat.
mentis acum.

Industria

FRUGALITAS: Rationalis uite simplicitas. morp
qz bonorum studium.

Frugalitas.

BONITAS: Affectio qua elegimus optima.

Bonitas.

MAGNANIMITAS: Moderatus contingentiu usus.
urbana cum hominibus conuersatio. Magnificencia
animi cum ratione.

Magnanimitas

PHILANTROPIA. i. humanitas: Affectio amicitie
hominum conciliatrix. habitus hominibus beneficis. gratiarum
redditio. Gratitude benefica.

philantropia
humanitas

PIETAS: iustitia erga deum. Affectio colens deum.
uoluntaria ueneratio dei. Recta honoris diuini scientia.

pietas.

BONVS: quod ipsius gratia expetendum;

Bonus

Intrepiditas

INTREPIDITAS: habitus per quem timoribus nullis mouemur.

• *Sanitas* •

SANITAS: animi habitus affectibus non succumbens.

• *pax* •

PAX: Quies: qua ab inimicitijs belli cessamus.

• *Humilitas* •

HVMILITAS: facilitas animi omnes exers iracundie.

• *Astutia* •

ASTVTIA: Affectio: qua finem proprium coniectamus;

• *Amicitia* •

AMICITIA: Consensio in rebus honestis et iustis: eiusdem uite electio. consensus in deliberando atque agendo. Concordia in communione uite cum beniuolentia. Communio in dandis accipiendisque beneficijs.

• *Generositas* •

GENEROSITAS: Virtus ingenij moris. facilitas animi ad dicenda pariter atque agenda.

• *Electio* •

ELECTIO approbatio recta.

• *Beniuolentia* •

BENIVOLENTIA: electio hominis ad hominem grata atque accepta.

• *Propinquitas* •

PROPINQVITAS: Communio in eodem genere.

• *Consensio* •

CONSENSIO: Communicatio rerum omnium cogitandum suspicionumque concordia.

• *Caritas* •

CARITAS: integra animi declaratio. civilis scientia honestorum atque utilium. Scientia iustitiam inducens in rem. p.

• *Societas* •

SOCIETAS Amicitia ex diuturna equalium consuetudine conflata.

• *Sagacitas* •

SAGACITAS: Innata ratiocinandi uirtus.

FIDES. recta psumptio, quod sic se res heat ut
sibi uideatur. ASOR. stabilitas.

VERACITAS. habitus in affirmando atq; negando
rectus. Scientia ueri.

VOLUNTAS. APPETITVS secundum rationem rectam.
affectus rationalis. Affectus cum ratione secundum
naturam tendens.

CONSILIVM. admonitio alterius de agendo recte.

OPORTVNITAS. Imminetia temporis: in quo ut
agere uel pati quicq; oporteat.

CAVTIO. DECLINATIO mali. diligentia custodiendi.

ORDO. CONCETUS operationum aduicem communis
proportio. vicissitudinis in omnibus causa. Cōtempa-
tio ad percipiendum idonea.

ATTENTIO. intensio animi ad discendum.

INGENIVM. discendi uelocitas. Genitura bona na-
ture. Virtus insita in natura.

DOCILITAS. Ingenium ad uelocitē percipiendum.

IUDICIUM. Rata pronuntiatio de eo quod in discie-
ptionem uenit.

LEX. Norma ad quam queritur an quis in uia
intulit. nec ne.

LEGITIMA CIVILITAS. Bonis legibus obediētia.

GAVDIVM. Letitia in operibus temperantie.

HONOR. BONOR. Larginio propter uirtutis officium.

6.
fides.

Veracitas

Voluntas

Consilium

Opportunitas

Cautio.

Ordo.

Attentio.

Ingenium

Docilias

Judicium

Lex.

Gaudium

Honor.

• Estimatio. Estimatio ac dignitas uirtute acquisita, figura
uenerationis. Conseruatio dignitatis.

grā

PROMPTITUDO patens expeditio pposito aduers agēda.
GRATIA VOLUNTARIA beneficentia. Redditio boni
obsequij in tempore oportuno;

Obcordia

CONCORDIA. Consensus imperantium et subditorum
imperandi obediendi ueratione;

Ref. p.

RES. p. Cetus multorum hominum ad felicitatem
p se sufficiens legitima multitudinis conspiratio.

PROVIDENTIA. preparatio ad futura.

CONSULTATIO. Consideratio futurorum, quoniam
pacto conferant.

VICTORIA. Vis incertamine superans.

FAEVNDIA. perspicacia et facultas obtinendi
quod propositum est;

DONVM. Mutua gratiarum relatio.

OCCASIO. flos ipse temporis, rebus agendis confe-
rens. Tempus quandam bonam ferens opem;

MEMORIA. Dispositio anime inherentem illi ue-
ritatem custodiens;

INTELLIGENTIA. cogitationis intensio.

INTELLECTIO. Scientie principium.

SANCTIMONIA. cautio declinans a peccatis,
que aduersus deum committuntur. Diligens
obsuatio diuini cultus secundum naturam;

DIVINATIO: Scientia rerū absq; demonstratione
presaga;

VATICINVS: Scientia qua dīno scit̃ quid adsit:
qui dūe futurum sit mortali uiuenti;

SAPIENTIA: Scientia quē nihil penitus pre-
supposuit. Scientia eorum quē semp sunt. Scia
quē rerum omnium causam contemplatur.

PHILOSOPHIA: appetitus sapientie. Contemplatio
ueritatis/ut ueritas est. Cura autē secundum rec-
tam rationem.

SCIENTIA: comprehensio anime immutabilis
ratione. Vis comprehensua alicuius uel quoru-
dam/ratione immutabilis. Ratio uera in cogni-
tione immutabilis.

OPINIO: perceptio cum fide p̃ratiocinatione. Ra-
tionis discursus. Cogitatio in adens in uerum et
falsum p̃ratiocinationem;

SENSVS: Anime progressus. mentis motus. Nutria-
tio anime p̃ corpus informis hominum, a qua
fit irrationalis anime uis p̃ corpus noscens;

HABITVS: Affectio anime, secundū quā q̃les dicimur;

VOX: prolatio ex ore secundum cogitationē;

ORO: vox quē scribi pot. pronuntiatiua cuiusq;
rei. Compositio ex uerbo ac nomine sine armonia car.

NOMEN: Dictio simplex significatiua eius quod

secundum essentiam predicatur. et omnis quod secu-
dum seipm minime dicitur.

DICTIO. vox hominis que scribi potest. et signu
quoddam cōe absqz cantus harmonia significans.

SYLLABA. Articulus humane uocis qui scribi pot.

DEFINITIO. Oratio ex gñe differentia qz cōposita.

CONIECTURA. Rei latentis indicium.

DEMONSTRATIO. RACIOCINATIO uera oratio ostendens
aliquid p̄p̄cognita.

ELEMENTVM VOCIS. vox simplex / causa qz quod cete
uoces uoces sint.

VTILE. causa quod unum quodqz bene afficiatur.
causa cuiusdam boni.

CONFEREHS. Quod m̄ bonum fert.

PVLCRVM. Quod bonum.

BONVM. Quod m̄ omibz que sunt salutis est causa.
causa / omis / quod ad id ipm tendit. id a quo ue-
niunt quecuqz sunt eligenda.

TEMPERAMENTVM ornamentum aī. i. vs Legis insti-
tutum / a quo iustitia prouenit.

VOLUNTARIVM. Quod seipm ducat. Quod p̄ se ipm eli-
gendum. quod cogitationem p̄ fiat.

LIBERVM. Quod sibi ipi dominatur.

MODERATVM. Medium inter excessum atqz defectu
secundum aeternam sufficiens.

MENSURA: Medium excessus atque defectus.

PALMA: victoris premium sui ipsius gratia exoptandum;

Immortalitas: essentia uiuens, et seipsum perueniens.

SANCTVM: Dei cultus, quod deo gratum;

• homo.

HOMO: Animal sine pennis bipes. Latis unguibus,
quod solum ex animantibus scientie rerum rationes
sit particeps.

SACRIFICIUM: hostie donum deo exhibitum.

votum

VOTUM: precatio hominum ad deum, qua uel bona, uel
que bona uidentur efflagunt.

Rex: Imperans secundum leges, nulli obiectus, in-
reprehensibilis ciuilibus ordinibus institutor.

PRINCIPATVS: prouidentia uniuersi;

LICENTIA: LEGIS concessio

LEGIS LATOR: Auctor legum, quibus gubernari
ciuitas debet.

LEX: ciuilibus institutio multitudinis, absque certi temporis
termino;

SUPPOSITIO: principium indemonstrabile, sermo
in summa;

SECRETUM: Institutum ciuile ad rem ipsam respiciens.

CIVILIS HOMO: peritus eorum que administrationem
Rei publicae pertinet.

• Ciuitas.

Ciuitas: habitatio multorum hominum communibus
utentium legibus. Ceteris hominibus iisdem legibus

subjector;

CIVITATIS VIRTUS: Recta rei. p. constitutio;

MILITARIS VIRTUS: experientia in bello.

COMPRUENTIO: Communio in bello.

SALVS: Munus ab omni damno securum.

TIRANVS: Imperans civitati secundum seculum proprium;

SOPHISTA: EVVENVS nobilium atque divitum
mercenarius venator;

OPULENTIA: possessio rerum sic moderata, ut ad felicitatem conferat. Abundantia rerum ad beatitudinem conferentium;

DEPOSITUM: Tributio cum fide.

PURGATIO: Deteriorum a melioribus segregatio.

VINCERE: Aduersarium superare.

HOMO BONVS: Qui huiusmodi est, ut hominum bona reddat.

TEMPERANS: Qui mediocres concupiscentias habet.

CONTINENS: Qui partes animae rationis repugnantes cohibet.

• p. b. u. s. •

PROBVS: Qui perfecte bonus, quod propria sui virtute habet;

CONSCIENTIA: Cogitatio tristis absque rationatione.

INDOCILITAS: Tarditas ad discendum;

DOMINATIO: principatus iustus nulli subditus

APHILOSOPHIA: habitus quo quis rationes odit;

METVS: Concussio animae in expectatione malorum;

ANIMOSITAS: impetus uolentus irrationalis
aut absq; ratione et ordine mentis

PAVOR: Trepiditas in expectatione mali;

ADULTATIO: conuersatio ad uoluptate absq; ratione
boni. habitus ad oblectationem consuetudinis
rendens. mediocritateq; transgrediens;

IRA: prouocatio irascibilis anime p^ris adu^rsisit^r dum.

CONTUMELIA: Iniuria que p^rceptum infertur;

INCONTINENTIA: Affectio trahens ad ea quae io-
cunda uidentur preter recte rōis iudicium.

PIGERTIA: Fuga Laborum, qui ex gubernando pue-
nunt.

TIASIDITAS: prima causa recurrentis impetus;

CALUMNIA: Dissensio amicorū uerbis facta;

OPORTUNITAS: Tempus in quo unūquodq; aptū
est uel pati uel agere.

INIQUI TAS: habitus qui leges despiciat.

INDIGENTIA: Bonorum diminutio.

VERECUNDIA: formido in expectatione infimū;

OSTENTATIO: Affectio que sibi uendit ea bona
que minime adfunt;

PECCATIUS: Actio preter rectam rationem;

peccatus

INUIDIA: Tristitia ex amicorū bonis seu p^rsentibus
sue preteritis;

IMPUDENTIA: hūc aut infimū lucis cāsbrens

FEROCITAS: Excessus audacie: haud multa metuens;
que metuenda sunt;
AMBITIO: habitus auctoris omnes honores gratia sum-
ptus admittens preter rationis normam.
DEGENERATIO: pravitas innatura: declinatio
ab eo, quod secundum naturam. Modus eius est secundum naturam
SPES: Expectatio boni;
FUROR: Corruptio aestimationis vere;
LOQVACITAS: Resoluta loquendi sine ratione inperantia.
CONTRARIETAS: Distantia maxima illorum, que
se eodem genere per quasdam differentias continentur;
INVOLUNTARIUS: Quod preter sententiam factum;
DISCIPLINA: Facultas animam curans;
ERVBITIO: Discipline traditio;
LEQVVS INSTITVTIO: Scientia civitatem tumultu
vacuam reddens;
MONITIO: Sermo ex sententia castigans. Sermo
ab erroribus absterrens;
AVXILIVS: Expulsio: vel aduli vel et imminens;
CASTIGATIO: Curatio auctoris ob commissi scelera;
POTESTAS: Excellentia in agendis seu dicendis.
habitus quo potentes efficiuntur.
ROBUR: Vis unumquodque in natura sua servans.
eo quod detrimenta deuitat;
FINIS DEFINITIONVM:

Finis definitionis

Alcinou Platonici liber de doctrina Platonis trans-
latus a Marsilio Ficino florentino ad Iohannem
Cavalcatem amicum unicum

RECIPVAR PLATONIS institutionum
doctrina hec traditur. philosophia est appetitio
sapientie: uel solutio anime a corpore
et conuersio quedam ad ea que uera
sunt atque diuina. Sapientia est diuinorum humanorum
que rerum scientia. philosophus autem est qui philosophia
cognitum accipit: quemadmodum a musica musicus.
Et quid philosophus futurus est ab ipsa natura sic instituitur
esse debet: ut primo quid ad omnia disciplinarum
genera facilis ac promptus existat. Deinde ut non
illis que influxu uersantur: sed illis que semper
eodem modo consistunt: mentem adhibeat. Tertio
Loco ut natura sit uerum: ab omni mendacio peni-
tus alienus. preterea temperatum hunc quodam
modo nasci oportet: easque anime partes que affec-
tibus efferi solent: dominas a natura suscipere.
Quisquis enim ueritatis amicus ad diuinorum
contemplationem mentem conuertit: voluptates

corporis parvipendit. Oportet prouterea liberali
aio philosophum esse. et enim reru uilium extima
tio ho ueritate rerum contemplatur adusa e.
huius insup uoluntas iustitiam diligit, quippe
cum ueritatis, temperantie liberalitatis studij
osus existat. Adde quod ingenij acumine, atqz
memoria illi opus est. hec namqz phm uirum pe
ficiunt. Atqz he quidem nature dotes, cum di
sciplina atqz educatio decens adhibita est, per
fectum uirtute uirum efficiunt. Vex sine glee
te sint, maximorum scelerum cause sunt. Atqz
has plato communior quodam nomine, temperantie
fortitudinis et iustitie significare solet.

Contemplativa.

Activa

Sapientia.

Vas uo due sint uite contemplativa ui
delicet et actiua, et contemplatiue officium inue
ritatis cognitione consistat, actiue aut in actio
eoru que co dicat, honoranda quidem e uita
contemplativa, pedissequa uo necessaria qz corp
ministra uita illa que in agendo uersatur.
Quod aut ita sit exijs declarabitur. Contemp
latio est operatio mentis diuina intelligentis.
Actio uo operatio anime rationalis p corpus exp
leta. Animus namqz diuinum, intelligentiam
qz diuinam contemplans, q optime affici dicitur. Atqz
hec eius affectio, sapientia nuncupata est. quoniam

Quidem

quidem nihil aliud q̄ dei similitudinem appe-
 liari oportet. Quā obre huiusmodi operatio pre-
 cipua ac ueneranda est. et maxie omniū expec-
 tenda. nec non hoīs q̄ maxime propria. cui nulla
 obstitunt impedimēta quo minus mīra potestate co-
 sistat. Atq; et propositi finis nobis est causa. Ac-
 tua autē uita eius q̄ actio cum corporis ministerio
 plurimū utitur. Impediunt sepe mō. et quę contē-
 platua uita speculatur. ad officia morę transfere-
 desiderant. Et em̄ studiosus disciplinę uir. tunc de-
 mū ad ciuiliū administrationē se coferet. cū illa
 male ac ceteris hominibus tractari senserit. admi-
 nacula quedam q̄ externa existimans militiam. le-
 gationes executiones q̄ iudiciorum. precipua uō et
 maxima omniū agendorū officia. Leges condere. Reip.
 p̄scribere ordinē. disciplinam educandorū iuuenū
 institue. Quā pp̄ oportet philosophum nūq̄ ueritatis
 indagationem omittere. sed eam nutrire semp.
 et augere. humanas autē actiones tanq̄ inferiora
 quedam nō nūq̄ attingere. Studiū p̄fecto phi m-
 teibus potissimum plato uersari uoluit. In rerum
 speculatione. in actione uirtutum. In sermone
 consideratione. Vocatur q̄ rerū cognitio. cōtemplatiua
 morum studiū actiua. sermone cum dialetica.
 Dialetica uō in multis spēs distribuitur. in diuisionē.

Dialectica

Definitionem, inductionem, ratiocinationem. Hec autem in demonstratione quae est ratiocinatio necessaria, et in ostensionem, quae ratiocinatio imperfecta uocatur. Ac denique in sophismata, in quibus legitimus probus opam dabit, non quod ea ut principia probet, uerum quod interdum necessaria fore censeat. Eius praeterea philosophiae quae in agendo uersatur prima pars mores ipsius hominis curat. Altera domum gubernat, praestrema tuetur reip. et prima quidem moralis, secunda domestica, tertia ciuilis dicitur. Atque eius philosophiae quae contemplationi studet, pars una immobilis et diuina

Theologia

na primasque rerum causas inuestigat, quam theologiam uocamus. Altera motus siderum, suspicit, circumspectaque et restitutiones celestium ac seriem mundi, quae naturalis cognitio nuncupatur. Sequitur mathematica: quae geometria, et arithmetica continet. Cum uero philosophia in tres potissimum species distributa sit, contemplatiua, actiua et dialectica. de ipsa imprimis dialectica tractandum est: quid plato de illa sentiat, et primam quidem de iudicario;

QUONIAM est quiddam quod iudicat quiddam quod iudicatur, necesse est aliquid et ex utroque fieri: quod quidem iudicium

uocare possumus. proprie itaq; ipm iudiciu
 iudiciarium nominatur. communis aut ipz
 quoq; quod iudicat. iudicant preterea duplex
 e uidetur. Vnum a quo, alterum p quod iu-
 dicatur. Illud intellectus noster: hoc organu
 nale. id q; primo uera, secundo loco falsa di-
 iudicat. neq; hoc aliud quicq; est, q ratio
 nalis. Quod si liquidius et explicare uelis, iudex
 iudex appellandus erit philosophus, a quo res
 ipse di iudicant. Iudex item ratio, p quam uer-
 et iudicatur: quod quidem organum appella-
 uimus. duplex aut ratio est. una penitus in-
 comprehensibilis ac uera. Altera secundu
 rerum cognitione infallibilis. prima deo con-
 uenit. hoi nequaq; secunda homini congruit.
 Sed hec quoq; duplex est. una ad intelligibi-
 lia. altera ad sensibilia spectat. prima quod
 scientia est. secunda uo opinio. et illa stabili-
 tem het, quippe cum circa stabilia uersetur.
 hec uerisimilitudine. et imaginatione, ut po-
 te que ad mutabilia tendat. Scientie uero
 circa intelligibilia et opinionis circa sensibilia,
 intellectio ac sensus principia sunt. sens.
 Sensus
 pfecto est passio anime p corpus primo num-
 tians potentiam patientem. post q uo i anima

pergama sensuum spes rerum secundum sen-
sum impressa est adeo ut firma indelebilis
qz pmaneat huius utiqz conseruatio memo-
ria nuncupat. Opinio aut est memorie sen-
susqz complexio. Quando enim sensibile quoddam
primo nobis occurrit, ab eoqz sensus in nobis efficitur,
et a sensu memoria ac de in rursus idem nobis ob-
iicitur, memoriam precedentem cu sequente
sensu coponimus. et in his iam dicimus Socrates
equus, ignis ceteraqz huiusmodi. Atqz hec opinio
nuncupatur componenibus nobis precedentem
memoriam cu recente sensu. et quotiens hec
que colligantur inuicem consonant, opinio uera
existit, si dissonant, opinio falsa. Etiam si quis
dum Socrates spem in memoria seruat, pla-
tonem ipm offendit, putetqz se ob quandam
similitudinem, socrati rursus occurre postmodum
platonis sensum uelut a socrate hauriens me-
morie socratis ipm accommodet, opinio falsa re-
sultat. Id aut in quo sensus atqz memoria sunt
cere effigies plato comparat. At uo cu opinione co-
cepta p sensum atqz memoriam anima cogitatioe
refringens, ita in hec respicit uelut in illa a qbz
ista manerunt. picturam quendam ac etiam
phantasiam plato nominat. Cogitatione uo uocant

discursum et ratiocinatio ad ipsius ad seipsum. sermonem aut effusum a cogitatione per os una cum litterata uoce. Intellectio uero est operatio intellectus per prima intelligibilia speculantis. Atque hec quoque duplex esse uidetur. una antequam descendat in corpus; nam tunc ipsa intelligentia intelligibilia contuetur. Altera postquam in corpus hocmersa est. Ex his itaque prima intellectio proprie dicta est. Secunda uero per intellectioem iam naturalis intelligentia nuncupatur. Intellectio quaedam in anima subiecta consistens. Quotiens ergo intellectionem scire principium dicimus, non eam quam modo proposuimus intelligi uolumus, sed eam potius que antea a corpore soluto conuenit. que quidem ut diximus tunc intellectio non naturalis intelligentia nuncupatur. Atque hanc ipsam plato intelligentiam, cum sciam simplicem, tum animalem et reminiscenciam nominat. Ex his denique simplicibus scientiis naturalis scire ratio natura inherens antea conflata est. cum itaque sit et sciens et opinans ratio, intellectio quoque et sensus, necesse est, et his subiecta quaedam existere, uelut intelligibilia atque sensibilia. Et quoniam intelligibilia quaedam prima sunt, ut idee, quaedam secunda, ut inherentes materie species que ab illa separari nequeunt. intellectio quoque

duplex erit. primorū una, altera secundorū. Rursus
qz inuisibilibus et sensibilibus quedam prima sunt, ceu qua-
litates, ut color albedo, alia secundum accidens, ut al-
bum coloratum, post hec quod ex his concretū, ut
auris eodem qz mō sensus primus, primorū est, secundorū
uō secundus. prima intelligibilia intellectio iudicat,
non sine scientifica rōne p comprehensionem quā-
dam atqz discursum. secunda uō scientifica ratio,
nō sine rōe operatiua. concretum aut operatiua rō
nō sine sensu. Cumqz intelligibilis mundus primū
intelligibile sit, sensibilis uō concretum quoddā, illum
intellectio cum rōe: i. non sine ratiōe iudicat. hūc
operatiua rō nō sine sensu. Et cum contemplatio sit,
nec non et actio recta rō haud eodem mō discernit,
que contemplationis et que actionis subiūnt. Cerum
in contemplatione, quid uerū, quid falsū considerat, in actione
quid propriū, qd alienum, qd agendū, qd nō. Ex eo et
qd nālem pulchri et boni hēmus intelligetiam, rōe
utētes. referētesqz ad nāles intelligetias. ueluti ad pre-
finitas nōmas. bona ne an mala sint. singula dijudicant.

DIALECTICE facultatis elementū primū plato eē
diuidit. i. primas rei cuiusqz eēntiam considerare.
postea que cōtingūt, aduētere. Quid aut unū qz sit co-
siderat, ul ex superioribz diuidēdo atqz definiēdo, uel oīdme-
cōuēso cōposita resolueō. At cōtingentia et essentijs.

adiacetia / uel ex ijs que continentur p[er]ductionem / uel
 ex ijs que continent. p[er] ratiocinationem / ut merito dicitur
 membra sunt diuisio. definitio. resolutio. i[n]ductio. ratiocina-
 tio. Diuisionu[m] preterea quedam e[st] g[en]us in sp[eci]es distri-
 butio. q[ua]da[m] totius in p[ar]tes / ut pote cu[m] animo i[n] p[ar]te rati-
 onale et rati-
 onem cuncte diuidimus. atq[ue] hanc i[n] appetitu[m] et irasce-
 di cum distribuimus. Est insup[er] uocis i[n]significata di-
 uisio / q[ua]ntiens nom[in]e idem res plures significat. Accedit
 q[uo]d accidetu[m] i[n] subiecta diuisio / ueluti cu[m] dicim[us] bonor[um]
 q[ua]dam circa animu[m] / alia circa corpus / no[n] nulla circa
 res ext[er]nas. Nec deest i[n] accidentia subiecto[rum] p[ar]titi-
 o. ceu cu[m] dicimus. hominu[m] quosda[m] bonos / no[n] nullos malos
 medios alios. diuisio e[st] i[n] g[en]us i[n] sp[eci]es p[ri]mo ut e[st] i[n] e[ss]e
 q[ua]ntiens q[uo]d unu[m] / q[uo]d sit / diu[er]se uolum[us]. Id aut[em] absq[ue]
 definitione fieri nequit. definitio q[ue] ex diuisione
 hoc pacto co[n]ficiat[ur]. Et ei definiende g[en]us capere i[n] p[ri]mis
 oportet. ueluti g[en]us ho[m]i[n]u[m] a[n]i[m]a. Id de i[n]ceps secundu[m]
 p[ri]mas differentias p[ar]tium / usq[ue] ad sp[eci]es descende[n]do. ut
 i[n] ip[s]u[m] rati-
 onale et i[n] rati-
 onale mortale et i[m]mortal[e]. Quapp[ro]p[ter]
 p[ri]me differentie g[en]u[m] adijciant[ur]. ho[m]i[n]u[m] definitio co[n]sti-
 tuet[ur]. Resolutionis tres sunt sp[eci]es / una e[st] i[n] sensibilibus
 ad sensu[m] ad intelligibilia p[ri]ma. Altera accessus p[er] de-
 monstrata et subdemonstrata ad i[n]demonstrabiles et i[n]m[ed]ia
 medio et p[ro]positioes. postrema ex suppositioe ad p[ri]m-
 cipia que minime supponuntur et p[ri]ma quidem

hī moi est. ac si a pulchritudine cōporis ad aī pulchri-
tudinem transcendamus. ab hac ad officiorū pulchritu-
dine. ab ea de m̄ ad pulchritudine que in legibus
est. demū ad ipm pulchritudinis fontē. ut p hunc
modū gradatim adscēdetes. ipm p se pulchrū intue-
amur. Sa resolutionis spes ita fit. supponēdū est id
q̄ querit̄ et que supra sunt. cōsiderāda ea q̄ de-
monstranda a posterioribz ad supiora progrediedo
donec ad primū et plane cōcessum pueniam. a q̄
rūsus incipietes ad quesitum cōpositiois mō rēgre-
diamur. ceu si quis querens. An immortalis sit animus.
id ipm primo supponat. i q̄res utrū semp mobilis
atq̄ deinde demōstret. querens ulterius utrum
q̄ semp mouet. p se moueat. idq̄ rūsus ondat. cō-
siderans nū qd p se ipm mouet. motus principū
sit. rūsusq̄ demōstret. i q̄res deniq̄ utrū prin-
cipū i genitum sit. qd quidē ut p spiciū ad con-
cūctis admittitur. I genitū quippe i corruptibi-
le ē. A q̄ ueluti a manifesto demonstratioes eiusce-
mōi colligat. principū i genitū et i corrup-
tibile. principū motus qd p se mobile. p se mo-
bile animus i corruptibilis ergo et i genitus nūq̄. Re-
solutio ex suppositione hī moi ē. Quis q̄ aliquid
iueſtigat. illud primo supponat. de m̄ quid
ex suppositio sequat̄ aduētat. post hac si opōtuerit

suppositionis rationem reddere, aliam suppositionem
assumens quod rat, utrum quod prius suppositum fuerit.
rursus ad secundam suppositionem sequitur. idemque semper
obseruet, donec ad principium, quod non supponat, ad-
scendat. Inductio autem est omnis propositio per cessum, qui
vel a simili transit in simile, vel a singulis in commune.
Atque haec argumentatio ad excitandas naturales intelligentias
summe confert.

Rationis eius, quam prepositionem vocamus,
species duae sunt: affirmatio et negatio. Affir-
matio haec est. Socrates vadit. Negatio haec est.
Socrates non vadit. Ex affirmationibus autem et nega-
tionibus: quaedam uniuersales est: quaedam particularis.
Particularis affirmatiua haec. Quedam voluptas
bonum. Negatiua quaedam voluptas non bonum. Uniuersa-
lis affirmatiua, omne turpe malum. Negatiua uni-
uersalis, nullum turpe bonum. Ex propositionibus quaedam
predicantur sunt, quaedam suppositur. predicantur
que simplices, ut omne iustum bonum. Suppositur
tunc que consequentiam, vel repugnantiam inferunt.
Vt autem rationationibus plato tum redarguendo.
tum et demonstrando. Redargues per questionem, que falsa
sit, demonstrans per doctrinam, que vera. Rationatio est oratio
quaedam in qua quibusdam positis, ex necessitate conclusio
sequitur. Rationationum quaedam predicantur sunt.

non nulle suppositiue. Relique ex ijs utrisq;
commixte. predicatiue, quarum tam assumptiones q;
conclusiones simplices sunt. Propositiones suppositiue
que ex suppositiuis propositionibus fiunt. Mixte
que ex utrisq; utitur aut plato demonstratiuis argu-
mentationibus in dialogis, qui ad expositionem pertinet.
Probabilibus uero et apparentibus aduersus sophistas
atq; iuuenes, cotectios aduersus illos, q; periti-
giosi uocantur. ut ad eum thidem et hippiam. Cum
uero predicatiue figure tres sint. prima est in qua
communis terminus ad hoc predicatum. ad illud subijec-
tum est. Secunda in qua communis terminus de utroq;
predicat. Tertia in qua communis terminus utrisq; subij-
ciatur. Terminis dico partes propositionum. ut homo est
animal. hominem et animal terminos appellamus. et
secundum primam figuram ut plurimum plato dispu-
tat. nec non secundum figuram secundam ac tertiam.
Atque ad modum prime, sic in alibiade argumentat.
Iusta pulchra sunt. pulchra bona. Iusta ergo sunt
bona. Ad modum secunde, sic in parmenide. Quod patres
nullas habet. nec rectum est nec rotundum. Atque quod
figure est particeps, aut rectum, aut rotundum est. quod
ergo partes non habet. figure nullius est particeps.
Ad modum tertie, sic in eodem libro. quod figura par-
ticipat, quale est, quod figura participat finitum est. quod

q. ergo est quale finitum est. Argumentationes pre-
 terea, quæ p. suppositiones contextu sunt, crebras
 apud platone reperire licet. præcipue uo i par-
 menide rationes huiusmodi. Si nō hēt partes ipz
 unum, nec principiu nec finem, neqz medium
 hēt. Quod si principiu medium finē qz nō hēt. nō
 hēbit tēminum, sī nō hēt tēminu, figura nulla
 participat. ergo sī nō hēt partes ipm unū. nullius
 figure particeps est. secundam uo figuram secundā
 argumentationis suppositionē. quedam plurimū tētiā
 nominant. i qua cōs tēminu, extrema utraqz se-
 quunt. i hūc modū ratiocinat. Si nō hēt partes ipm
 unū, neqz rectum est, neqz rotundum est. Si figura
 participat, aut rectum, aut rotundum est. Ecce
 si partes nō hēt. nec figure qdē ptiiceps erit. Quā
 et secundum tētiā figuram, quā nō nulli secundā
 eō uolunt. i qua cōs tēminu utraqz antecedit.
 iphedone sic quodam mō argumentatur. Si sciam
 ipius equalis adepti, nūq̄ obliuioni tradidimus.
 pfecto scimus. Si nō aut obliu sumus. reminiscimur.
 Mixtis itē argumentationibus, quæ p. consequentiā
 procedunt, sic utitur. Si unū totum est. et finitū.
 hoc principiu media finē hōis. figura quoqz p-
 ticipat. Verum antecedes. uerū igitur cōsequēs eorū
 aut q. p. cōsequentiā sunt. sic quodam mō. diffinitio cōsiderāt.

QUANDO quis igitur diligenter animi vires uarias
que naturas hominum nec non diuersas argu-
mentationum spes animaduertit. deinde temporis oc-
casione considerata. certis affectibus hominum propri-
as quibus moueri possunt. ratiocinationes accommodat.
perfectus erit orator. cuiusque rhetorica benedicendi mo-
rito nuncupabitur. Sophismatum quoque captionumque. Lasciosos
non perspicimus inspicimus in euthydemio a platone sibi in-
firmatos percipimus. Illic enim et que secundum uo-
ces et que secundum res ipsas sophisticata sunt. et eorum pre-
terea solutiones reperimus. Atque et decem predicamenta
tum in primo parmenide. tum in alijs dialogis tradidit. locos
aut ab etymologia. omnes in cratilo complexus est.
Et procul dubio uir preceteris admirandus in diui-
dendo diffiniendoque. que duo dialectice uim maxime
testantur. plato noster exstitit. Que uero in cratilo tradita
sunt. hoc intendit. Discutit utrum nomen an positione
nomen suum bene habeant. placetque illi positione quodam
constare nominum rectitudinem. neque tamen id temere.
quod ut fors obtulit. uerum positionem ipsam rerum nomen
secutum fuisse censet. neque aliud esse nomen rectitu-
dinem quam impositionem rei ipsius nomen consonam. neque eis
qualibet impositione nomen ad rectitudinem sufficientem
esse. neque rursus nomen ac primam uocis emissionem.

sed quod ex utrisque compositum. ut omnis nomen recti-
 tudo sit. secundum impositionem rerum naturae conveni-
 ente. non enim si quid libet nomen. temere cuiuslibet
 adhibeat. rectum significat. veluti si equus huius
 nomen imposuerimus. Et enim loqui una quedam
 operationum est. quam obrem non quomodo cumque quis loquitur
 recte loquitur. verum si ita loquatur. ut verum ipsum
 non requirit. Quoniam vero ipsum locutionis pars
 quidam nominatio est. ut omnis pars nomen recte vel non
 recte nominare. haud sane per quodlibet portioem
 fieret. sed per naturalem nomen ad rem ipsam cognationem
 isque rectus erit novum conditor. qui per nomen
 rei nomen significabit. nam rei organum nomen
 est. non quodcumque fors obtulit. sed quod naturae congruum.
 Ac per istud vicissim nobis res indicamus. nomen quod
 discernimus. quo fit. ut nomen sit instrumentum
 quiddam indicans atque distribuens uniuscuiusque
 substantiam. quemadmodum telam textoris pecten.
 Ad dialecticum igitur hoc et pertinebit. nominibus recte
 uti. ut pectine textor utitur. proprium illius
 opus cognoscens. cum illud faber effecerit. haud
 secus dialecticus nomen. quod novum conditor effinxit.
 ut decet utetur. Enim vero remotione constituit fabri
 uti aut recte gubernatoris officium. Eodem pacto
 ipse quod novum institutor. recte nomina statuet. si itaque

presente dialectico instituerit: quippe cum dialecticus
naturae eorum, quae sub nominibus latent, intelligat. Atque haec de
dialectica dicta sufficiant deinceps de speculativa
philosophia dicendum. Huius membra dicimus. theo-
logiam, physicam, mathematicam. Theologi finis
supernae cognitionis. physici, quae sit mundi
natura perdiscere. quale animal homo, quid sit principium
in mundo sortitus, utrum deus provideat omnibus, et num-
ceteris huic subiecti ministris: atque et quo ad deos
se se homines habeant. Mathematici finis, plana et
tres porrectam dimensionem naturam cognoscere, motum
atque celestem progressus suspicere. Atque ita in summa
quodam mathematica speculatio proponatur. haec utique
ad cognitionis acumen, a Platone suscepta est, ut in-
gerat animum, et ad rerum divinarum intuitum aciem mentis ex-
acuet. Pars autem mathematicae facultatis, quae
ad viros spectat, non mediocre ad divina percipienda
uium praestat, uerum ab errore, atque in ignorantia, quae
circa sensibilia ista uersatur, nos liberat, opere ferens
ad essentiae cognitionem, proutque ad certam per consequen-
tiam rerum ordinis, quae praeclaram hominem reddit. Geome-
tria quae plurimum ad ipsum bonum intelligendum conferre
uidetur: cum quod non mechanice dimensionis gratia ipsam
sectatur, sed ita utitur, ut eius adminiculis ad superna
cōscendat, nec in rebus quae oriuntur et occidunt, dime-

tiendis iſiſtat. Quin et ſtereometria id eſt
 ſolidorū dimenſio quā maxie utilis eſt. Nam
 poſt ſecundam augmentatioem ſeqt̃ eius cōſidera-
 tio tētiū ſuſcipiens augmentū. Vtūq; preterea
 ceu quartā qdam diſciplinā: aſtronomia ē. p
 quā celj ſiderū qz motū auctore qz diei ac noctis
 et mēſiū et annorū iſpicimus. Ex quibz quaſi p̃xiā
 quadam regioē. horū omnium auctore iueſtigam.
 et ab hijs diſciplinjs ueluti a quibzda ſubſellijs et
 elemētis et gradibus ad altiora progredimr. Nuſicā qz
 diſcē noſ oportet ad eā adhibentes auditū. Nam
 quēdammodum ad aſtronomiam oculi cōditi ſunt.
 ſic aures ad harmoniam: ut qz aſtronomie iūbētes
 ab ijs quę oculis p̃cipiūt ad miſibile eſſetia duc-
 mū. ſic et auribus harmoniam uocū haurietes
 ab ijs quę audiūt ad intelligibilia gradatim acce-
 dimus. Quāobre niſi ſit illius grā mathematica
 p̃ſequamū horū proſpecto curioſius manea et amēs
 nullius qz eſtimandas cenſet. Decet em̃ cōfeſſim
 ex ijs q oculis et auribus p̃cipiūt ad illa quę ſola
 cēnūt rō p̃miſſe. Nam mathematicorū cōſide-
 ratio preludiū quoddam ē ad diuinorū cōtēpla-
 tionē. Arithmetica q̃ppe et geometrica et qui eas
 colunt eſſetiam ipſam uidere deſiderant. Verū tñ
 circa illā quodāmo ſomniant. nec eam re uera

cerne possunt. ignorantq; principia. et que ex prin-
cipijs constituantur. Verum nihilominus ad ea que dixi.
conferunt. Ideoq; si scias disciplinas huiusmodi plato
appellandas esse censuit. Ceterum dialectica facultas a geo-
metricis suppositionibus ad prima principia que
minime supponunt adsurgit. Quapp dialecticam
iure scientiam appellavit. disciplinam uero mathe-
maticam non opinionem quia clariora sunt q; sensibilia.
neq; rursum scientiam quod obscuriora sunt q; intelligibilia
prima. sed opinionem corpore scientiam diuinorum cogi-
tationem mathematicorum fide preterea et coniectum.
imaginationem q; imaginibus idolisq; attribuit.
Quoniam ideo dialectica efficatio est q; mathematica ex eo
quod circa diuina eterna q; uersat. ideo mathe-
tica uniuersis preponit uelut arx quaedam et
custodia reliquorum.

POST hec de principijs et ijsque ad theologiam
spectant. breuiter differamus a prioribus q;
ordinamur descendentes de ad ipsius mundi generatio-
nem. ac demum usq; ad hominum genituram. Imprimis
igitur de materia tractandum est. hac sane effigie.
omnium receptaculum. nutritrix mater. Locum sibiectum
q; nominat. eam q; asserit sine sensu tangi et adul-
terina ratiocinatione comprehendij. Materie proprium
est uult. omnes generationes suscipere. ac nutricis in stru-

Materia.

eas fouē. omēs formas capere. cū ipa suapte nā
 dis forme. qualitatē et speciei sit expert. conspēsa
 preterea illam et figuratam formis uelut effi-
 giem asserit. nullius p se figure q̄litas ue p̄tipe.
 neqz uō subiectum esset ad uarias formas imp-
 siones commode pparatum nisi qualitatē omī quā
 suscepturum est. penitus crearet. Videmus em̄ eos
 qui ungueta ex oleo. odore suauia cōficere sudent.
 oleum nullo odore prorsus in lectum q̄rere. eosqz
 qui formas impressuri sunt. uel cere. uel luto p-
 mū materiam ipam polire penitus atqz lenire.
 donec figure pristina delectantur. Conuenit namqz
 uniuēsalij materie. si mō formas omēs susceptura
 sit. nullam illam hēre naturam. sed absqz qualita-
 te omī atqz specie subijci speciebus. Et cū h̄mō sit.
 neqz corpus erit. neqz et incorporea. sed potētia
 cōpus quēadmodum aes potētia statua. qm̄ spēs
 suscipiens statua fiet. Cū uō materia principij
 cuiusdam roem hēat alia qz principia plato p̄tē-
 materiam iroducit. principium uel dicitur exemplar.
 ad qd̄ idee ipē reducūt. et principium patēnum qd̄
 ad deū rerū omnium cōm p̄tinet. Est aut̄ idea ad
 deū qd̄ ē intellectio dei. Ad mūdū uō sensibilem.
 exemplar. ad se ipam essetia. Quicqd̄ em̄ intelligētia
 fit. ad aliqd̄ referri necesse est. qd̄ qd̄ ē opis exemplar.

ydea qd̄
 intellectio
 dei.

ydea.

13. ydea.

erit. quemadmodum si aliquid ab aliquo fiat.
ut anime mei ipsius imago. et si exemplar haud
omnino sit ab agente seorsum, ut quisque artifex in seipso
artificiorum exempla concipiat horum deinde formas in
materiam explicat. Definunt autem ideam exem-
plar eternum eorum quae secundum naturam sunt. Nam
pluribus ex iis qui platoni secuti sunt. minime
placuit artificiorum ideam existere: ut clipeus atque
lyra: neque consensus eorum quae praeter naturam. ut febris.
ac bilis intemperata. neque particularium cetero locutus
et platonis: neque et aliorum eorum, quae imperfecta
sunt: ueluti sordium atque festus. neque relationum.
ut maioris et excedentis. Esse namque ideas intellectio-
nes dei eternas, ac seipsas perfectas. Quod non sint
ideae sic probant. Si uis intellectus deus ipse sit, siue
intellectuale quiddam. notiones illi adsunt etne, atque
immobiles. Quod si hoc ita se habet, ideae sunt. Et
etiam si in summa parte ipsarum materia caret. ab aliis
superioribus et immateria penitus absoluto in summa su-
perius necesse est. Verum quidem est antecedens. nec
igitur consequens. Et si hoc, ideae sunt in summa quodam
modo materiae mixtionem existentes. Accedit quod
mundus non temerario quiddam cum talis est, non solum
ex aliquo, uerum et ab aliquo factus est. neque id solum
sed ad aliquid et fabricatus. id uero. ad quod effectus est.

mundus.

qd nā aliud preter ideam existit: Quo sequitur
ut idee ipse sint. Et si intellectus aut opinio
differt, intelligibile qd ab opinabili discrepat. hoc
siue est, existit intelligibilia ab opinabilibus diffe-
rentia: ut sint prima qd intelligibilia, quēadmo-
dū et sensibilia prima. Ex quo ideas eē cōcluduntur.

DEINCEPS de tertio principio loquendum est.
qd pene ineffabile plato auctoritat, ipm
in hoc mō conemur ostendē. si intelligibilia sunt
ea qd nec sensibilia neqz cum illis coherentia: sed
intelligibilibus primis, existit prima intelligibilia
simplicia, quēadmodū sensibilia prima. Anteco-
des uerz. uerz ergo qd seqt: homines sine ut pote
purbatione sensui occupati, qd nens intelligibile qd
dam cōtemplari statunt. i fantasiam mox abierunt
sensibilis redeunt. adeo ut se pūo nūo ei qd intelli-
gendum est, uel magnitudinē uel figuram appli-
cet, uel colore, quo fit ut illud sincere intelligere
nequeant. Si aut sine corporalū mixtionē
pure nūm atqz sincere intelligunt. Quoniam nō
intellectus nā melior est. intellectu aut eo qd ipo-
tētia melior intellectus ille, qui actu semper
oīa qd simul intelligit. hoc deniqz pulcherris, qd
eius est cō: quodqz omnibus sup extat, si utiqz dē
ipse primus existit: isqz causa est, ut mūdī mōf

semp agat. i quam i mobilis ipe semp hand secus
 quam i oculum obiectum sol agit. Atq; ea rōe
 mouet / qua id quod appetit / i mobilis ipm: appe-
 tentem agitat. hoc i q pacto mens ipa suprema,
 totius cōlū mente dūcūt. Et cum primus hic m-
 tellectus pulcherimus sit. pulcherimus q; i telli-
 gibile illi subiecti necesse est. Nihil aut ipso pul-
 chrius. se ipm i q ac notiones suas semp itelligit.
 Atq; hec eius operatio idea est. Quin et deus ipe
 suppremus / eternus / ineffabilis / seipo pfectus. nul-
 lius egenus / semp q; et undiq; absolute pfectus.
 Diuinitas essentie rō. Veritas. hāmonia bonū
 existit. Neq; uō hec ita di numero / ut ab inuicem
 ipa secernam. i mo ut unū. potius cuncta conte-
 plor. Bonū pfecto obeam cūm dicit: qd oia p compa-
 tate cuiusq; beneficijs replet / omium q; bonorū cā
 ē. pulchrum uō ex eo qd ipm nā plenitudo ipa
 et hāmonia ois existit. Veritas itē ob id uocatur
 qm ois ueritas ita principū ē / ut sol q; luminis
 uniuersi. Est et p; qd omium cā: cōligz totius m-
 te / et mūdij oiam ad sui ipsius exēplor exornat. nā
 sue uoluntis munē oia seipo cōpleuit. mūdij a-
 nimia excitans et ad se cōuertens qppe cū mīs ei
 cā sit. Atq; mēs ista beneficio patris ornata / nām
 oem h' mōdij p ornatur. ineffabilis pretereā et sola

Deus

bonū.

Veritas.

p.

ineffabil

mente

mente precipuus deus ideo dicitur quia nec genus } 25
 circa illum, neque species, neque differentia ulla
 neque accidit illi quicquam, nam nec malum nefas
 eum dictum id esset. Neque et bonum: siquidem
 participatione cuiusque bonitatis presertim in
 eis existeret. Neque differentia illi accidit ulla.
 Neque enim informis, non enim qualitate ulla adse-
 ptamente privatus est. Nec est pars cuiusque, nec
 totum, ut partibus constitutum. Neque idem est cuiusque,
 nec alteri. quippe nihil illi contingit: quo ab alijs
 secerari queat. neque movetur neque movetur. Unde
 prima huius intelligentia est secundum horum
 omnium ablationem: quemadmodum punctum quod
 cogitamus secundum ablationem: primo superficie
 deinde lineam. postremo punctum considerantes.
 Secunda eius intelligentia est secundum propor-
 tionis rationem hoc pacto. Quam rationem sol habet ad-
 visum, et ad ea que videntur, non existens ipse
 visus, prebens vero huic quidem ut videat.
 his autem ut videantur, eandem perfectam rationem habet
 intellectus primus ad intelligentiam, que autem
 est: et illa que intelliguntur: neque enim ipse idem,
 quod intelligentia est porrigit enim intelligendi vi-
 gore, autem quidem ut intelligat, intelligibilis
 autem, ut intelligant, veritatem que illis in est.

illuminas. Tertius intelligendi modus huius-
modi est. Aduerter quod spem pulchritudinis que
corporis ad est: ad autem pulchritudinem sese con-
fert: deinde ad eam quod in officiis ac legibus
postremo ad ipsum pulchritudinis fontem. Superius
que ipsum bonum, amandum et expectandum intel-
ligit: uelut splendorem in animam, que. Nunc eno-
lavit subito resurgentem huiusmodi uolumen
deum ipsum esse: ob excellentiam recognoscit.
Cumque imprimis sine magnitudine quan-
titatis agnoscit. Nam prout atque id ex quo aliquid
constituitur illud semper cuius pars est, antecedit.
Planum namque prius quam corpus, et linea priusquam
planum. cum uero partes nullas habeat: neque secun-
dum locum. neque secundum alterationem mouebatur.
et enim immutatione patitur, uel a se ipso, uel ab alio
quodam per mutari necesse est: si ab alio, illud utique
ualidius erit. Si a se ipso, aut in dexterius aut
in melius transmutabitur. Verum utraque impossibilia
sunt. Quibus omnibus perspicuum est ipsum incor-
poralem esse. Verum tamen ex iis que adiacentia,
idem quod patebit. Si corpus deus esset, ex materia
specieque consisteret. ex eo quod omne corpus compositum
quoddam est ex materia simul et specie quod quidem ide-
arum simile redditur. dum illis ineffabilis quiddam ratione

participat. Absurdum autem est deum ex ma-
 teria spe qz constitui. Neqz enim simplex, neqz
 principium eet. Quod obrem incorporeus ds est. ds.
incorporeus

Preterea si corpus e. ex materia constat. Ideo
 qz uel ignis est uel aer, uel terra, uel aqua
 aut aliqd ex ijs conflatum. At quomodo cuqz se-
 heat principium minime erit. eritqz materia
 ipa posterior, siquidem ex materia coficiat. Que-
 qm nefaria sunt incorporeu ee deu necesse
 est. Et. n. si corpus e. corrupi pot. genitusqz e.
 et transformationi subiectus. At qui horz nihil in
 deu cadit. Qualitates i sup in huc modum i co-
 poreas monstrabimus. ee. Ome copus subiectu e.
 Qualitas minime subiectu, sed accidens. corpus
qualitas
 no ergo corpus est qualitas. Nullum corpus i subiec-
 to, omis qualitas in subiecto. no ergo corpus q. l. t. a. s.
 Itē q. l. t. a. s. contraria qualitati. Nullum uo corpus,
 quia corpus, contrariu corpori. no ergo corpora
 st qualitates. Quia et rationi maxime cōsen-
 taneum est, ut queadmodum materia qualita-
 tis est expers. ita et qualitas materie expers sit.
 Et si materia careat, corpus ee non poterit. Eia
 uo si corpora qualitates sunt, duo ac tria corpo-
 ra, eu de in locum cōcurrent, qd aroe procul ab-
 erant. Quod si qualitates in corpore sunt, opitex qz

illius in corporeus est. preterea agentia nulla
esse preter incorporalia sunt possunt. siquidem
corpora passibilia sunt atque fluentia neque
semper eodem modo se habent neque in eodem statu
perseuerantia et in quibus aliquid efficere alicui
forsim uidebuntur. multo magis illic pati re-
perientur. Vnde quemadmodum est aliquid quod
omnino agat existere. id uero nihil esse aliud quam incor-
poreum inuenimus. Sermo itaque de rebus principis
qui theologicus appellatur. hic iam finem suum ac-
cepit. Nam deinceps eam disputationem quae
physica nuncupatur descendendum esse uidetur.

CORPORALIVM omnium quae secundum
naturam distincta inuicem inuicem efficiunt
pretermittam quaedam exploraria ideas esse oportet.
adeasque scientias et definitiones referri. Nam
preter singulos homines hominem ipsum intelligere
debet et preter sequos singulos ipsum equum. ac
generatum preter animalia cuncta in mortale
animal et ingeneratum quemadmodum ab uno sigillo
plurime exprimentur imagines et unius hominis
imagines multe. quibus omnibus idea ipsa continetur
ut huiusmodi sint cuiusmodi et ipsa est. Quapropter
mundum hunc uniuersum pulcherrimum opifi-
cium dei necesse est ab ipso deo ita fabricatum fuisse.

mundus
pulcherrimus opificium
dei

ut ad ideam quandam mundi huius exemplar
 ipsa fabricatione respexerit. dū mirā quadam
 prouidentia atqz optima nōma hoc ē propria boni
 tate, ad huius machine constructionē sese deus
 accingeret. Ex tota ergo ipm materia genuit
 quam quidem sine ordine ullo in celi gñatio
 ne tumultuante deus ex confusione deformi
 ipulchrum ordinē reuocauit. nūqz de ceteris
 et figuris eius partes undiqz dechorauit, ut ea
 mundus sit p portione contextus quam nūc et
 ignis atqz tēra, ad aerē et aquā suauit. hor
 tūc uestigia solū absqz rōe atqz mensura in po
 elemētorū receptaculo confuso iacebant, quati
 ebant qz materiam, et amateria uicissim qua
 tiebant. Ex integris em quatuor elementis eu
 compegit. Ex toto scilicet igni aereqz et aqua
 simul ac terra, nullam aliam partē potētiam
 ue relinques. prouidebat em qd corporeus
 futurus eet, tactu atqz uisu papiendus. Absqz
 uō ignis extēre presentia nihil tangendi uide
 qz sensum mouē pot. Quamobit secundum
 congruam rōem ex igne terra qz construxit.
 Qm uō unūculam quodam utrorūqz medio ad
 extrema unūcienda opus erat, diuinum autem
 unūculum est, qd secundum proportionē fit. qd et

mundus
 ex coelo

Sphaera?

et seipſe et ea que uincunt. unū efficit pla-
nusq; mundus nequaquā futurus erat alioqn
unicum mediū suffecisset. sphericus aut esse
debat. ideoq; geminis illi medijs opus erat. ob-
hac cam in quam inter ignē ac terram, aer et aqua
secundū proportionis consonantiam iterijectast.
ut quēndamodū se hēt ignis ad aerē. sic aer ad aquā.
utq; aer ad aquam. sic et aqua ad terram. Ac rūsus
ut terra ad aquam. sic aqua ad aerem. sic aer ad
ignē. Ex eo insuper qđ nihil extra mundū reliqđ
unicum illū fecit. et ideoque fuit que unica est.
nūc qđ parē. In quē preterea nec mōbus unq;
neq; senectus incurreret. quippe cū nihil extra
superfuit. qđ umm inferat. Verum seipō sufficiens. nul-
lus qđ indigus atq; i columnis pseueraret. figurā
qđ dedit illi sphericam. ut pote omniū pulcherrimā
figuram. capacissimamq; et ad motū facillimā. et
qm nec auditu. nec visu. neq; ceteris sensibus in-
digeat. ideo sensuum instrumenta ad obsequium
sentienti nullā prorsus adiecit. Ceteras item
motus spēs paul eē iussit. solūq; circuitū concessit
illi tamq; metis et sapientie propriū. et cū duo sint.
ex qb; constructus est mundus corpus scilicet atq;
aia qđ illud uisibile corruptioniq; obnoxium.
hec i uisibilis atq; intangibilis utriusq; uis constitutio

*figura sphaera
omniū pulcherrima*

*Mundus
ex corpore et aia.*

qz differentis extitit. corpus siquidē mūdī exignū
 terra/ aqua/ et aērē compactū ē. Quatuor n.
 hec artifex ipse mūdī cōprehendēs nullū prius
 elemētōrū ordinē obseruantia figurauit ea py-
 ramide atqz cubo. et octaedro. i. figura octo faci- octaedrū
 er. atqz icosaedro. i. figura facierū uiginti. Cunc- icosaedrū
 tis autē impressit duo caedrima. i. figurarū facierū
 xij. Quatenus ergo materia pyramide figuram
 induit ignis emicauit. Ea qppō figura tenuis et
 ad incisionem preceteris apta. ex paucioribz qz tria-
 gulis constituta. ideoqz omniū figurarū leuissia.
 Quatenus autē octaedrū. aeris subinduit q̄lita-
 tē. At uō cum primū icosaedrum figuram cepit
 aque nam sortita est figuram de m̄ cubica frē-
 largitū ē. solidissime quidē atqz elementorum
 omniū stabilissime. figura deniqz duodecaedra
 ad uniuersū fabricarū usus est. his omnibus antiqor
 nā planorū. plana. n. solida precedūt. plane
 uō nature due quedam origines rectis angulis
 figurę sūt. scalinus et isocetes. et scalinus qdē
 ē triangulus unum rectū angulū hēns. alter
 duorū rētiarū. aliū unius tētis. Scalinas ergo
 triangulus pyramidis et octaedri atqz icosaedri
 elemētum fit. cū pyramis ex triangulis quatuor
 eq̄lateris cōstituat. quorū quibet i sex triangulos

scalinus

scalinos distribuit. Octaedra uero figura ex octo
similibus: quae quaeque in sex triangulos scalinos diui-
dit. Icosaedrum figura ex uiginti similibus. Soc-
les autem triangulus figurae cubice elementum
est. Nam quatuor isosceles trianguli coarctati
quadrangulum complent. Ex his uero aut qua-
drangulis sex cubus conficitur duodecadrum uero
figura ad uniuersi constructionem ipse deus assumpsit.
Vnde et animalium forma duodecim in zodiaco cir-
culo conspicuntur: quae quaelibet in partes triginta
secuntur. Similiter quoque ipsa duodecadrum figura
intueri licet pentagonos duodecim in triangulos
quingentos diuisos: ita ut unusquisque per sex triangulos
existat. et in omni duodecadro reperiuntur sexa-
ginta trianguli reperiuntur quot et in zodiaco
portiones existunt. his ab ipso deo formata materia
agitari cepit. primo quidem uestigijs. absque ordine
deinde adeo in ordinem redacta est. singulis secundum
proportionem in uicem temperatis. Neque in loco discre-
ta haec permanent. id est in uicemque concussione et
ipsa hinc et immaterialem inferunt. Ac circumferentia
enim mundi coarctata seuiunt. atque in uicem arterijs
pulsibus coagitata feruntur. tenuia quidem in praeuicia
solidior. Qua de causa nihil omnino uacuum restat. et
in equalitas quoque uiguit per seueram. pulsationis cum

prebet. Abijs enim materia et ista uicissim ama-
 teria quatuor. Ex corporibus itaque animas uires
 investigare concessit. Nam cum res singulas animas
 discernamus, rerum omnium principia merito
 huic indidit. ut quicquid unquam occurreret ex cogna-
 tione quidam recognoscentes rebus consonam illius
 essentiam adhiberemus. Ergo cum diceret esse intel-
 ligibilem quandam indivisibilemque substantiam
 alteramque circa corpora diffusam tradidit. inuenit
 animam per intelligentiam. utramque substantiam percipere
 posse. Et quia in rebus istis, quae ad intelligentiam
 attinet, et in istis et quae ad sensum ipsum idem
 atque ipsum alterum esse cognouit ex istis omnibus animam
 uir constituit. Aut enim simili simile. ut pythago-
 reis placet, agnoscit, aut quemadmodum heraclito
 physico, dissimile semper dissimili. cum uero mundum
 plato genitum inquit. haud quod sic eum sensisse
 credendum est. ut aliquod olim tempus ante mun-
 dum precesserit, uerum quia semper ignorantia perdu-
 rat. indicatque substantiam suam cum per se substantiorem.
 Animam praeterea mundum quae semper existit, aut efficit
 deus, sed ornat, eaque ratione illam future non nunquam asse-
 rit. quod existit enim, et ad se ipsum eius mentem
 uelut ex profundo quodam somno conuenit, ut adea
 quae intelliguntur adeo respiciens diuinas notiones affectus

spēs in formas q̄ recipiat. perspicuū est p̄terea
qđ mundus aīa simul et mte ab ip̄o deo donatus
est. Nam cū optimū opus fore id uellet merito
et aīatum mundum et intellectualem effecit.
Et n. opificium uiuens non uiuētis oīo presta-
tū est. et mentis compos eo qđ mentis est ex p̄s.
Nec forte sine aīa accedere mūdo mōis poterat.
Cūq; aīa amūdi medio ad extrema usq; se fundet.
mundi corpus totum circulo cōplexa ē. uniuēsus
q̄ p̄p̄e circūtegēs singulis eius cōtenta particulis.
eoq; pacto insolubili connectit unūculo i cōlūmē
q̄ cōseruat. Atq; ea uis aīe quē extra restitit.
partes eius intimas ancedit. Illa siquidē indiui-
sa p̄mansit. interea aut portio i septē diuisa
circulos est. ab ip̄o principio duplis ac triplicis mō-
uallis undiq; distributa. Et illa qđ quē ab i-
diuidua spera cōprehendit. ei qđ ip̄m idem ē
cognata p̄manet. q̄ aut dispersa est ei q̄ cōtra
quod ip̄m alterū appellat. Motus n. celj singu-
la cōprehendit. cū minime puaget̄ unus
est. ordinem q̄ p̄cipuū suat. At uō subiect-
orū p̄gressus uariū. ortib; et occasib; p̄mutat.
Vñ. puagatio quēdam atq; oberratio nūcupat.
Extimus qđem circulus ad dexteram abortu i occi-
sum usq; transcurrit. Interior aut cōtra i sinistra

ab occidente i oriente, superior resistes. Stellas
 preterea & astra d's ipse molit' e. et que exijs
 neq'q' uagant' ad ceti noctisq' ornatum. Atq' h'moi
 stellarum multitudo in nua est. Que uo uagat'
 nio septē, ad nūq' tēporisq' et ad rex omniū illustra-
 tione. Tempus plane mūdāq' mot' in uallum
 facit, ueluti quādam etēnitatis imaginē. Eter-
 nitat' q' p'p' etēn' mūd' status mēfura ē. Vagam-
 tum q' sider' hanc sunt omniū uis eadē est.
 Sol. n. dux ē. omniū reliquorū, et illuminans &
 oculis patefaciens uniuersa. Luna de m potestatis
 grā secundū obtinet ordinē. Ceteri uo planete se-
 cundū p'p' ordinē pro sorte propria singul'. Luna
 siq' m'f' terminū idicant, i eo spatio circulum
 suū excurrēt, solem q' comprehendēt. Sol autem
 annū m'sum. Transcurrēt namq' zodiaculū cūculū,
 annū tēpora complet. Ceterorū q' sider' qdlibet p'prio
 circuitu fertur. Atq' ij qdem circuit', nō qbuscūq'
 hōibus sed erudit' not' sunt. Ex omnibus domum
 reuolutionibus absolut' nūq' tēpiusq' cōplebitur.
 cū ad idē punctum omes planete puenientes, eūsmot'
 accipiet ordinē. ut linea qdam recta supremo
 circulo usq' ad tēram secundū p'pendiculum. cōside-
 rata omniū centra i ipa cōspiciantur. Cum igitur
 septem spere i orbe circūuago cōstructe fuissent

His corpora septem conspicua mundi condito maxima
ex parte ignea fabricavit. eaque specie ex altero ual-
goque circulo constitutis adnexuit. Lunam profecto
circulo supra terram primo dicavit. Sole uero secun-
do. luciferum deum et sacrum. Mercurij sydus
in circulo pariter ac sol uelocitate corrente disposuit.
supra uero reliqua secundum propriam spem
gradatim disposita. tardiores sane omnibus saty-
rellam in proxima sub non errante circulo sede loca-
uit. Qui uero huic aliquid intarditate cedit. Iupiter
continuo sequitur. huic mars deum successit. Octaua
denique potestas hec omnia circūplexa est. horum singula
uiuētia sunt. et intelligentia. nec non dii cognominantur.
eorumque figure rotunde sunt. Sunt et alij qui uocantur
demonēs in singulis elementis quos intelligibiles deos
nunc cupere possumus. partim quidem uisibiles partim
aut uisus rationem fugientes. in ethere atque igni
aereque et aqua ne pars ulla mundi ex pers aut
animantis uel nā prestantis relinqueret. his aut
terrena et que sub luna sunt cuncta subiunguntur.
Et. n. deus mundi totius. deorumque et demonum auctor est.
atque id uniuersum uoluntatis diuine munere nunquam
in posterum dissoluet. Ceteris aut operibus eius filij presunt
secundum patris precepta imitationeque singulas transi-
gentes. A quibus furentium concitatio atque raptus et

somnia et oracula, et quaecumque praeternaturalium
 mortalibus accidunt. Terra uero omnium media
 sita est circa discordiam agitationem uel, quae pro-
 tum porrigit coarctata diei noctisque custos, deorum
 omnium quae intra caelum sunt antiquissima. Ac potest
 post ipsam mundi totius animam, dulcia nobis ali-
 menta ministrare, circa quam caelum uoluitur: nec
 non asteri ipsa quoddam est: ob eamque rotem immota
 perinet, quod equilibrata est in medio similis conti-
 nentium. Ether autem exteriore praerogatiua
 sortitus est speras uagantium et non uagantium
 distribuit. Quibus aer successit. In medio uero
 terra una cum eius humore refedit. Cum haec omnia
 fabricata esset, restabant mortalium animantium
 genera tria, uolatilium, natantium, atque gradietium
 quorum generatione filijs suis faber mundi mandauit.
 Nam super haec et genuisset, immortalia nata
 fuissent. Illi igitur aptissima materia periculis: quae
 exactis certis temporis circulis redderent, mu-
 tuantes, mortalia finxerunt animantium genera.
 Quoniam uero de horum genere ut pote dijs cognationem
 tum praeter deo, tum et conatis cum erat. demisit.
 huius generis animas in terram ipse omnium artifex
 stellarum numero pares. Verum cum quolibet antea co-
 gnato astro tamquam uehiculo imposuisset: instar

Legum conditoris fatales illas leges explicavit.
ut ipse extra culpam delictorum existeret. Docuit
igitur perturbationes a corpore mortales exortum
primo quidem sensum. postea uoluptatem atque
dolorum, metumque et iram, quasque supera-
rent, neque se trahi permitterent, uultu uicturas,
quae uero et cognatum alium denique redituras,
quae uero ab iniustitia superarent. secunda
generatione uictam semine migraturas. Et
quae nondum ab improbitate cessarent, imbu-
torum denique namque degnaturas. fine uero Laborum
tunc domum futuris: cum inatos corporis affectus
expulerint, et improprium habitum iam re-
dierint. Diu autem in primis hominem externa et
ignis aerisque et aqua finxerunt: portiones quae-
dam, quas quique redderent a materia mutua-
tes: ligantesque in uice latentibus nexibus corpus
unum ex omnibus confecerunt. Ac partem deinde
ante praetentioris in capite locauerunt, cum cerebrum
prius cum cultum agrum praeparauissent. Circa
uultum organa ad ministeria sensum disposue-
runt. composueruntque medullam ex lenibus
ac sine flexura triangulis, quibus elementa genita
fuerunt, genitalis seminis futuram originem.
Os autem ex medulla atque terra coegerunt: postquam haec

duo ignis et aqua crebrius irrigant. Nervi uero
 ex ossibus atque carne. Caro uero ex salsa et acuta qua-
 dam quasi fermentatione compacta est. Circūdede-
 runt autem ossa medullis: et ossibus uincturarum
 gratia nervos. Vnde nervorum obsequio flexiones articu-
 lorumque nodi prouenerunt. Per carnem postremo teg-
 mentum illis adiectum est: quod tum alba tum pluri-
 ma et ad decorem et ad usum uiuentis est tradita.
 Ex his preterea interna sunt implicata viscera uero
 etque et circa ipsum intestina undique reuoluta. Superius
 uero ab ore arteria et fistula faucium. una quidem
 stomachum: altera autem pulmones protensa. Et
 cibi perfecto in uentre digerunt. spiritu simul et
 calore attriti atque molli: atque inde in totum cor-
 pus manant: per mutationibus propriis. Duae autem
 uene circa spina erecte caput contrario modo
 implicunt: inuicem obuiantes. hic in multa sese
 dunt. postquam diu hominem fabricarunt: animamque illi
 dominam corporis coniunxerunt. autem ipsius principem
 roem caput habitare iusserunt. A quo medulle
 nervorumque origo deducit: cuius uero uariis passioibus
 mentis alienatio sequitur. Quare circa positus capiti
 sensibus ipsam corporis arcem quasi quibusdam satelliti-
 bus munierunt. In ea siquidem ea uis habet quae ratioci-
 natui uidetur et contemplantur. At uero partes omnes quae

mouet affectibus humilioribus sedibus addixerunt.
transcedit unum cōdij cōcupiscendi utero atq; ipsae que
circa umbilicum sunt partes de quibus in posterioribus
differemus. Verū postea q̄ in uultu luciferos oculos
inseculperunt. Lum̄ illis igneum accēdoro. Quod
quom̄ lene et q̄dam mō crassum eet diurnū lumi-
nis gēmanū existimarunt. Id utiq; passim p̄ oculos
emanat. uerū p̄ pupillas purius uberiusq; trans-
currit. Quod quidē extēso fulgoris simile cōmix-
tum simulq; ac corroboratum uidēdij sensum p̄stat.
Ideoq; noctu abeūte uel obumbrato lumine
aut amplius radius hic n̄, aer se propinquo
p̄misceat. Quo fit ut sese ad interiora recipiēs
demulcent atq; resoluat in nos motus, somno q;
in dnm delināt, un̄ et palpetras quom̄ iam retra-
ctum ē claudat. et plurimū q̄tis in duxerit.
Sonnus ferme sū in sonnijs surrepit. Quod si
q̄dam adhuc agitationes resisterint frequentia cō-
festim fantasmata nobis occurrūt. Atq; hoc pac-
to fantasie seu uere siue false transmittit q̄dam
directo nascunt. post istas aut sequuntur imagines
q̄ in speculis uel alijs cōporibus translucentibus
leuibusq; uidēt. q̄ qdē haud aliud q̄ secundū
reuerberationē resultant. Quatenus n. uel
cōcavū uel cōuexum uel oblongū speculū eū,

ea tenuis uisa diuersa ituentibus apparebunt.
 Nam lumina ad partes alteras reflectentur a con-
 uexo quidē repulsa atq; dispersa: i cōcūm uō
 cōuenientia. Quā obrem i q̄dam dextra atq;
 sinistra cōtranēsa uidēt: infera ac uicē uēsa
 adsupna infero conuētiunt. Audiat uō aduocis
 p̄ceptionē p̄creat est exorietis amatu, q̄ circa
 caput efficit adiecit usq; deueniens. Vox autē
 p̄ aures cerebrumq; et sanguine ad nām pene-
 trat. acuta que mouet uelocius, grauis quae
 tardius, magna que plurima, paruaq; pauca.
 post hec narium uis seq̄ ad odorē p̄ceptionem
 progenita: odor autē est passio q̄dam anarū
 uenis usq; ad umbellici regiones transfluens.
 huius spēs prētē duas cōmunes nōa neq;
 hent. Atq; he q̄dem nō aliē q̄ bonus odor et
 malus odō, que suauitatis et nausae nōa sūt
 cognominant. Odō certe omis aere crassior est,
 aqua subtilior, proprie autē ijs odoris gnis occi-
 dit, que nō dum transmutationē integram su-
 ceperūt. sed communē quadam aeris et aque
 cōstant. cuiusmodi sunt que ex fumo et caligine
 cōficiūt. his n. inuicem alternatis orandis sensus
 efficit. Gustum de m̄ uariorū admodum
 fucorū uicem dii formarunt, uenas porrigētes

ab illo ad cōdēs sedem; quibus diuersi liquores ex
annuatiōe hē siquidem implicati simul atq;
expliciti secundum suorum incidentiū eorum uarie-
tate discernunt. sunt autē saporū differentię sep-
tem. dulcis, acer, ponticus, austerus, salisus, acutus,
amarus. dulcis et dulcis quidē nā reliquorum om-
nium contraria. Et n. humorē lingue imbibitum
profundit atq; delimit acē turbat. atq; dissipat.
acutus inflammat, et ad supera euolat, qui uehe-
mentē abstergit et liquefacit amarus dicitur
sed qui lenius purgat atq; p̄mollit salisus
exiis aut saporibus qui obstruunt lingue me-
atus, et contrahunt qui id asperius agunt po-
tica. qui uō lenius austeri dicunt. Tangēdi
postremo sensus adijis generis est, ut calida di-
noscent. et frigida, mollia et dura. leuia
atq; graui, leniaq; et aspera. cedentia qdē
corpora dicimus, que tactum recipiunt. Resiste-
tia, que minime cedunt, hoc autē p̄p̄ corporū
iporum fundamenta cōtingit. Que n. ampla hēnt,
stabilia ac solida: que contra exiguo fundamēto
utuntur: cedentia mollia lubrica sunt. Asperum
sane ē, qd̄ inaequale ac durum. lene qd̄ plenum
simul et pingue. quom uō calida et frigida
passio admodum appōte sūt, diuersis causis in se

runetur. Nam quod acumine ac uelocitate p̄tū
 scindit. calidam passionē gignit. frigidam uō qđ
 īgressu pigrius. dum tenuia qđem expelluntur et
 ī illorū sedes crassiora petere cogunt. Tūc sine
 cōcussio tremō qđ prouenit. et que hūc passio ī
 corporibus nascit̄ rigor existit. grane et leue
 p̄ superiore et inferiore locum definire nō decet.
 nihil n. aut sursum ē. aut deorsum. Nam cum
 celum oīō rotundum sit et ī conuexa superficie
 equalit̄ leuigatum haud decet aliqd̄ superius
 aliquid inferius predicare. Ceterū grane qđ
 dicendū id est. quod difficile ī locum extra nām
 suam trahitur. Leue uō qđ facile. Item grane
 qđ ex plurimis. Leue qđ ex paucissimis partibus
 est compositum. ~

RESPIRANSVS aut hoc pacto. Aer am-
 plus circumstantiū uēqđq̄ pos ac natesce-
 teros qđ latentes meatū corporis influit. calefac-
 tus inde ad externū cognatumqđ aerē reflue-
 rit. Quia uō ex parte effluxit. ex tūm aerē
 ad interna repercutit. et huiusmōi circulo nūq̄
 cessante. inspiratio et expiratio sequit̄. ~

MORBORū cū plato multas ēē docuit. p̄mā
 quidem elementorū excessum atqđ defec-
 tum. mutationesqđ locorū īprouinciarū nature

pituuta

sudor

Morbi
sacer
comicialis.

Aia
Immortal.

Aia
Incapite.

minime congruas. Secundū uō mutuam cognationem regenerationem. Veluti si ex carne sanguis aut bilis: aut pituita fiat: hec n. omnia nihil aliud q̄ colliquationē et putrefactionē sūt. pituita enim ē recentis carnis liq̄factionē. Sudores aut et lacrimas effluxum quendam reliquias q̄ pituitę. Extra q̄ relicta pituita albas infectiones iducit. At intus atq̄ bilis corrupta, morbum comitialem, q̄ sacer appellatus est, procreat. Acuta uō et falsa pituita, passionūq̄ p̄fluxum adducit, cū est. Omnes n. qui pituita simul et bili grauamur, id pati necesse est. Nam in multos uarios q̄ morbos bilis cum pituita gignit. febre continuā ignis excessu contingere putat, diuinam acris. tertia nam aque quartanam deniq̄ terrib. deinceps de anima hic summet exordium dicendum est. Et si idem redire uidemur. Animam hoīs imortalem a primo deo susipientes dii mortaliū generum conditores partes illi duas mortales, ut diximus, adiunxerunt. Verū neuis aut imortalis atq̄ diuina delinquentis mortalibus inficeret in ipa corporis arce sedem eius ut pote principis omnium statuerunt. Et n. habitaculum eius caput esse uoluerunt ea figura, qua mundus elaboratū. Reliquum uō corpus huic administratū quasi

vehiculum

uehiculum subijacerunt. Ipsi uero mortalibus potio
 nibus proprias singulas provincias assignauerunt. Ita
 cūdie quippe precordia cupidini uero locum mediū
 iter umbiculum atq; mēte ibiq; uim eam ueluti
 puriosum et agreste animal ligauerunt. pulmo } pulmo
 nes machinati sunt grā cōdus, molles atq; uento
 sos et mīstar fistule collos et spongie similes: ut cō
 uro ardore, nō nunq; exstuant aliqua saltē refri
 geratione mitigaretur. Iecur aut ad excitandam
 cōcupiscentiam atq; rursus q; sedandam dulcedine
 simul et amaritudine nactum ē. Quin et ita ē
 institutum, ut diuinationes quę p somnia fiunt in
 ipso reducant. in eo siquidē p lenitate solititatis
 atq; nitorem uim amētis manente resurgere pu
 tant. splenem uero iecoris ipsius grā ut et purget
 ipm et splendidum reddat. utq; putredines corro
 dentes quę quibusdam morbis circa iecur affluunt
 isplenē continuo delabant. Quā uero secūdu mres
 rationales oīa trifariam diuisa ē, id hōi contingit }
 plato existimat ut nūq; prudens ēē qat, dū aut
 timidus aut intemperans existit. Ideo q; absolute
 uirtutes iūco isepemibiles sunt. dicūt et alio qdā } uirtutes
 nō uirtutes nature dotes et inclinaciones bonę
 ob quādam similitudine idē qd et pfecte uirtutes
 nom adopte. Quāobrem milites fortes quādoq;

. Virtutes
. Vicia.

dicimus, nec non imprudētes ac temerarios
quosdam fortes aliqñ p̄dicimus. haud sine
defectis uirtutibz. sed de dotibz nature, loqn-
tes. Absolute p̄fecto uirtutes, nec crescunt
unq̄, nec decrescunt. Vicia uō intenduntur
atqz et remittuntur. unus siquidē altero im-
prudētiō et inuistiō. Neqz tñ se in uicem
uitia cuncta secuntur. sunt. n. contraria quedā
que ī idē conp̄dij nequeunt. Sic se hēt ferocitas
aduersus timiditātē, et aduersus auaritiā pro-
digalitas. Neqz inueniri qsq̄ potest omnium uirtu-
um maculis inquinatus quēndamodū nec cōpus cū-
ctis morborū corruptionibz simul afflictum.
Accipienda ē in super media quedam affectio:
que nec adiutū, nec adiutū ptineat.
Neqz. n. homines uniuēsos probos uel improbos
ēē necesse est. Nam huius mori sūt: qm̄ ad in-
tegrum prouenerunt. haud q̄ppe facile est, eue-
nīgio adiutū progredi. Longo. n. ī tēuallo
extrema inter se distāt. Virtutum preterea
qdam principes, qdam uō pedissequae. prin-
cipes quae ī parte aīe rōnali. quibus et cetero
uirtutes p̄ficiunt. pedissequae uō, quae circa
partem ratiōis expertem uersant. hē siq̄ ho-
nesta operant. haud sine secundum rationem.

. Virtutes
qdam principes
qdam pedissequae.

que ipis insit (neq. n. herit) Verum secundum
 normam a prudentia ex consuetudine et exercita-
 tione illis impositam, et quom neq. scientia neq.
 ars in illa parte est q. in rationali consistat, vir-
 tutes que circa partes irrationales versantur
 doceri nequeunt, quia nec artes nec scientie
 sunt. neq. n. propriam intelligentiam possidet.
 Prudentia tñ que et scientia est, propria
 unicuique tribuit: quemadmodum gubernator na-
 utis quendam ab illis minime inspecta interdum
 edicit. Illi uo secuntur. Eadem q. rō imulit
 et exercit. ducit. quom uo mala et intendat
 et remittant, delicta parva nequaquam erunt.
 sed quedam maiora, minora non nulla. Quod
 ob eam coditores legum quedam lenius, quedam
 asperius puniunt. et quavis ipse virtutes sum-
 mantes quedam sint, ex eo quod pfecte sint ac
 recto comperant. alio tñ mō mediocritates dicunt
 eo qd circa singulas uel saltē plurimas duo
 vitia utriusq. conspiciuntur quorū unū excessu,
 alter defectu prouenit. Vclut circa liberalitatem.
 hic auaritia inde prodigalitas conit. Nam i
 affectibus intemperantia sequit. aut ex eo qd
 ultra decens transit, aut ex eo qd neq. attingit.
 neq. uo qui parentib. suis furoribus, nihil

mouetur. Neq; et qui ex quibus cūq; minimis
effertur moderatus est. Item qui parentibus
quāta factis nihil dolet. Insensatus est. Qui uō
merore seipm p̄dit, effrenus. Atqui mediocrit
tatis moderatus dicitur et qui moribus trepidat
formidolosus. qui nihil om̄io metuit feroc.
fortis aut qui ad timendum atq; audendum me
diocritate seruat. Eademq; de ceteris omnib;
rō est. Quoniam uō mediocritas i affectib;
optima est. nec aliud est mediocritas q̄ mediū
iter excessum atq; defectum, ob id uirtutes
huiusmodi mediocritates dicte sunt, quod nos
mediocriter affectos circa p̄turbationes huma
nas reddunt. post q̄ uō si quid aliud i nra po
testate cōsistit, nec est coactum eiusmodi
precipue uirtus est, neq; n. Laude digna exi
stimaretur si uel natura, uel diuina forte cōtinger
sequitur ut uoluntaria uirtus existat. Atq; id p̄
affectionem quamdam flagrantē generosam atq;
p̄petuam. Ex hoc tandem, qd uirtus uoluntaria
est, prauitatem in uoluntarium eē cōcluditur.
Quis n. imparte eius p̄stantior, extremum eē
malum sponte unq̄ eligit. Quod si quis inuitus
labitur, primum quidem nō ut in malum, sed
uelut in bonum potius inclinatur. Et si in malum.

irruit, oio deceptus est, ut primus malum
maius quoddam malum deuitet. Atq; ex hoc in-
uoluntarius agit. Neq; n. fieri potest, ut quis eo
ad ad mala declinat, quasi mala exoptat. neq;
spe aliquo boni, aut metu maioris mali per-
feratur. Quam obis oia que improbus agit
involuntaria sunt. Nam cum iniustitia inuolun-
taria sit, multo magis iniuste agere inuo-
luntarium erit: quo deterio est operatio ipa
uitij, q̃ eius vitij oculos. et quos involuntaria
sunt scelera, scelera, scelerati in homines pu-
niendi. Ac et in diuina penarum pna ee debent
que admodum illata piniuriam damna desse-
rentia sunt. Involuntarium preterea ignoran-
tia quadam, uel perturbatione consistit. Quae
perfecto ex parte licet roe consuetudine qz animi
atq; diligentia.

AMICITIA pprio nihil aliud est, q̃ benigno
lentia mutua. hec uo tunc existit, qn
interq; bonum alteri, eque ac sibi ee desiderat,
quae quide equanitas haud alite q̃ p simili-
tudine mori sunt. Simile. n. simili ac mo-
derato amicum est. Intemperata uo neq; in
uice neq; moderatis congrue possunt. Dicunt
et alie qdam, nec in sunt amicitie, a uirtute

Amicitia

quod ad mō colorat. cuiusmōi est nālis paren-
tum ad filiōs cognatorū qz aduicē beniuolentia
nec non ea quē ciuilib ac rhetorica nūcupat.
hē siquidē non semper beniuolentis uicissitu-
dinē hēt. Spēs preterea quedam amicitie
amatorius affectus est. amō honestus est animi
grēosi. turpis abiecti. mediū deniqz mediū enim
uō quē admodum tres dispositiones sunt rationa-
lis an, bona uidelicet malaqz et media. ita tres
amatorij sunt affectus inuicem specie differentes.
Quod aut tres sint amores fines illorū diuēsi de-
clarant. Turpis qdem solam corporis uolupta-
tem sequit. ideoqz brutorū passio est. Generoso
uō nudum respicit animi aduirtutis officia pntū.
Mediū utraqz diligit tum corporis tum an pul-
chritudinem. Atqz ille ē qui sic amatur, neqz
probus est, nec improbus. Quapp amorē ad cō-
pus exptē aliqua declinante demone potius
qz deū appellare decet, nūqz mēterena corpora
mersum, diuina ad homines, et humana rursus
ad deos trahycente. Cum uō amatorius motus,
itres ideus sit, quas diximus distribuit boni qdē
uirij amoris passionis expert artificiosus quodamō
est. Vn et m rōnali aū parte sedet. Eiusqz cogi-
tationes huiusmōi sunt. discernere quī ob aū dotes

sit benivolentia dignus atque eum sibi conciliare.
Dei autem eius quae amat: cogitationes appetitiones
quae signose sunt et ad bonum feruore quodam
ante preferantur. laudat et approbat. Sic contra
se habent; nec assentabit illi; neque suauibus
verbis obsequijs quae deliniet: sed abstergetur po-
tius atque decebit nequaquam illi donec talis sit
esse uiuendum. praeferat autem semper ac porriget ea
quibus exercitatus est quae amat; ad optima praeferat
euadat. finis tamen est ut ex amore amicitia
fiat: ~

TANTUM uero malum in iustitia est, ut
iniuriam pati praestet ad modum quod inferre.
et enim iniuria quaequa afficere improbi homines
opus est. Affici uero iniuria; imbecillitas est passio.
Turpe quidem utrumque. At tamen inferre iniu-
riam eo deterius est quo turpius. Atque ope-
pretium est in iusto se iudici ultro subijcere.
quae ad modum egrotantis medico se committere.
omnis enim castitatis medicina quaedam est delinquenti-
bus animis: ~

iniuria afficere
ipso est.

QUONIAM uero uirtutes quae plurime circa
affectus perturbationesque uersantur; affectus
ipsi iam distinguendi uidentur. Est autem affectus
motus animi sine rationis gratia boni cuiusdam

affectus

aut malum. Irrationalis motus ideo dictus est, quia
 nec iudicia nec opiniones affectus sunt, sed in
 rationalium partium animae motus. In parte. n.
 autem rationis ex parte motiones sunt. quae et si nostra sunt
 opera nihilo tamen magis in nostra potestate consistunt.
 Sepe igitur involuntarii motus huiusmodi nobis
 exoriantur: voluntati quoque repugnant. Quare. n.
 accidit ut dinoscentes nec aspera esse quae in-
 cidunt neque dulcia nec expectanda, nec et
 metuenda, nihilominus ab ijs trahimur. Quod
 nunquam sane pateremur, si perturbationes idem essent
 atque iudicia. haec. n. tunc rejicimus, cum ipsa
 per consilium confutamus, sive ut decet, seu non,
 id agamus. Adiectum praeterea in diffinitione
 est boni cuiusdam aut mali generis. Nam ex indiffe-
 renti cursu affectus minime coarctantur. Ex eo
 . n. quod aliquid aut bonum aut malum apparet,
 perturbationes omnes nascuntur. Et si bonum adesse
 videatur, voluptate perfundimur: Si forte, cupimus.
 Malum contra, cum praesens apparet dolemus
 futurum metuimus. Simples praecipue quoque affectus
 duo sunt. voluptas scilicet atque dolor. ceteri autem
 ex ijs velut elementis quibusdam conficiuntur.
 Neque. n. cum ijs timorem et concupiscentiam,
 qui simplices principales quoque sint, annumerantur.

~
 precipui affectus

Voluptas } simplices
 Dolor }

debemus. Nam qui metuit, nō oīo uoluptate
 priuat⁹ est; quippe simalorū repulsionem uel
 Leuationem penitus desperarit; haud ultra
 metueret; imo acriorē inde passione afflictus,
 doleret iam potius q̄ timeret. Qui uō cupit
 qn̄ qdē cōsecutionē eius qd̄ appetit, sperat qdā
 nō delectatur. Et cum haud certē spē habeat
 angitur. Quod si cupido ac metus minime
 simplices sunt; sine controuēsiā concedetur
 nullum q̄ reliquorū affectuū simplicem esse.
 Velut iram inquam desideriu, emulatioem
 ceteraq̄ huiusmōi. In ijs .n. uoluptas et do-
 lor tamq̄ ex ijs cōpositis inspicuntur. Perturba-
 tionum p̄terea qdam agrestes, nō nullē dome-
 stice sunt. Domestice quidem q̄cumq̄ secūdu
 nām hōib⁹ insūt. Atq̄ he sime dum modū
 tenent; necessarie ac proprie sunt. Dome-
 stice quidē, q̄cumq̄ secūdu nām hōib⁹ insūt.
 Atq̄ he sime dū modum tenent; necessarie
 ac pprie sūt. At cum sup̄ modum effertur;
 p̄fecto delinquit. Eiuscemōi sunt uoluptas,
 dolor, ira, misericordiā, uereturndiā. Cōue-
 niens quippe hominibus est; ijs quae secū-
 dū nām accidunt delectari; contrarijs uō do-
 lere. et ira quidem ad repellendum ulciscēdāq̄

Metus

Cupido

Ira. Desideriu
Emulatio

Agrestes

Domestice

p̄tuba

refus effusior.

in uiam necessaria est. Misericordia hu-
manitatis atque caritatis est propria. Ver-
cūdia uō, ut ab aduersis declinemus, nos
pro uocat. Agrestes aut et ferine perturbatores
pretē nam hominum experientia proce-
dunt huiusmodi sunt. visus effusior. et imolis
contingentibus exultatio. et humani gnis odiū
q̄ siue uehementes atque intense. seu remisse sit.
aut quomodo cumq; se habent semper aberrant.
mediocritate q̄ laudabile nullam prorsus
amittunt. De uoluptate aut et dolore sic i-
quit plato. has quicūq; perturbationes in-
nobis ab ipsa origine nāle exoriri. Dolore
qdē ijs, qui pretē nam mouet accidere uo-
luptate uō illis qui minam suam restituit.
Existimat. n. nālem hōis statum eē medium
inter uoluptate atque dolorem, dū neutro mo-
uetur, quo statu plurimū tempus uiuiz.
Tradit iterum plures spēs uoluptatum, quos-
dam p̄ corpus, nō nullas uō p̄ animā: nec non
ex uoluptatibus alias dolori coniunctas, alias
puras eē: aliquas itē p̄ memoriā fieri, secundū
spem alias excitari, nō nullas quoq; turpes. ho-
nestas alias, et illas q̄ ex incontinentia et ex-
iustitia suscipi. has aut ex temperantia aut

aliud ^{modo} quoddam bono contingere uelut gaudium
illud quod ex uirtutum operatione percipitur. cum
igitur uoluptatem plurimorum non obscena sit ne-
quaquam disputandum esse censerent: utrum uoluptas
simpliciter et absolute bonum esse possit. Exilis. n.
et inanis esse uidetur: cuius non pedissequa est, aliterque
succedens, neque substantie proprie principalisque
particeps. contrario quod suo congrederetur dolori semper
mixta, quae sane nunquam contingerent, si uoluptas
absolutum bonum: dolor autem absolutum malum
esse posset. ~

u ERVM publicarum quasdam presupponendas
esse dicit quas in libris de re. p. tradidit. In ijs. n.
priorem quidem concordem, secundum uero disside-
tem descripsit inquirens quae nam istarum presta-
tiores essent, et quo pacto constituerentur. Est
et apud eum instar diuisionis animae res. p. quod
in tria membra diuisa. Incustodes adiutores, et
artifices. primis autem consultatione, principatum
que tradit, secundis propugnationem, si quoniam opus
fuerit, quos iracundiae comparat, quasi operum rei
ferentes. Postremis uero artes ac cetera ministeria.
principes existimans philosophos: et contemplationi
ipsius boni deditos esse debere. hoc. n. modo duntaxat
ipso omnia recte gubernaturos. quippe nunquam hu-

res publica
- incustodes
- adiutores
- artifices

ut philosophi
regant

Rei publice
quinqz spēs

monum gravis omnis cessatur, nisi aut philo-
sophi regant, aut qui dñant, diuina quadam
sorte philosophent. Optime. n. et cum iustitia
tunc administrari rem. p. cum una queqz ciuita-
tis portio suo munere fungit. principes ppli co-
sultant atqz decernunt. Militaresqz obsequi
atqz tutant. Reliqui uo superioribus libenter ob-
ediunt. Quinqz rei. p. spēs induxit. primam opti-
matum gubernationē, qñ unū optimū presunt.
Secundum ambitiosam, in qua factu inflati
hōes dominant. Tertiā populare. Quātam
paucorū potentiam. postremā tyrannicā,
cunctorū deterrimā. Describit qz alias ex supo-
sitione rei. p. cuius mori est, que libris de legibus
instituit, et que ex emendatione in epistolis extat,
qua utitur aduersus eas ciuitates que egrotantes
in libro de legibus relate sunt. que iam distinet
regionem nacte sunt, et homines ex omni etate
electos, ita ut secundum diuersitates nāqz et re-
gionum disciplina ppria importatione et exporta-
tione, et armatura indigere, mostrentur. Qui
n. mari finitimi sunt, navigationi studebunt, et
naualia prelia pñ tractabunt. Qui aut conti-
nente habitant, ad pedestrem pugnam aptiores
erunt, et armaturam leuiorem, quā motus colunt.

graviore qui litora non nulli uō exijs equestre
pugnam exercebunt. In hac utiqz ciuitate mu-
lieres cōmunes nequaquā instituit. Est igitur ciuilis
facultas uirtus contemplatiua simul atqz act-
iua: que eligit atqz proponit bonam ciuitatem
beatamqz efficere: et secum maxime cōsentiente.
eiusqz propriū ē imperare. Vnde et militares
artes omnes directas hēt: ~

¶ VOD autē ille tres anē partes Locis proprijs
se iuncte sint hīc discere licet: imprimis .n. quae nā
segregata sunt altera existunt: nā uō segregat
qā rōem hēt, et qā pēturbationi subijciatur. Siqz
illud circa intelligendū uersat. hoc autē circa
molesta uel leta. Quid et rō hoībus dū taxat
pars autē pēturbationibus obsequens ceteris qz
uiuentibz competit. Ratio itaqz irrationalis anē
portio cum nā distincte sint locis qz se iuncte
eē debent. Inueniunt .n. hec duo sepe inuicē
repugnare. Nihil autē secū pugnare potest: neqz
et que inter se contraria sunt circa idē secū
dū idē eodē mēpore adesse ullo mō possut.
Videtur autē inmedea ira cū ratione pugnare.
Intelligo iquit quae factura sum eē mala: ~
ira tamen cōsiliū superat. In ipso et laio dum
chrysippum raperet cōcupiscentia rōi nimis

repugnabat: Sic enim inquit heu heu diuinum
hoc hominibus malum: quoniam quis bonum nouit: sed
minime utitur. Item aliud quiddam esse rati-
onalem, aliud irrationalem ex hoc plane
patebit, quod diuersa utrorumque curatio est. Illa
quippe disciplina hec aut consuetudine et ex-
ercitatione curat.

ANIMAM preterea hijs rebus immorta-
lem esse plato demonstrat. Anima cuiusque
adest uitam affert ut pote ipsi naturaliter insitam:
quod uero uitam prestat, mortem minime suscipit,
quod aut huiusmodi est immortalis existit: quod si
immortalis est anima incorruptibilis quod erit, essetia
enim incorporealis secundum substantiam immutabilis,
intelligibilis, inuisibilis, et uniformis est: non ne-
igitur et simplex et indissolubilis est. Corpus uero
contra se habet, sensibile, uisibile, dissipabile, compo-
situm, multiforme. Preterea anima cum per corporis
sensus, ad illa que sensibilia sunt descendit, angitur
atque turbatur, neque similis esse potest illius, cuius
presentia perturbatur. Quare intelligibilis potest
quod sensibilis similis est. Intelligibile uero ipsa
sua natura semper incorruptibile. Accedit ad hec
quod anima ipsa, natura corpori dominatur, quod aut
natura sua regit, et imperat, diuinitati cognatum.

Intelligibile
est immortale

Quapp aia deo proxima immortalis erit. {tem} ^{aia} corporis dominus
 quetumq; sine medio contraria sunt; neq; se-
 cundum se ipa: uerum secundum accidens qddā
 sic anā sunt instituta: ut ex se inuicem mutuo
 fieri ualeant: ipm uō qd homines uiuere uocāt
 ipius qd mori dī contrariū est. Quēadmodū
 igit mors est aīe ā corpore separatio: sic uita aīe
 cum cōcorpore cōgressio est: aīe mīq; quē ante cōpus
 extiterat: qd si et fuit ante et post mortem erit
 consentaneum uidetur uidetur; ut sempitēna
 sit: neq; n. ultra quicq; qd illam pdat excogita-
 ri potest. Adde qd si disciplina remiſcentia
 qdam est; immortalē eē nam necesse est. esse
 uō remiſcentiā sic adstruimus. neq; n. aliū
 discere qd possumus qd per recordationē eorū
 quae quōdam nouimus. Nam si ā singulis uni-
 uersalia intelleximus: quo nam pacto singula
 ipā uniuēsa cum mīnuta sūt percurramus.
 At quōmō ex paucis mīdiūdiūis cōia ipā pcepi-
 mus: deciperemur. n. atq; mentiremur perinde
 ac si iudicauerimus: omē qd respirationē utitur.
 solum aīal eē: uel quō ipē intelligentie mīnobis
 principales eōnt. Remiſcendo igit intellexim
 ex paruis ac certionibus aqbusdam secundum pte
 icidentibus; remiſcentes eorū quē iam dudum

mors
uita

remiſcentia

cognouerimus. Quorum ut obliuione tunc pri-
mum p[er] p[er]f[ec]ti sumus: cum primū aīe in cōp[er]a
descenderunt. preterea si aīa a proprio malo
nequaquā corrūpitur, nūq[ue] alterius malo neq[ue]
simpliciter a quocūq[ue] alio destruet[ur]. Cumq[ue] hūm[or]
sit incorrupta p[er]seuerabit. Item quod se ip[s]o
mouet, ut pote motus principū, semp[er] mouet[ur]
et q[uo]d huiusm[od]i immortale est. Anima uero
se ip[s]a mouet, et quod se ip[s]o mouet, motus oīs
g[en]erationisq[ue] principum. principū aut[em] ingem-
tum et incorruptibile p[er]manet. Quappet ho-
minū et reliquor[um] animantiū aīe forte ra-
les existent: atq[ue] eiusd[em] mixtionis participes.
p[er] se mobilem sane aīam uocant, q[uam] innatam
h[ab]et uitam, semp[er] secundum seip[s]am operantem.
Quod igit[ur] aīe rōnales immortales sint. ex plato
nīs sententiā quisq[ue] assenerare pot[est]. Vtrum
uō et et irrōnales ambigū ed uidet[ur]. proba-
bile tū est irrationalium aīas cum sola phan-
tasia ducunt. ratiocinationis uēdiciq[ue] ex partes
nec intelligentis ear[um] ut collectione, aut boni
mali ut discreptione utunt[ur]. hanc sine eiusd[em]
cuius et animę nrę nature participes sūt: sed
mortales potius, corruptioniq[ue] obnoxias. Ex eo aut[em]
q[uo]d rōnales aīe immortales sunt, sequit[ur] ut et rōn-

aīe.
brutoz.

mortalis.

secus ingrediuntur in corpora, formotis iam fetibus
 adherentes, et in corpora plura, tum humana,
 tum et alia, eundem semper seruantes nuntius
 migrare ualent: atque id seu uoluntate deorum
 siue incontinentia uitae, corporisq; amore. Quippe
 corpus qd oia cognatione inter se quandam hent
 qualem ignis atq; butumē. Cum et deorum anime
 uim discendi, que et diuiscendi facultas dici
 pot nacte sunt. Preterea et agrediendi namq;
 que assutendi uigore possumus nuncupare. pot
 hec uim quandam qua cōciliant et gubernant.
 Que quidē naturae cum in hominum aūs in sint,
 postq in corpora uenerint, pmutant. Cōciliandi
 namq; et gubernandi facultas in cōcupiscentiam
 Aggrediendi aut uigor in iracundiam trāsmutatur.

Corp' et aīa ita
 se cognatione quādam
 habent

fatid.

DE FATO aut huiusmodi quedam platonij
 uisa sunt. Omnia inquit in fato sunt.
 non tñ omnia fato decreta. fatum n. Legis instā,
 nequaquē dicit hic talia faciet. hic talia patiet.
 In finitum namq; progressio foret. cum in finitū
 ti sint qui nascunt, et in numerū que illis
 dem contingunt. Libertas qd nulla restaret, et
 Laudes uituperationesq; penitus tollerentur.
 Verum sic fatum prunant. Quaecumq; oia
 tale uitum elegerit, et huiusmodi quedam

ED

an
libera est

comiserit. consequente talia patietur. libera ergo
est anima, et meiis arbitrio uel agere uel non
agere ponit, neque hoc ab aliquo cogit. Quod
autem sequitur actionem ab ipso facto perficitur. ueluti
ex eo quod paris helenam rapit quod quidem in
eius erit arbitrio, sequetur ut greci de helenam
deceant. Sic quoque appollo ipse laio predixit
Si genueris filium, natus ipse te perimet. inle-
ge quidem et laius et gnatio filij simul comp-
hendit. fato uero institutum est quod ex gnatione
filij sequitur. Ipse autem quod possibile est, natura
mitis falsum et uerum media cedit. Et quia in apte-
na in definito libera anime rationalis potestas un-
diq; superfluit. Quod uero eligentibus nobis
efficitur, consequens autem uerum est aut falsum. Ab eo
autem quod in potentia, id est quod habitus quando ac-
tuus erit, admodum discrepat. Quod enim potest-
tia, facultas quondam et aptitudo in ad aliquid
quod non dum ordinem suum sortita sunt, significant
quod admodum prout potentia quondam gramma-
ticus, bibicen, ac subest dicitur, eritque tunc in unum
aut duorum habitus constitutus, cum di dixerit. habitus
que istorum aliquem nactus fuerit. In actu uero tunc
demum esse dicetur, cum secundum acquisitum habitum
operabitur. At quod possibile uocabimus. hoc neutrum

est. Indeterminatum enim atque indifferens nō
sua libertate nō in utram placuerit statere
Lancem quoddammodo declinante, mox aut
uerp aut falsum expossibile fit.

DEINCEPS quę platonē de moribus
placuerunt breuiter perstringamus ve-
nerandissimum profecto et supremum bonū
nec facile inueniri, nec post q̄ inuenieris tuto
cuiuslibet reuelari posse putauit. Ideoq; cum pan-
cis admodum atq; his quidem familiarissimis,
ac pbe electis, contemplationē ipsius summi boni
communicauit. Nostrium tñ bonum si quis diligeret
eius libros examinauerit, in ipā primū boni con-
templationē posuisse reperiet. Quod quidem
bonum et deum et primam mentē nuncupant
licet. Omnia n. quę ab hominibus bona dicuntur
ea rōe bona nominari uoluit, quod aliquo mō
ipō primo mō participant. Quēadmodum et
dulcia omnia atq; calida pārticipationē q̄dam
primi dulcis et calidi appellationē huiusmodi
sortiuntur. Ex ijs uō quę nobis insunt mentem
atq; rōem dum taxat ipsius boni similitudinem
consequi. Quāobrem bonum nūm pulchrum
quiddam uenerandum diuinum, amandum,
comensuratum ac beatitudo apud illum uocatur.

Summū bonū

De.
est summū bonum

Beatitudo

Bona
nostra

Eorū autē quae uulgo dicuntur bona cuiusmodi
sanitas est, fortitudo et robur, nec non diuitiae
atque dignitates, nullum procul est bonum
in usu uirtutis incidere. Separata enim haec
ab ipsa uirtute, materis sortis solummodo tenentur.
atque iis qui male utuntur, mala procul dubio
sunt. Non nunquam in ipsa mortalium bona Plato no-
minat.

BEATITUDINE uero haud quidem in bonis
hominibus sed in diuinis ac sanctis esse.
Ideoque ingentibus quibusdam admirandis
que bonis. Legitimorum philosophorum auios repositos esse
predicant. Ac post corporis mortalis interitum,
diuinis epulis uesci, ueritatisque compem
cum dijs una circum lustrare. Idque ex eo potissi-
mum promoueri, quod in omni uita desiderio
scilicet diuinae flagrauerit. atque cum praeteritis
omnibus, ueluti pretiosissimum quiddam coluerint.
cuius munere mentis illorum appropinquatus oculis
atque reuiuiscens antea obsecutus, in nouis tamen
corporeis oculis pretiosior, eos uniuersae naturae ra-
tionalis copiosius efficit. Et enim ignorantes homines
iis comparat, qui uiam omnem in subterraneam qua-
dam spelunca transierint. ubi fulgidum solis
Lumen nunquam inspexerint, sed exigua et tene

umbra

umbra corpore corpore quae nos supra terram
 inspicimus. Quas dum intuerentur uera se corpo-
 ra uide putauerunt. Ut. n. hos si qñ ē tenebris
 ad lumen emerferint, consentaneum est omnia
 quae antea uisa fuerant, ac se ipsos multo
 magis tanq̃ oīo deceptos uituperare, sic et
 eos qui ex huius uice tenebris ad diuina se
 conferunt, rationabile est, q̃ quōdam mō
 fecerant, aspernari: diuinorū qz beatam beatā
 speculationē dumtaxat amare. Ex quibz cōse-
 quens est, dicere ipm solum bonum. ī sciētia
 primū, quod et pulchrum est consistere.

qd̃ p omes platonis libros ostensum est, sep-
 tam secundū ipam participationem id asse-
 tum. In primo igit̃ libro de legibz hoc mō:

VO quidē bona sunt, humana uidelicet,
 atqz diuina et quae sequuntur. Si quid
 aut̃ absqz uirtute possideret̃ q̃ essentiae p̃m̃
 est expers, id preterea ab ignorantibz bonū
 est appellatum. qd̃ m̃ in euthydemo plato in-
 gens hēti malum cē testatur;

VO uō uirtutes p seipsas eligendas exi-
 stimat, ex eo patet, quod solū pulchrum
 honestum qz bonum ēē censet. qd̃ cum in multis
 eius dialogis demonstrat̃, tum maxie in ijs q̃s

homo
dei scientia
feliciter

Similitudo dei

dere. p. edidit. Quia pp hominē dei scientiā
consecutum felicissimū beatissimū q̄ existimat
neq̄ tñ honor causa qui huiusmōi uirsecut.
neq̄ alicuius alterius premij grā beatum uo
cat. sed licet homines uniuersos lateat ea
q̄ et quę uulgo mala putant in formis exilia
atq̄ mors illi contingant. Nihilominus beatū
fore. Atq̄ hominē absq̄ dei scientiam cuncta
quę uulgo bono predicat possidentem diui
tias regna sanitatē robur et formam nihilo
magis beatū putat. Quibus omib; consequē
tē atq̄ consonū finē induxit hoc est dei simi
lem fieri qđ humanum gnus assequi pot. Va
rijs aut modis id aluere tentat. Interdum
quippe similitudinē dei dicit prudentē iustū
sanctum q̄ esse quēadmodum iñ cetero de
clarat. Vnde adnitendum monet. oculus hīc
addiuina confugere. fuga uō similitudo dei.
similitudo dei prudentē iustum factum q̄
fieri. Nō nūq̄ et p̄solam iustitiam quēadmo
dū i ultimo de re. p. libro dei similes fieri nos
posse demonstrat neq̄. n. adeo inq̄ unq̄ de
spiciat q̄s q̄ conat ut iustus euadat et ipius
uirtutis officio sese q̄tūo l3 dei simile reddat.
In phedone uō dei similitudinē p̄teperantiā

iustitiamque acquirere sic asserit. Nonne
 beati sanctique sunt, et in optimo loco migrant,
 qui populantur civilemque virtutem, quam tem-
 perantiam, et iustitiam vocant, exequerentur.
 Interdum igitur vite finem esse dicit dei simile
 fieri, alias autem sequi deum, cum igitur
 Deus profecto ut antiquus sermo testatur
 principium, medium finemque rerum omnium conti-
 nens rectitudine perficit singula secundum
 nam undique circumcurrent. Et tunc semper iudi-
 cum sequitur iudex eorum, qui a divina lege discess-
 erit cuique beatus futurus est, se sponte subij-
 ciens, mitis et modestus obtemperat. ~ Nonnulli
 utque ut cum inquit. Animam vero deum sequente
 atque illi conformem, et cetera quae secuta.
 Et. n. utilitatis principium bonum ipsum existit.
 hoc autem ex deo dictum est. Consonus ergo
 principio finis erit, dei simile effici, dei si-
 licet celestis vel procul dubio super celestis,
 qui virtutem quidem non habet. Et in virtute
 persistens. Quam obrem recte quispiam dixe-
 rit catodemoniam. i. misoriam demonum
 deprivationem esse. Eudemoniam vero id est
 beatitudinem bonum demonum habitum. Tandem
 ubi ad ipsam dei similitudinem accedimus,

ad
 sancti
 Hieronymus
 17

catodemonia

eudemonia

si convenienti nā utamur, moribus q̄ et vultu
ac sensu secundum legem. roq̄ prestum
atq̄ doctrina, ut ab humanis negotijs
longe admodum alieni, diuinisq̄ cōtem-
plationibus dediti semper uiuamus, pro-
pugnationes aut et quasi purificationes
q̄dam itioris demonis, simaioribus expia-
tionibus opus fuerit: ip̄e mathematicis disci-
plinis erūt. p̄musicam arithmeticon, astro-
nomiam atq̄ geometricam. Corporis quoq̄
cum p̄gymasticam habenda est: qua pron-
tius ad operatum, pacis tum belli reddat.

Vix uō uirtus diuinus quidam thesa-
urus sit, ip̄a q̄dem est affectio quedam
uig p̄fecta et optima oriturum cōcordē et sta-
bilem efficiens hominē tum ad agendum tum
et ad loquendum et ad se ip̄m paritē et ad
alios. Ex uirtutibus aut quedam circa partē
rationalē sūt quedā circa ex p̄tē. Nam cū
alia sit nā rationalis partis alia uiuendi po-
tentis, alia et cōcupiscendi, diuersē quoq̄ hanc
p̄fectiones eē debebūt. Vñ ad primam pruden-
tiam, ad alteram fortitudo, ad postremam te-
perantiam p̄tinebit, et prudentia q̄d bonorum
et malorum, in differentiā ut scientia ē. tem-

perantiam ordo circa voluptates atque libidines
 eas obediens rei efficiens. cum aut ordine
 et obedientiam rebus temperantis id sane
 intelligi volumus, quod uis quidam est, qua cupidines
 pedissequae, naturae dñi sunt. fortitudo est legip-
 time institutionis seu ardua suae facili ser-
 uatio. id est consuetudinis et executivae facultas
 legiptimae rei propositi. Iustitia est consensus
 quidam omnium aequi partium, quippe uis quidam
 per quam tres aequae vires sibi inuicem consonant. et una
 aequae sibi dignitate per munus fungitur, ut iustitia
 consensus quidam et integra, harum trium virtutum, prudentiae,
 fortitudinis, temperantiae, perfectio sit. dum ratio ducit
 et impat, reliquae uero partes aequae per naturae suae officio
 superiori subiecto obediunt et per munus. Quia uero
 virtutes coniugatione quadam se inuicem consequi po-
 tundum est. fortitudo enim cum sit institutionis legip-
 time consuetudinis rei recte consuetudinis erit. Recta autem
 ratio a prudentia proficiscitur. Quia et prudentia
 ad fortitudinem constat. bonorum nempe scientia est. nemo
 aut bonum discernere potest, dum timidine perturbat-
 ionibusque illam sequentibus obsecrat. Atque eodem modo
 neque cum intemperantia prudens uir ullum habet
 comortium. Ac quatenus quisque perturbatione concutitur
 quodque per rationem efficitur per inscientiam semper aberrat.

Temperantia

Fortitudo.

Iustitia

Iustitiae
consequens.

prudentia

nomothetica

Dicaistica

Sophista

RVDENTIA uō rem p̄p̄iam et rē similitudinē
et rē. p. administrat. et ut rem. p. gubernat,
cū uilis scia nōcupat. Cuius sūt officia legos con-
dere conditū exequi. prima nomothetica. i. legū
positūa, secunda dicaistica. i. iudiciaria nōiatur,
cōsiderat deniqz cū uilis peritia ea q̄ ad pacē et
quē ad bellum p̄tinent, et in eo cum alia plurima,
tum hoc p̄cipue, bellum ne in eundem sit
an potius remuendum: ~

Actenus cuiusmodi sit philosophus dictum
fuit. Sophista uō a philosopho, tum modo
q̄ materia discrepat, mō qd, quod sequit̄ in eodem
uicem. bonusqz et clarus uidet̄ q̄ eē manifestus.
Materia aut qd philosophus cū illa q̄ sepe eade
st, et eodem modo stent uesatur. Sophista circa id
qd minime est contēdit, atqz laborat impro uincit
p̄tē quē ob tenebris difficile cēni pot, refugiens.
Ip̄i namqz qd est, id qd nō est haud quāqz ut cōfrū
opponit. hoc n. nec existit, nec substantie ullius
ē particeps: nec et intelligi pot. Qd qdē siqz
p̄terro uel cogitare cogit oberrabit, atqz requier-
labit, ex eo qd secum ip̄e pugnet atqz dissideat.
Ip̄m uō qd nō est quatenus pronuntiantiam au-
dit. haud sane nuda ē ip̄ius eē negatio: sed cū
suspitione quadam et subinsinuatione alterius,

quod quidem modo aliquo ipm quod est comitatur.
Quod nū ipa q̄ eo quod non est, participantem,
nequaquam ab alijs distinguerent. Nunc aut quot
sūt q̄ sūt, totidem mōis quod non est profectur.
Quod. n. nō est, unum aliqd eorū quae sunt,
perfecto non est:~

EL ad introductionem quādam in plato —
nicam disciplinam dicta sufficiant, quorū
quidam ordine suo tractata sūt sine ordine
certo sparsim inducta. Verū tñ sic tradita sūt
ut horū uestigijs reliqua et platonis sensu ueniri lē:
~ ~ ~ ~ ~ Finis ~ ~ ~ ~ ~

*Aurea precepta Pythagore traducta a Marsilio
ficino ad Iohannem Caudacern*

MM ortules primum deos: ut leges iubent
honora. Ius iurandum cole. deinde bonos
heros. terrestres postea demones. Quae leges
instituta sunt serua. Honora parentes atq; pro-
prios. ex alijs hoib; illum tibi amicum proci-
pi qui sit uirtute p̄stantis. Cedo mitib; uerbis
operib; q̄ utilib;. De amicum tuū erroris exigui
causa aduersum tibi reddas. Peras quo ad possis
potestas aut iusta necessitate habeat.

EL ita considera. ab ijs aut abstinere. auestre
primum, somno de m, luxuria et ira. Nihil

leges
serua

amicus

uere
sono
luxuria
ira

Justicia.

Mors.

pecunia.

adversa.

sermones
sary

3. Consule an opus

ignoranter ne
facias.

Exercitium
corporis.

et turpe committas, neque communi alijs. neque tecum.
 Neque apud omnium uerere teipsum. Iustitiam exco-
 uerba simul et opere. Consuecit nihil sine. Mors.
 proe facere. Sicut motem futo et omnibus in sti. Sen
 tutam. Pecuniam in tempore cumulare, et
 rursus cum res postulat erogare discito. eorum
 quas fortuitis casibus aduersa contingunt hominibus
 quamcumque sortem habueris, sine perturbatione
 feris. Mederi oportet quo ad possis. Sicut non
 multa exijs fortunam hominibus bonis alterre.
 Multi uarijque sermones partim boni partim
 mali uulgo circumferuntur, quibus nemo uenit
 neque te cohercere permittit. Siquid eodem falsum
 dicat. moderate feris. Quod tunc dico, oio profecto.
 Nemo te aut agendo aut dicendo ad id inducat,
 quod tibi non sit melius. Consule an opus nequid
 temere agas. Misere quippe hominis est aliquid dicere
 uel agere temere. Ne facias ea que quumdoque
 te possint afficere penitentia. Quas in ignom-
 ueris, ne facias, sed quum necesse est discas. Atque
 ignoranter ne facias. ita uitam iocundissimam transiges. Sanitatem
 corporis ne neglexeris: sed mensuram cibo potui +
 et exercitioribus adhibe. mensuram uero illam
 dico, quam nullis te molestijs afficiat. puro et sine
 uictui consuecit. Illa deuota que inuidia coarctat.

Sanitas
corpo
ris

De fortune bona pret oportunitate effundas. bona
 neque sis illiberalis. ne medio cuitas. n. i omib op
 Mediocritas. Ne feceris que te ledere possint. An opus
 Ne feceris q ledere possident. Ne te prius molli somno tradideris, q
 osim. diuturna opem te mente reuolueris. Quia
 . Sōg. transiit. Quid egi. qd qd agendum fuerit.
 pmissi. A primo incipiens discurrens ad reliq.
 Cum turpe qd feceris. te ipm crucia. Cum
 uo bona p feceris, tibi congratulare. hec exat
 hec meditare, hec te amare oportet. hec te i di
 uino uirtutis uestigijs collocabunt. p eum qui
 auro nro quadruplicem potem ppetuo fluctus
 nae t didit. Exi ad opus cum dijs uoueris. } totus
 Nam ista futenebis, cognosces immortalium
 deorp, et mortalium ut hominum conditioem,
 qua procedunt, et cōtinetur omnia. cognosces q nō
 fas est, nam circa oia simile ne te sperare co
 tingat, que speranda nō sunt, neq te qd
 latent. Cognosces bonos omnes suos sint malor
 ex miseris esse. Qui bona q ppe sunt, nec in
 dat, n audiunt. Solutione uo malor pauci
 ad modū intelligunt. tale fatum ledit mentes
 hominū, q reuolutionibz qbusda alias ad alia
 ferunt in penitus malis obnoxij. letifera discidia
 ista intentio ob est. enim tu cedendo deintus, et

Epistola uenerit. ne exaugeas. o. lupus pr. ut
 am alus homines libera, uel onde illis quo de-
 monis utant. At tu confide, qm diuinam
 gnus hoibz in est. his n. sacra na pferes uni-
 uersa demonstrat. Quocq siqd tibi fuerit
 reuelatum, abstinebis abijs, aqz abstinendu
 iubeo. Qd si medicina adhibueris aqz abijs
 Laboribz liberabis. Verp abstinere, amotilibz q
 supra diximus impuratione solutione qz aqz.
 Recto iudicio considera singula. optima m d m d
 sententiam tibi uelit au rigam pponere. Copor
 deposito cum libe adhaerere ad ethera perges.
 Euades homine, factus deus etheris almy:

• carmina •

F N S
 Symbola Pythagore traducta a Marsilio Ficino
 ad Iohanne Caualeante

• In templo •

VM VENERIS in templum adora. neqz
 aliqd interin, qd aduictum ptinent
 aut dicas aut agas;
 Exitinere p ppor tunc non e ingrediendum
 neqz orandum: neqz et suppe uestibulum ipm
 transieris;
 Nudis pedibz sacrificia adora;

popularis mas de i Populares uias fuge. p diuicula uade.
 Ab eo qd nigrum caudam het, abstinere, terrestriu

n. deorsum est;

Linguam imprimis coherce, deum imitans; lingua
flantibus ventibus ecchon adorna;

Ignem gladio noscalpas;

Omnem acutum abste dimovet;

q. p. d. s. c. l. e. n. t. Viro, qui pondus elevat, amplius.

Non tamen cum eo deponas qui deponit;

p. d. s. c. l. e. n. t. { In calceos dexteriorum premitte pedes in laqueum
ubi finis est: ~

. lumen. Derebatur diuinis absque lumine ne loquaris;

linguam ne transilias;

Stateram ne transilias.

{ Cum domo discesseris, ne reuertaris;

{ furis. n. congregati erant.

ad solem Ad solem uise, ne mungas.

Ad solem uersus ne loquaris.

Oleo solem ne abstergas;

. gall. Gallum nutrias quidem, non sacrifices: solj. n.

lumen dicant? &;

Super modum, ne sedens;

Animalia recuruis ungibus, ne nutrias;

In uia ne scandas;

Anulum ne feras;

{ Dei figuram ne in sculpas anulo;

Ad lucernae lumen ne te speculo contemplas;

De deo

De dijs rebusq; diuinis: nihil tam mirabile
dicit qd non debeas credere.

Risu effuso abstinere;

Testa sacrificium ne incidat unguis;

Dextram ne ad omnia facile iniicias;

Stramentis surgens collige ipsa figuram confunde;

Cor ne uores;

Cor

Cerebrum ne edas;

capilli

Capillorum et unguium superfluitates post q
absideris possundas;

Rubeum aliquid ne suscipias;

Ovis uestigium cinere confunde;

Aurum habenti ne heras in filiorum generatione;

Honora imprimis figuram et nomen,

figuram ac prius dnamiorum tuum;

filii abstinere fabis abstinere;

Herbam molochinam sero: ne tu edas;

hirundo

Hirundinem domi ne recipias;

Ab animalibus abstinere;

morbi

Fugare decet ex studio uniuersisq; machinamentis.

Ferros ac igne abscedere a corpore nobis amicum lupum.

luxus

Abato ignorantiam. domo discordiam. ciuim

seditionem. ab oib; deniq; intemperantiam: Finis.

Marsilius ficinus scholarius canalicatus amico unico

S. D.

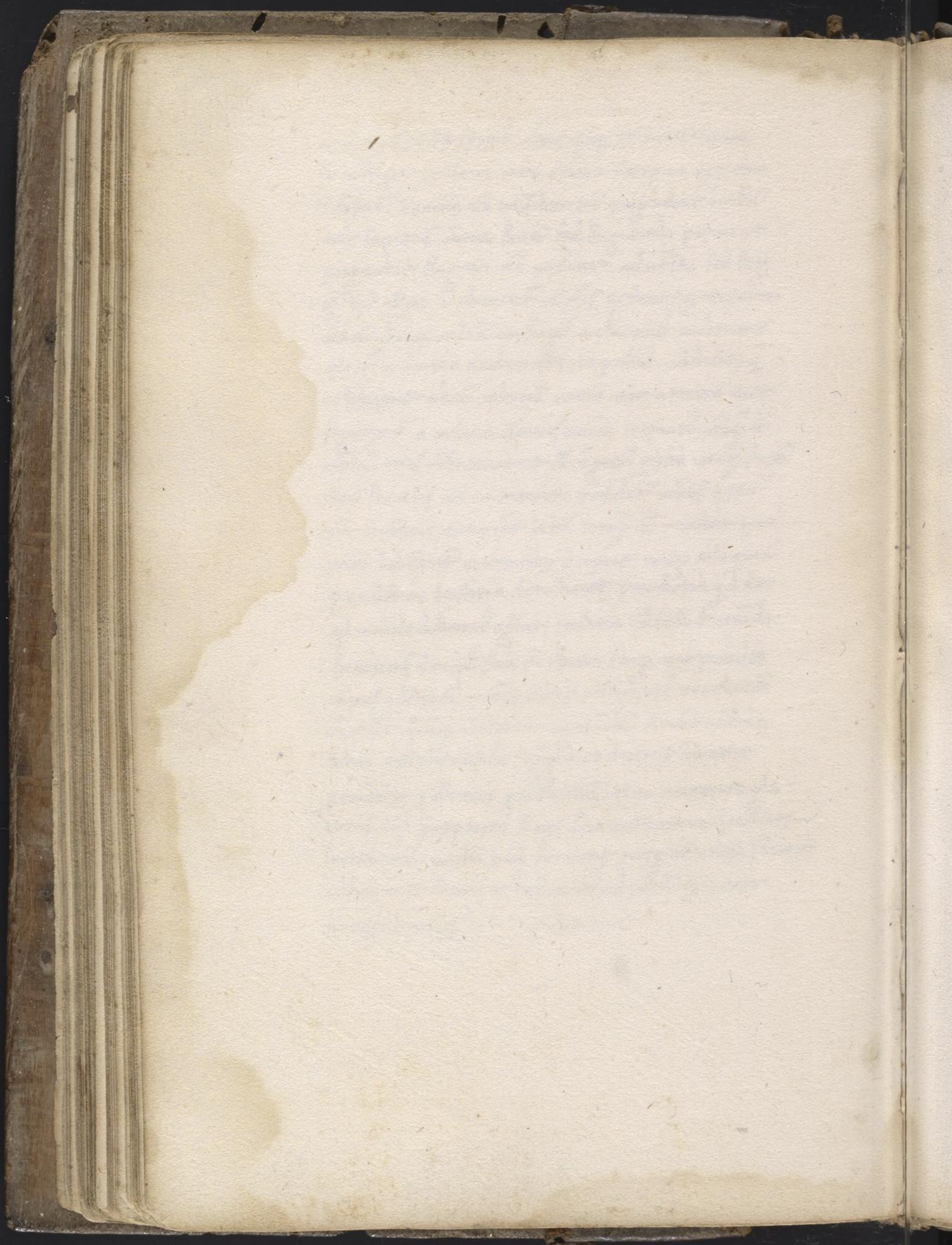
OCRATES apud platonē i eo libro qđ scđ
 theetethus īscribit, amīcū amīcū suū
 theodorum geometram ad iētus portū p
 p pulsanđos non arreis ut pleriqz solent
 armis, sed aureis hoc pacto munuit. Impo
 ssibile īquit ē o theodore, mala penitē exīpari } bono aliquid
 Necessariū est. n. bono aliquid semp ē contrariū. } gūz
 Apud superos qđē mala cē nō possūt. Sed mō
 tale hāc nām regionēqz īferiōrē necessariō cir
 cuūt. Ideo cōdamdū est hīc illuc qđ celerim
 fugē. Fugere autē dicimus se deo qđ simillimū } simul deo
 pūribz reddē. Simile uō homīn deo reddūt pru
 dentiā, sanctitatē, atqz iustitiā. Quē admodū
 uō diuinū hoc platonis nri pceptū accipi dbeat,
 bñbz audies. Sicut aīorū nrorū q creatō ē, idē
 et gubēnatō dī, ita cōporū genitor et gubēnator ē
 mundus. Qm uō dei filius aīus, mūdi mbrum
 ē cōpus aīus nri a deo innqz aprē p uideō legibz
 clemē et suauit agit, cōpus autē nri a cōporē
 mūdi fūti uiribz innqz particula qđā a tota
 sui mole uolenti qđā impetu trahit, nec ī
 mte nram fūti uis penetrat. nū ipā se sua spōte
 pūf ī cōpus fūto subiectū mīnō ferit. nemo īqz
 a deo cōsilio suo uiribz qz cōfidat ut mōbos cōporis
 rorū qz iacturas deuicere oīo possit se speret. Recipiat

mān

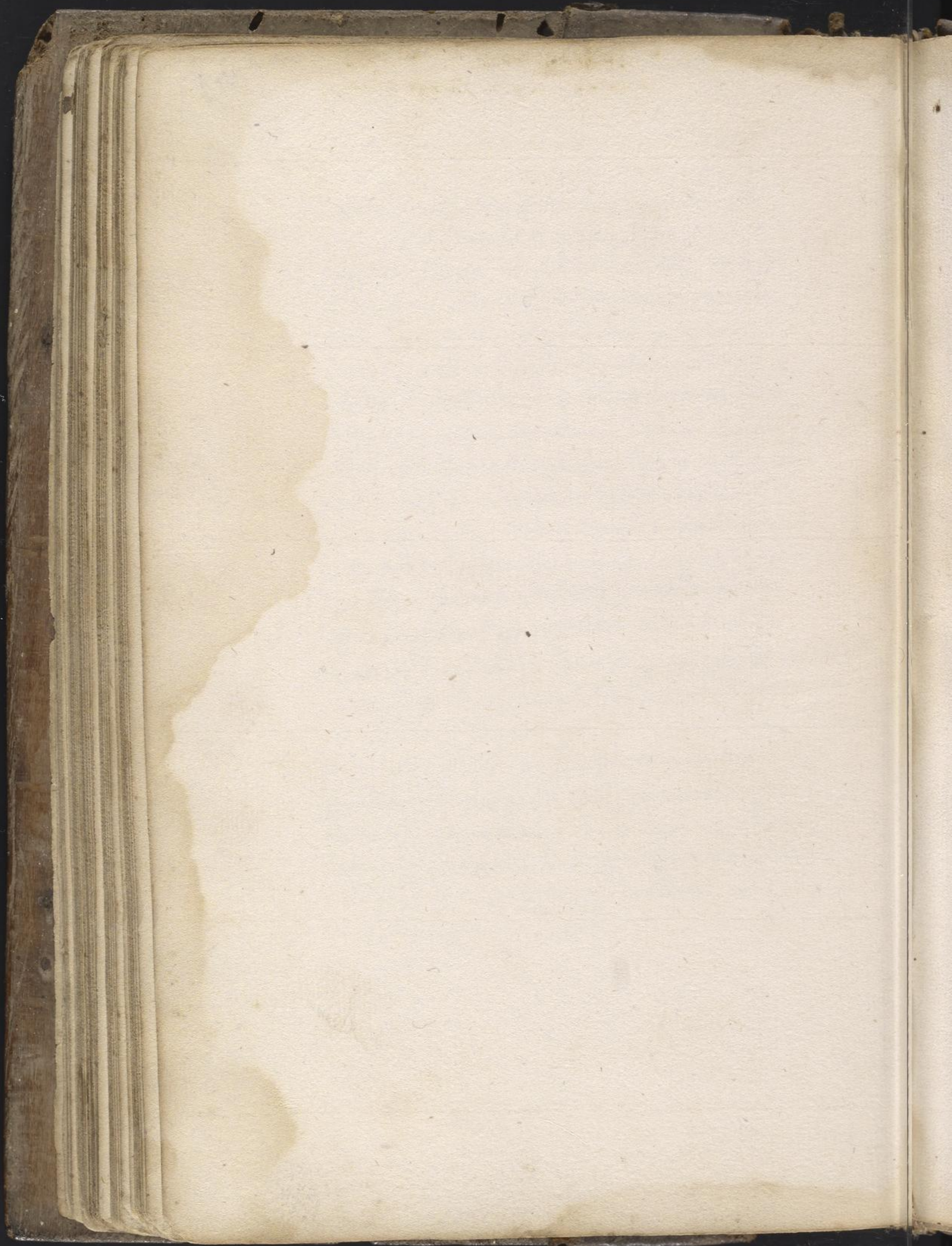
 upn.
 2
 ms.

à corporis peste seipm anim qsqz et imt suam
se colligat. tuc n. uim suam fortuna explebit
i corpor: i anim no misibit. No pugnabit i casu
uir sapiens cōtra fatū. sed fugiendo potius re-
pugnabit. fugere no possunt aduersa, sed fugi.
qz hic illuc. i. ab omni corpōis extraxerit respiciam
ad ai deiqz cultū aufugē a platone iubemur.
aliter n. mala declinatqz no possut. addidit qz
celeritate obē arbitrio roem, aut a tenem etate
segregat a cōmto corpōis animo i cipiam, anqz di-
ut na eius cōsuetudine sōngat. phac utiqz fuga
deo similis no immoreto reddet anim, qz po-
tū a corpōis cōtingit libe tūqz dē euadat. hui-
mōi libetate uirtutibz p cipue reibz assequimr.
prudētia, iustitia sanctitate. prudētia qd deo
qd mūdo debeat agiscit. iustitia qd sūm ē mūdo,
sanctitas deo qd sūm ē sūm. Itaqz uir prudēs
corpū qd sūm mūdi mōre mūdi ipi reuolutioi
cōcedit qz cūqz cōtingit agita dū. Anim aut de
sūm a corpōis cōmto segrat et diuine cōmittit
prudētie pābitio gubēnādū. Hoc aureum pla-
tonis nri pceptum si nos suauissime mi iouānes
sectabimur, uastū hūc fortune gurgitē, celost flammie
adspirmis stauri et i columnas ad portū feliciter
navigabimus. Vale.

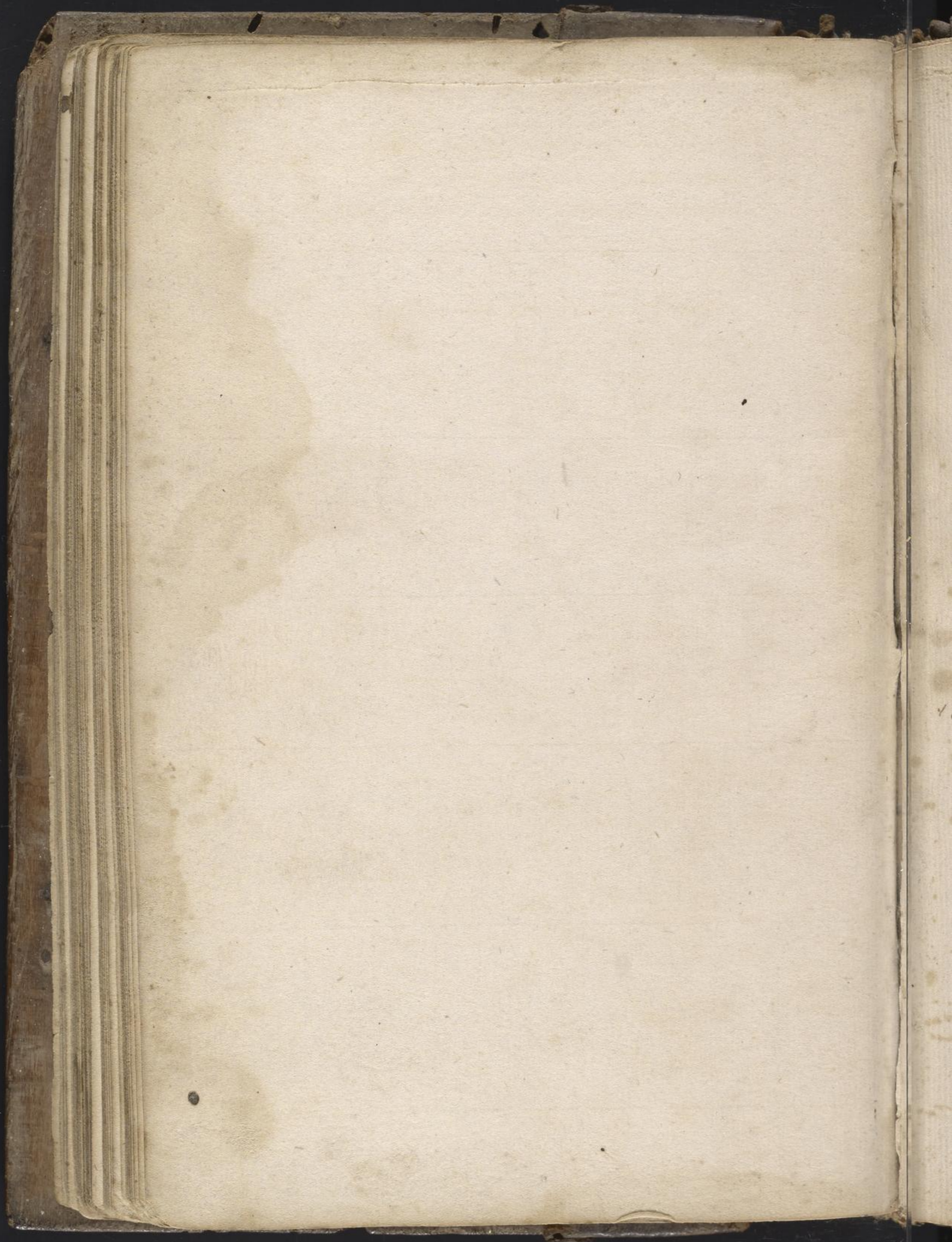
48.

49.

50.

Prohemium in opusculo luciani de sacrificijs
egreco in latinum sermonē conuerso per
antonium Tuderū: Ad nobilissimū iuue-
nem Rodulfum lottum florentinū ciuem

OCRATE philosophus cum interoparetū
quid iocundissimū ēēt in uita: di-
sciplina inquit virtutū ac historia eārū re-
rum quę nō tenerent. Sapientissimū pro-
fecto sūa: Nam nihil est aliud uoluptatum
quod tandem mentem non fatiget: atq;
stomachet et cum in pueritiam uentū est
multo plus mali tristitięq; comparat: q̃ in
ipā uoluptate iocunditatis consecuti fueri-
mus: Hęc uero socratis iocunditas nō minus
suauitatis priuatio: q̃ ipā possessio affert: hęc
plane comparatū ēē uidet ipse rei nā: q̃ hęc
uoluptatis honestatis genus honestissimū sit. Quare
cum aīo instituissem aliquod amoris mei
signum erga te in presentia exprimē uolui
hunc libellum tuo nōi dedicare ut legendo
honestissimo quodam iocunditatis gñe te
afficerem: quem sane tibi cariorem futurū
putaui: q̃ si aut accerrimo equo: aut pretiosi-
ssima ueste te donauissem: Nam cum iam

uir singulari fere probitate summamq; virtu-
te sis ad gloriam nominis tui hoc munuscu-
lum accedere arbitramur. Et n. iam totum
discipline brevissimis studiis tuis consecutus
et tali ingenio praeditus ut augere te in-
stantissimum nobilissimūq; civem et orna-
tissimum virum evasurum. Sed unū oro hu-
manitatem tuam ne in hac re munusculū
ipsum: Verum animū meū complecteris: q-
uante est ^{affectus} officio erga me tuo: ut si facul-
tas inesset: quemadmodum prius sic ma-
gnis numeribus tecum ageret: Nam nō igrō
et prodignitate tui: et pro amore erga
me summo multo maiori munere te
afficiendum fuisse: At nō dubito quicquid
erit pro mansuetudine aī tui te grato
animo accepturum: Luciani igrō de sacri-
fitijs ubi deorū gentiliū multā petulā-
tiam multamq; hominū stultitiaz ordo
suscepisse: Finis

5
12. Vis stultitiam insipientium hominū
in his rebus quas in re divina celebra-
tibusq; et eventu deorū et in ijsq; petunt et

deprecant^r sentiuntq^{ue} de illis inspicere^t nescio
 an ita e^{ss}et mestitia affectus ita se aⁿ angeret^r
 ut nō mirum d^{ic}admirūq^{ue} profundere^{tur}
 plane multo maiori risu moueret^r arbitror
 Si a^uo agitare^t: et utrum pⁱj an contumaces
 v^{er}o deor^{um} hostes iudicandi sint. Hi quidem ita
 deiectam et depenerem e^{ss}e rem diuinam
 censent; tanq^{uam} dⁱj huma^{na} opera indigerent
 et blanditiisq^{ue} delectatione caperent^r gra
 uiterq^{ue} ferrent si sacrificia negligere^t.
 calamitatesq^{ue} in etolia et calidonia euene
 runt; totq^{ue} pestes et meleagri p^{er}niciem o^{mn}ia
 hec diane opera accidisse ferunt: quę
 de sorte conquesta est: quod eam meus ad
 sacrificium munus ^{ad} vocasset: ita animū ei
 p^{er}culerat, sacrificior^{um} absētia. Sed mihi vi
 detur ad alijs ad meum proficiscentibus
 ut impium aliquid strueret sacrificia in
 tuentem amittente^m intueri: ethiopes
 vero beatos felicissimosq^{ue} diceret forsan
 quispiam quod in principio poematis homeri
 gratiam iuppit^{er} retulit: quoniam duode
 cim dies sibi rem diuinam fecerāt: et
 ad hoc ceteros deos adduxerāt: itaq^{ue} ut
 videt^r bona ip^sa uenalia facientes nihil

agunt sine mercede. Nam si bona ualitudine
frui contingat bucculā beneficii pretium ex
petunt: Si autem ee bonēs quatuor: si re
gno potiri centū: Saluū uero exilium redi
sse adpūm seu adpūm thauros nouē et
adilium exaulide traxisse uirginem regiam.
Ecce quidem quod troia tunc haud capta est
emit aminerva boues quatuor: duodecim et
peplo. Coniectura assequi licet multa ab illis
mercari posse gallo et corona et solo thure
Crises et uir et senex et sacerdos et uir
diuina sapientia praeditus: cum haec ut puto
recte intelligeret postq̃ meforato apimē
none discessit tanq̃ feneratum benefi
cium ab appolline suscepturus eet: equis
none usus est: qui offitij retributionem
sine arrogantia petens inquit. Optime
appollo ego q̃ sepe tuum templum nullis
tus ornatum coronis prae omibz uen
stum reddidi: et magnā uim tauris
et atq̃ capris ad aras uiolam: Mei autē
cui abrepta filia est tanq̃ frustra tuis
templis munera posuissē nulla tibi
cura: Quibz uerbis ita inmentem apell
ni redeunt: ut sumpto arcu cū apud

naues confedisset cladem grecis auibus canibusq;
 lacerandis iniecit. Postq̃ infermonē de appoli
 ne incidimus uelim et alia quę sapientes
 referunt in medium adducere. Sed haud
 animus est de amorib; quibus misē captus
 est aliquid recensere. neq; iacinti mōtez ^{appollo}
 neq; q̃ adaphnide contemptui habitus ē
 cōmemorare. Sed q̃ in morte cycloporum or
 ta deo turpi fama suffragijs et fūia deo
 ex celo exul factus est ut fortuna huma
 na uteret̃ nō pretereundum putari.
 ¶ necessaria uero cum apud ad metum regez
 mercede inductus seruitutem seruauit
 et in frigida ap̃a laumedontez tunc non
 solum sed una cum possessione. et in am
 bo quadam rege penuria lateris fingendis
 et multis molendis operam impendentes
 tandem minime mercedem consecuti
 sunt. Sed frigus ille plurimum triginta tro
 yarum drachmis sese obnoxius illis reddi
 dit. Num hūmōi facta dedit̃s ueneratioē
 ap̃etis haud digna arbitrant̃. Num multo
 probabiliora sunt ea quę de uulcano ac
 prometheo saturnoq; et reā etq̃si uniuē
 sa iouis familia referunt̃. Etiam ad hec

Supp[er]

in principio carminis ipsi vates musarum ad
spirationem et plorant ut minime afflati
quod credere dignum est: canant quemad-
modum Saturnus celum patre morte
affecit et in ipse regnavit ac filius ut argi-
nus testes edidit. Deum ut in ipse subterast
area que lapidem supposuerat et in insula
crete expositus ac apra nutritus sit quem-
admodum thelephus acerua et osicus cy-
rus p[er] m[er]it[um] acane: post expulso p[re] in carcerem
coniecto ipse imperavit: et cum multis
alieni thalami mulieribus in amplexum libi-
dinemq[ue] venit. Iunonem in sorores maiorem
nati prolebus persas et asirios sibi
fecit uxorem: qui cum maiores et ve-
nerem band sepius eet celum mag[is] fili-
os n[on] replevit et quosdam spurios ex
mortalis humanaq[ue] matre ortos in honore
constituit in honore constituit. preterea
nunc in generosum aux[ilium] nunc in agla nunc
in uarium proteum se vertebat. Solam
aut[em] minerua ex suo capite generavit: q[ui]
cum ipse sine filiis eet in cerebro conce-
pit: Baechum vero semipfectum ex so-
lo matris adhuc ardentis et partu

dolores laborantis rapuisse et femori illū
 adposuisse dicunt: Similia quidem his
 de iunone scribunt. Ferunt. n. poete
 hanc sine cognitiōe viri vulcanū q̄ ventis
 imperat genuisse: Sed huic nō p̄ multum
 felicitatis prebuit: Nam assidue fumo fauul
 laq̄ obstitus ut ^{et ca} manuīs metallis ignib; in .Vulcanus.
 cumbit q̄lia patiunt̄ ii qui mechanicis ver
 sant̄: preterea nec parib; pedib; solum
 ingredit̄: Aunt. n. eo ip̄e quo iupiter eū
 ex celo precipitem dedit altero pede clau
 dum eē factum: Et si ab ijs qui lepram
 incolunt: quod ungue gestus est eū in ip̄o
 precipitio suscepit. Quāvis quē admo
 dum astianāta: quē est turri deiectus ē
 nobis ip̄e vulcanus diem obierit: Sed
 satis bona fortuna vulcanus preditus fuit
 p̄ ro methens aut qualia passus sit ex eo q̄ res
 humanarū nō paulo curiosior fuerit q̄ ip̄. p̄mergens.
 rat. Nam cum inscythiam iussit eū re
 duxisset vinculum apud montem caucasū
 constituit ac eternū recur cotidie cr
 utiandum p̄buit et sic vitam suā pro
 dignitate suā meritorū vitam p̄egit:
 Rea aut et hec forsan cōmemorare oportet

nō erubuit turpia agere. Quae cum iam
senior et intempestiva eēt et tot deos
mater pueri amore correpta atim inleo
nibz circumferrebat: Quae adhuc in ea
estate inepta inutilisq; eēt: Quae quae
to quis eam apud uenerē uiuus uoca
bat: quod meditata fuerit: ne quis lunā
accusabat: quod ex medio ipso itinere mul
totiens ad eridimyonē iter diuerterit.
Iam fere huiusmodi sermonibz omnis q; uia
homeri et hesiodi poetice proficiscentes
inipsum celū ascendimus: et quibz orna
mentis superiora instructa erant inspexi
mus: audiui musq; ab ipso homero superioris
partes ereas eē. Ascendenti autē ac pau
lum superius et plane in himeris existen
ti splendidissimū clarissimūq; solis lumen
apparet: astra quidem lucidissima pa
uimentū uniuersaq; dies aurea. In ipso
autem primo ingressu hore tenent stati
ones: deū uis et mercurius hostiarū
seruant aditus: q; et nuntij et minist
apud iouem offitio utuntur: exinde u
ulcanus capraz fabrilez hē ubi ars uni
uiuersa exercetur: postea uō deos est

iouis basilica: quę omnia ornate magnificeq;
 struxit vulcanus. Dii uero uero iuxta iouem
 sedentes: Decet. n. ut arbitror ea quę sunt
 apud fugos uerbis extollere terrena contem
 plantur et se inclinantes circumcirca o
 culis omnia lustrant si aliunde videant
 ignem discurrentem uel delatum nidore
 ac ~~ferentem~~ ^{nu} illam ignis circum uoluta afu
 mo et erat quidem hostia quedam in
 aris: Nam omnes fumo hiantes conui
 uebant et sanguine in ara fustum tanq
 musce bibebant. Qui aut domi cibos
 capiebant et nectare et ambrosia incena
 utebant: diuq; inconvivio erant dum
 humanitate fruebant et una bibebant
 iuxta et tantaliis: Sed postq; contumelijs
 et lingue procacitatem omes insectabant
 cruciatis affecti sunt et nunc etiam cru
 ciant: Nam aceto mortales arcentur: De
 orū uita talis est. His rebus homines sacri
 fitij grā conueniunt et templa frequen
 tant: Qui omniū montes siluasq; dijs dedi
 cauerunt et aues plantasq; deorū singuli
 consecrauerunt: Deū per populos diuinos
 uenerant et urbibus eorū cines ascribunt

Uam delphos et delos apollinem colit / miner
uam aut que familiaritatem ipso nomine
testatur athenas et iunonem: Argos et myg
donia gens ream / uenerem insula paphos.
cretenses quidem non modo apud eos iouem
natum asserunt ac nutritum: sed etiam ei
sepulchrum ostendunt: et nosque inuita contin
gunt: ut pluuere: ut torqueri flumina ce
terasque alia omnia iouis esse arbitrantur. Hic
nam dudum mortuus et apud cretenses se
pultus loquebatur. Deinde templa erigentes
ut sine edibus illorum non essent et praefate
lem uel polycletum uel phidiam accersentes
statuas illi similes erexerunt: qui dum tem
pla adeunt et iouem barbaturum: Apolli
nem uero eterne quaeque conspiciant et
mercurium ex ephebis excedentem: nep
tunumque nigras fetas: et minervam glau
cos oculos habentes statuas illas: haud eburi
et midea inter aspiciendum esse arbitrantur
neque aut ex tracia aduectum sed ipsum spiritum
saturni et regis aphidiam ex caelo in terram
putant accersitum insuper in aditis ha
bitare: qui admiratur signis totosqueque
annos rem diuinam in olympo uita ritumque

sibi fecerit. constitutis aris et appellationibus asper
 sionibusque factis hostias adducunt Aratoremque
 bouem: agricola opilio edum pinguem et cap
 ram: quidam alter etrus ac placentia pauper
 autem deum sibi propitium reddere no
 lens tantummodo eius dextra quatit: Alij non
 sacrificantes: Nam ad illos redire libet: et
 victimam coronantes multoque an scrutantes
 si nullam in parte deficiat ne aliqua re
 irrita in ipsa imolatione utantur illam ad
 aram agunt et an oculos deorum flebilem
 hostiam et mugientem mactant: ac decet
 victimam ferri mortuam et bene in glibet pa
 te respondentem dimittunt ne quisque pu
 tet in his conspiciendis deos conspiciere iubet.
 Preterea quicumque sit manibus ignis ne
 minus ad conspersiones ingrediat. Sacer
 dos autem cruore aspersus stetit et ut ex
 deos ille cesso corpore viscera effert: coram
 trahit et sanguinem circum aram fun
 dit: Sed quid est quod non propria prebata
 absoluat: Nam cum ignis omnia absump
 serit et ipsi pelli capram imposuerit et
 longae pecudis odor diuinus elatus pa
 ulatim atque diuisum in celum proficisci

tur. Sythæ aut omnes hostias dimittentes
quod humile quoddam arbitrantur hostes ipsos
dianā petere volunt: Quod sit ut dea in
amore benignitatemq. reducat. Hec for
san et ea quæ ab assirijs geruntur et ea quæ
abydis, et ea quæ afrigibus modesta. Sed
si in egyptum uenires multa q. veneran
da et celo digna conspiceres. Nam infor
mam arietis iouem optimū, mercuri
um speciem canis coli intuereris: panem
vero totum hyrcum: et alterum auem
egyptiam alterq. cocodrillum: alterū sy
riam conspiceres. Si aut cupis clarius
hec intelligere accipe ea quæ aschylis
ac scriptoribus uarijsq. eximijis narra
tur. primū huiusmodi sermone utuntur.
Portas aggredimur oprofani ut dii hosti
um ac gigantum rebellionē timentes
in egyptum ueniant tanq. hic hostes sint
destructuri. Sed deū hosti hirci alterq.
arietis q. formā timorem, alterq. fere
uel auis imaginē capere constat. Quia
q. adhuc dijs formē seruant. Hec ne
gligenter in actis racent scripta an plu
rius mille annis. Sacrificia uero eodem

ritu apud illos celebrant: nisi quod dum ho-
 stiam plorant et cedunt sacrificiis cir-
 cumfusi iam mortuam illi illam tantummodo
 ingulcatam sepeliunt. Apis & qui magnus
 deus apud ipsos habetur si mortem obierit
 tanti eum omnes faciunt ut nemo sit q-
 comam non cedat et nudum in capite luctum
 ostendat. Et minus purpurea illi cesaries fit.
 Est apis divinus nuntius qui inter primos
 sorte electus est tanquam pulchritudine ac
 veneratione prestantes bonos amaret.
 Nec cum humum sunt et multitudinis fi-
 dem vindicant nemine increpante
 opus esse arbitrio herachito quodam ac de-
 merito: ut alteri redicula sit eorum ig-
 rantia. Alter stultiam deploret.

Tex. wo.

Antonij pacini Prohemium inopusculo lucia
ni de laudibus patrie: Pereum egregio Ser
mone in latinū conuerso adnobilissimum
iuuenem petrum Passum ciuem floren
tinum.

Lyxes hytacus quem summa prudentia xi
rum ferunt deuicta troia longo errore in
ulta ~~mutata~~ maria peragravit et ad circea
littora procacibus uentis appulit ubi cum diu cir
ces apud eam illum retineret magis honore ma
gnisq; uoluptatibus afficiebat et summo studio
summissq; uiribus adnitebat ne eius pntia
ac familiaritate priuaret. Quare post ma
ximas cumulatissimasq; omniū uoluptatū
pollicitationes deum facturū illū inquit
si omissio redditu secum uitā ducē uellet.
Lyxes tanq; ingentibus pollicitationibus ho
neraret: tamen amore patrie uictus ad
hytacam illam et paruam saxosamq; re
dire maluit q̄ iocundissimam uoluptatū
et diuinitatis fruitionē susciperet. Quo
fit ut quam cara patria sit quamq; ad
mirabili illius amore teneamur huius
prudentissimi uiri sententia declara

uerit indicaueritq; omnib; humanis rebus
 iocundiores patriam esse presertim cum nec
 micene nec lacedemonia nec athene urbes
 preclarissime horridum sed solum patria illa
 fuisset. In quib; q; opulentissimis urbibus si
 natus exstisset minime illum tanta
 admiratione prosequendum putaremus. Ve-
 rum cum magis hytacam uicum fedissimū
 et iniugis saxiq; positū repetere maluisset. q;
 deum fieri profecto nō parua hęc ad mira-
 tionē mentibus nostris iniicere uidet. It-
 aq; cum uellem donari et ijs fructibus q;
 peperere labores ac studia mea nescieram
 que petiosiora munera: que iocundiora
 ad te mittere possem: q; patrie laudes cum
 hac nihil tibi iocundius nihil amabilius
 esse debeat: q; patrie laudes quas haud in-
 gratas tibi futuras arbitror. Nam summa
 homines uoluptate affici solent: si ea q;
 magnopere amant sibi laudant. Accede-
 bat etiam: quod cum habeas patriam tū
 splendidissam tū preclarissimā puta-
 bam cumulatius tibi gratificari si tuo
 nomini laudes egregio sermone ex luciano
 in latinū conuertere. Sed id q; summo-

illius

monuit ut te dignū hac re facere fuit opti-
ma tua incholes: nobilissimū ingenium
tūū: incredibilis humanitas: quibz mul-
ti sumas gloriam compararunt immen-
sa cupiditas. Quibus rebus magnā q̄
de te expectationē ciuibz tuis prebui-
sti. Non. n. dubitas hū egregijs tuis u-
tutibus si et q̄ parte nō funere mergis
accerbo: infūmum ciuē et clarissimū
virum eē euasur. Accipies iō hac
munusculū et q̄q̄ me ad te maio-
ra datur expectes:

patru
Iudicior oibz

VM iam diu omnium iudicio assensum
sit sua patria mortales nihil dulcius for-
turi posse omnibus rebus patria iocundior
est: Sed quid aliud maiore honore dignius
quid diuinius. Nam omnium quę homi-
nū consensu diuina arbitrantur hęc patria
quę uitam: quę alimenta: quę eruditi-
onem prebuit: et causa et magistra ē.
Multi pulchram urbem magnitudinē
ac splendorem magnificentiamq̄ admi-
rant. Patrie aut omēs amore affici-
unt. Quia de causa aliarq̄ potentissima

rum civitatū voluptate int̄ aspiciendum.
 nullus despiciat̄ decipit̄. Itaq̄ haud p̄ cetera
 rarū excellentiū admirationē in patria
 oblivionem merdimus. Cuiusq̄ iū h̄
 mori habet̄ quod ciuē felicis ciuitatis
 nasci contigerit. hic nō recte intelligē
 mihi videtur q̄ honore ab eo patria bone
 standā sit. Et is manifestus apparet cū
 sese angī si ornatiorem alteram priam
 sua patria intuet̄. Mihi adiocunditatez
 accedit patrie nomen venerari. Verum
 enim vero volentibz civitatū comparatio
 nem agere cōuenit et magnitudinem
 et pulchritudinē ceteraq̄ ornamenta
 exquirere. Vbi vero urbū electio faci
 enda est nemo dimissa patria splendo
 re uenustiore eligendam priam ar
 bitratur: sed optat unusquisq̄ et priaz splen
 didis illis ciuitatibz similem fieri. Eligat enī
 quancūq̄ libitū erit aīo suo. hoc plane idē
 et a filiis iustis et apribz optimis agitur.
 Neq̄. n. filius q̄ pulchritudine et bonitate
 praeditus sit alium maiori honore q̄ prēm
 afficiet. Neq̄ pater neglecto filio erga alium
 adolescentem amore afficiet̄. Sed prēs

amore uicti eo magis infirios afficiunt quo
et magnitudine et pulchritudine cete
risq; alijs ornamentis ac uirtutib; presta
tiores illi in ore omnium hominum prospi
ciunt. Quicunq; aut pater nō sic sentit
infirium hanc in uidet hunc pater hanc
oculos. Patrie nōm principatu et fami
liaritate longe alia omnia excedit. Quia
patria nihil nobis familiarius. Siquis
patrem promeritis et dignitate honora
bit: quemadmodum et lex et nā iubet
merito maiori honore priam q̄ cetera
omnia honestabit. Et n. ipse pater patrie
possessio est, ceteriq; omēs maiores usq;
ad procerum atq; discursum deors: qui
in patria nati sunt. Nam et dī patria
gaudent et ut equum est omnib; prospi
ciunt quē ipsis homib; pertinere ui
dent suas possessiones arbitrantēs omēs
terram omniaq; maria et eam urbes
ex qua ipsi originem duxerūt magis oib;
alijs urbibus honore prosequunt. Nam ci
uitates deors patrie existentes: in quib;
ipsos gnā celebrant: et venerabiliores
et diuiniore habent. Sacrificia iō hec

dij.
patria gaudet

grata dijs putantur quando quisq; domū re-
 petens rem diuinam facit. Itaq; si patrie
 nomen dijs honori habetur quid est quod
 nō multo magis ab hominib; ipa patria
 veneranda sit. plane omēs homines ex
 priā primo solem uiderūt. O uare hic
 deus et si communis est: tamen patrium
 cuiuslibet ee putandum est. Propterea q
 ab ipa priā primo eum aspeximus et
 uoce ac sermone prius ut ibi prius disci-
 mus et deum cognouimus. Si autē talē
 priam fortiri contingat ut altera disci-
 plinam maiore reff opus sit saltem de his
 disciplinis prius habeat gram. Nam neq;
 nomen ciuitatis hac disciplina cognuit
 neq; pp priam uitam huius didicit:
 ? lane arbitror omēs homines disci pli-
 nam eruditiōemq; sibi comparare: ut
 longe utiliores sese patrie parare pos-
 sint. Nam qui exant querūt pecunias libe-
 ralitatē et magnificentie gratia ut rei. p.
 expensis ualeant suppedicare: quod recte fa-
 ctum existimo. Oportet. n. accepti beneficii hand
 i memorē ee. Nam si inter homines prius
 gratia referenda est pro ipsius rei dignitate

primo solem uide-
 runt

cum beneficio afficiunt^{mū} multo magis convenit
patrie. sine cives auxilio eē: Nam et contra
parentes leges sunt incunite si deliquerit
et communis mater omniū mater existima
da est gratiaq; referenda et nutritionis
et legum cognitionis. Videt^r quidem ne
minem tam immemore patrie eē qui et
si aliam urbem habet sua negligat: Sed
quidam in peregrina urbe infelicem du
centes assidue sibi p^rsuadent patriam opti
mū eē bonorū quidam et alias beatas pu
tantes felices vivunt. Quare hoc maxi
me sibi oportunū putant patriam nō ha
bitare: sed alibi hospite vivere. Verū illud
in peregrina urbe vituperatione dignū
eos qui certo temporis spatio ex patriam
splendorem consecuti sunt vel opetuni
atq; comperationē vel honoris opinionem
vel obdiscipline ostentationē vel fortitu
dinis laudem ad patriam accelerare et
splendorem ostentaturos tanq; in alijs
urbibus nō insignes videant^r. Et eo
magis festinat quisq; patriam repetere
q; apud alios in magnis rebus clarior ha
beat^r: et iuvenes mag^s patrie deside

iuniores

Senes

rio tenent. Senes uero quanto maiori pru-
 dentia pollent q̄ iuniores tanto plus cupi-
 ditate patrię trahunt. Quare omēs
 senes uehementi cum studio cupiunt diē
 in p̄ria obire ut unde principium ui-
 tę habuerūt hic rursus in humo quę
 nutrimenta deponant corpus prohibuit
 et patrię potiantur monumento. Mole-
 stum. n. omēs homines dicūt moriēdo
 exa p̄riam deprehendi et in aliena terra
 post mortem sepelli. Quanteū autē beni-
 uolentię sit legitimus erga p̄riam cui
 bus ex illis q̄ tandem terra genuit di-
 scere licet. Sed adueniē quomādam mōdū
 spurij facile locor mutationes patiūt
 Nam nullo desiderio uidende p̄rię amorē
 tenent. Putant quidem ubiq̄ optimā
 uiuendā facultatem habituros ēē si me-
 diocriter uoluptatibus uentris obsecunt
 Quibus autē nr̄ p̄ria est eiusdem ter-
 re amore tenent. inq̄ et generationē
 et alimenta sumpserunt et si paucitate
 et asperitate resq̄ laborent et nō mul-
 tum agri uel penitus nihil possideant
 laudibz illam. Semp̄ excolleant. Et si ui-

adueniē

deant alios ornatos ac divites largis letisque
pabulo campis, nec non varijs, divisisq; ca-
pis seu plantis tñ ipi prius laudam minime
obliviscuntur nec in priam redire morantur
qñ insulas colant: et apud exteras gentes
felicem vitam ducere possint: Et si di-
vinitate donari pretermitterent ea
cupiditate patrij sepulchri que mentib;
nris inest hanc suscipiendam illam
fumus patrij } conferent. Profecto prius fumus cuilibet
lucidior. } lucidior q̃ aliena patria ignis videret.
Sic plane priam omnes honore dignam
arbitrantur. Quare videmus legum la-
tores ubiq; maximas penas instituisse.
Sed in re militari nō sic se hnt. Nam effi-
cacissimū ēē militibus arbitrantur in ipsa
acie monitos illos reddere bellū instare pro
patria. Quod quicumq; audit fortem virū
se ad pugnam instruit: Nam patrie nōm
ex ignavo fortem sibi comparat:—

Finis.

Clarissimi. v. quarum uerum ad ill. d. leo
nellum est de amici: et assentatoris diffe-
rentia liber feliciter incipit

P

LATONEM uirum doctissimum eum plato.
demq: et ptoz facile principem
olim in sciciliam uerco navigasse
memorie proditum est leonelle princeps
ut dyonisiurn uniuorem excellentis p id.
tps ingenij: et spei singularis adoleſcentez
disciplina et bonis artibus erudiret: ac
institueret. Intelligebat. n. uir sapienti-
ssimus: ut cupiditatibus principum ac
uitijs infici soleret ciuitas: sic orna-
ri: et corrigi rectis eoz institutis
et continentia. Posse igitur: cum re-
liquos subditos: tum pculos uniuersos
bene instructis iuuenis exemplo aut
ad probos mores uehementer accendi:
aut ad sanitatem pristinam reuocari:
et felicitatem cunctis afferri: et sane
uoti compotem platonem et uirtus sua
reddidiss industria: adeo magnificis
uiri consilijs principia respondebant

nisi gratiosa mox assentatorum conspiratio
& inde: ac iactis generosis seminibus grando
quedam ingruisset: et germinantes iam
in ortu fructus: et quidem uberes suffoca-
isset: id aut ne principibus et in excelsis
dignitatis fastigio: ut tu: possitis officere
valeat: si qui fortasse: aut bonitate nã:
aut amicorum suasu ad disciplinã: aut in
tutem capeendam invitabunt: et an-
labunt. Plutarchus cum p̃fidio adest:
tum doctrina: et magis res scientia
tum prudentissima recte vivendi ratice
illustris homo: et ad mirandum certe
p̃hs. Ip̃e te: et p̃mores ceteros p̃te et mu-
niet: et monebit: et ad versus trucu-
lentissimas bestias assentatores armabit:
ut eos detectis insidijs adulatorem
amicumq; dignoscere: hunc q̃ benigne:
et suaviter complectant: illum accerbe
ac inexorabiliter propulsent: et abomi-
nentur: cuius maxime nãm: et
receptaculum intra potentum aulas
constitui nonerat: Quasdam ab eo scelo-
stas arbitrata meo sentias tuo nãm
contexui: ut nulla in parte leonelli mei

quoniam facultas datur desum ornamentis: et
 reliquis inter studiola nostra profunt. Sic
 tibi gratias habituri sunt quia sicut eos
 preclara inter institutione exortas: animas
 et ad imitandum accendis: ita quoque do-
 ceantur: et prudentiores evadant cum
 promissi. Eo autem libentius hoc bonum ut
 tua gratia generose vir leonelle suscepi
 quoniam quod accuratius: et diligens ad in-
 primam virosque vitas et res ipsorum gestas
 exponendas sit historicus probe nosti.
 In hoc opere pretium est: ut quod in
 fulminandis virtutibus: et virtutibus pro-
 pagandis plus emineat ipse intelligas.
 Quibus ex rebus non parvum inter mor-
 talium momentum adducere cum his-
 ceque preceptis: illis non testibus: et exemplis
 testibus ac certis deinde etatis cur-
 sus instruat: et corroboretur. Vnum
 ne procul opinor nimis aberrat. Oro
 dicere de amici et assentatoris diffe-
 rentia iam agrediar si prius pauca de
 huius oritur Sub legere Subrevero:—

m.

Atque imos et prestanti ingenio viros
cum humana sepius et multum detrimen-
ta calamitatesque recensent: in eam tandem
adduci sententiam video: ut eorum magis
et quod multa ex assentatione perinde ac pesti-
lenti quodam fonte manare didicent:
que latius et diutius ideo regnat: quia
amicicie cultu subornata faciliorem sibi
parat aditum. Proinde illius ortum causasque
considerantibus, duce potissimum videntur
offerri: intestina quidem una extrinse-
cus altera. Prior siquidem sui ipsius
amor nimis est. Posterior vero homi-
num improbitas: quorum cum in unum
obsecundans conflata est consensus: pe-
stifera illa exoritur assentatio: quis quis est?
qui nimium amare se se dicat: huic fortas-
sis danda videtur esse uenia precipue cum
eum animantium cum anima tributum sit: ut
sui met egregiam in primis caritatem gerat
et benivolentiam testante comico illo
familiari tuo: Verum illud verbum est
in vulgo quod dici solet: omnes sibi esse me-
lius malle quam alteri: et bonus proximus

Proximus sum ego met mihi. Verum. n. nō
 ita sui ipsius amor concendit^{de} ē: ut ne su-
 ma turpido sequatur: quę secum multas
 trahat malitias. Vbi. n. illa officiat: equus
 de se index: et interper fieri nemo pot.
 Si quis amat nisi ducem p̄us et consi-
 liariam honestatem assumat: et eam
 pluris q̄ res suas facere didicerit q̄
 insuenerit cecum et fallax amata de-
 re iudicium habeat necesse est. Unde
 n. tam lata minimeq̄ laboriosa prebet
 assentatori fenestra: et nisi quod auditoris
 nactus ē animū sese vehementer amā-
 tem: q̄ oportuna prebentem ansam qui
 dextera porrecta ult^o neminem minu-
 tat: Nam p̄minia rerum suarum cari-
 tas id efficit: ut unus quisq̄ sibi ip̄i p̄-
 mus et eximius assentator factus ex-
 teriorem acceptet adulatorem: quem
 sicuti testem approbatoremq̄: et optet
 et velit: qui assentatiōes aucupatur tam
 ta sui ipsius tenetur indulgentia: ut
 omnia sibi ad eē bona: et laudata cum
 velit tū existimet: quibz in rebus cum
 improbanda minime sit voluntas: exi-

stimatio laudari certe non debet: quoniam fal-
sus et dubia magnis involuit erroribus.
Pior autem illa maxime nam attingit
humanam. omnes. n. ut inquit cicero
trahimur: et ducimur ad cognitionis et
scientie cupiditatem: In qua excellere pul-
chrum putamus. Labi autem errare decipi
nescire et malum: et turpe ducimus.
Quod si veritas divinum imperis donum
omniumque diis hominibusque bonorum causa est et
origo: ut apud platonem legitur: assentato-
rem deis hostem esse consequens est: apol-
lioni praesertim ut poetae dicerent pythio:
cuius oraculo maximum adversatur in mo-
dum: id autem est cognosce te ipsum: Nam
cum sit veritas. ut d. m. Tullio diffini-
tur perquam ea quae sunt: aut fuerunt
aut futura sunt immutata dicuntur. Assen-
tator unumquodque singulari involuit rebus
suae ignorantia: Nam quae sibi bona: et
quae sibi mala insunt dignoscere non sinit
mentem infuscans fraudes mentiens et
pro veris ficta supponens: et sui ipsius peri-
tus incertiam. a. neque studio et dili-
gentia perficienda fuerant: et ornanda

veritas

manca impolitaq; faciens. Quod si assen-
tator humiles tantum ac degentes mor-
tales aggredierentur: haud sane tam
grave tamq; horribile monstrum eēt.

A Et ille sicut mollem uermes materiaz:
sic modesta: et honoris auida surre-
xit ingenua. quo interim admissa et ob-
rodente penitus adulatione: principatus
et imperia in ruinam trahuntur: atq;
perniciem. Eas obcas providentia opus
est et attentione nō parua cum certis
depreherendi signis ualeat ne amicitia
cuius spe induit detrimenta simul
et criminatioes importet. At nō omnia ad-
licet advertere assentatorem tione nō
nō abiectionis: nō mendicis: nō imbecilli-
bus: sed aut fortuna aut dignitate pre-
stantib; ingenuē quē pediculus nā est.
Et cum p̄mū corpus uita defunctū re-
frigescat dilabant̄: Nec nō tunc facium
dum est de assentatore periculum cum
secunda iam fortuna destituit: et ad-
uersa reflare ceperit: qm̄ uel in utilis
atq; dannosa uel periculosa sit: Diffi-
cile profecto: et p̄ molestum est: ut

pediculus

amicus

eo intempore amicum nullum hñe sentias
cum amicos maxime res ipa postulet: et cū
profundo ac vero inconstantem fallacemq; sē
mutare nō possis: contra nō infar pecunie
probatu: et experientia cognitu an ne-
cessitatis diem inthesauri locari debeat ami-
cus. Alioquin si assentatorem prem pmen-
te iam dāno uolueris experiri id sane
obueniet: quod uenerum letale tentatib;
quib; interfertieridum indicandūq; ex-
cedendū est uita: Ceterum cum ami-
cus inter honesta mūetur et utilia nolim
eos continuo recurro assentatores eē creda-
mus: qui aliquid ad grām locuti: cum sua
uitate sermonem habuerint: hanc n. inio-
cunda et dulcedinis ex p̄s amicitia est.
Nec tam amabile tam honestum tam expe-
ritum omib; nomen ab amaritudine: et
austoritate consecutam fuisse credideri-
mus: contra nō quicquid boni: quicqd
honesti secum habet dulcedine quadam
et amicitate: et cupiditate tempera-
tum gerit: qñ grē cupiditatem nos q̄ con-
tagia illi tenent habitacula. Nec solum
amici hōis aspectus calamitosus rocurandus

est: verum etiam felicibus gratiam delectationem
 et vite condimenta passim affert: utque
 non mediocrem mortalibus voluptatem et nostris
 usibus commoditatem abigne profectam esse
 cernimus: ita cum deus vite nostre ami-
 ciciam ingerant et permiscuit cuncta hila-
 ritatis dulcedinis: lenitatis: gratie refer-
 ta esse voluit: quod cum ita esse callidus
 assentator intelligat: et amicitiam mi-
 nime voluptatibus adversariam: ubi ami-
 cus ductu voluptatis aures intrat et
 animum quemadmodum adulteratum au-
 rum fulvum dum taxat auri speciem
 letamque speciem mutat: sic et assentator
 amici tantum suavitatem gratiosaque co-
 gressus exprimit: hilarem frontem vultus
 floridos aperit dum non propositum teneat:
 omnibus inaequale mrem obsequi: nullis
 obstare: donec cum ita sint frequis
 erit: qui estensis gratias antiquitates: mo-
 derationem liberalitatem clementiam
 facilimos aditus: reliquasque virtutes
 tuas laudibus extollat eum statim adu-
 latorum numero suspicari haud certe debe-
 bis. Sane non amicitie non minusque

redargutiones non fiant in ipso perire
videantur: Contraque nihil tam ad dissolven-
dum amicitie consuetudinisque vinculum co-
ducere potest quam ad omnia tum dicta tum facta
adhibita morositas: querimonia confirmata
ut ita dicam supercilium: cum altera ex
te benignitas uberes et promptas bene-
ficiis meritis laudes reddat. Admonitiones
item et audaciam loquendi non benigne
amabiliter: nullo cum ardore fiant le-
niter: et ex quo animus tolerat. Magna igitur
dicit aliquis difficultas obijciatur ad
asseratorem ab amico dignoscendum:
si neque laudibus: neque voluptate ullum
discrimen habent precipue cum inter
ministrandum operasque tribuendas ami-
cum asseratorem posteriorem spectare
sepius liceat: Eos igitur quibus inter
manus commentarios summe non deduc-
buntur admonemus quo amicos inter-
noscant: ut duplex asserativum genus
arctentur: Artificiosum unum. sim-
plex alterum: hoc non quod secundum
ponimus hanc obscurum latens ne sese
ultero non invitatum offert: ut pote

non dissimulans quin aperte profitens. Ex ha-
 gente sunt qui mendicabundi uagantur ^{medici}
 inter mensas epulasq; uersant: qui post
 irroratas manus lymphas frequentem in
 corona captant auarientiam ii unam tenen-
 tes pateram sexcentos sales fastidiosasq; spur-
 citias emomunt. fronte. labro. lingua
 ceterisq; que honestius taceri: q; notari possunt
 risus aucupant: atq; caducos Hisce ut
 dinoscant non multa opus est solertia: qui
 sua se uoce produnt: ut de melantio qui
 alexandri phalerei parasitus fuit traditum ^{medicus}
 est Percurrentib; nonnullis quoniam modo
 trucidatus eet alexander: pillius latus
 meum inuentrem inquit: Hi sunt qui lo-
 cupletum culinas lustrantes non igne, non
 ferro: non atq; derisq; ludibriisq; plagasq;
 modis cohiberi possunt: ut opeperis sese
 incenas ingerant. Talem ille terentianus
 parmene describit. Tace tu quem ego esse
 infra infimos omnes putabam: Nam qui
 assentari huic animo indurperis: e flamma
 petere ^{te} cibum posse arbitror: Quid ni?
 cui iam iudum omnis in palato sita sit fe-
 licitas. Huiusmodi uitandos assentatores

cyprie

nemo nisi plane sup vacans comonefe-
cerit: ficuti nec illas quis ignoraverit
assentatrices cyprias quae nali solo relictis
in syriam traicientes: scalarum cognomen
tum assecute sunt: qm consensuris
plena regnis sese in gradum modum
substernerent: perfundandasq pberent.
A iterum assentatorum genus est quos ac-
curate caveas: qui cum baudq assen-
tari profiteantur: minime compareat.
ii no in opimis versant: no linearum
bras in coene ipsi dinnuerant: assidue
ferme sobrii resq indagatores adgerenda
omnia: et arcanos adgmones ut par-
ticipes admittant instant. Hi cum
sese benignos: virosq bonos ostentent:
omnium odio digni hostes sunt: Nam
ut plato definit: extremum iniustitia-
genus est cum sis iniustus: ita simul
ut iustus ee videre. Hec evitatu
difficilis adulatio putanda e: quae se-
no aperit: sed occultat no locos edit
sed seria tractat: hec suam q operam
fecit et insidias: ut vera q suspecta
et infidelitatis plena interdum habeat

amicitia: eiq; fidem interpretat: qñ cū illa
 pariter conglutinata vel ipsius insigni-
 bus: decora subit: nisi lyceis intueamur
 oculis: Quare cum ambe q; similitu-
 dines multas ita compacte sint: ut in
 centauris virum equo pote carumq;
 Videndum est: si eas inimicem dispartie-
 cupimus: ne simul cum illius prauitate huius
 utilitatem abiiciamus: aut si ei parcere
 quod bonum est instituerimus ad noxi-
 um incurramus. Videmus agrestia nō
 nulla semina et forma et magnitudine
 tritico q; quam similia: quę quotiens in-
 misceantur laboriosam prese ferunt
 expurgatioē. Aut. n. q; angusti ora for-
 mina nō excidunt: aut q; latiora una
 excidunt: Eodem et de assentatioē di-
 ci potest: quę ad uniuersas amicitie
 affectioē motus necessitates consuetu-
 dines se cōmiscens magis cum negotio
 disungit. Quod cum ita se habeat
 eius detegamus artificia: ut qñ nō
 ea se se involuat: tanto illam accu-
 ratius emendemus. Vbi nequaq; illud
 omitendum est: quo assentator retia

frangit. Nam in contentione
faciendis orta bonorum mentio alie
ri semper excellentiam maximam par
tem attribuit: cum interim omni
vires licet par similisq. sit: secundas
partes assequi sese dicunt: et mi
norem usq. relinquunt. At contra in
malis ac vitiis potum sibi sedem ven
dicat. Tu quidem difficilis non nihil:
At acerbus ego. Tu superstitiosus. Ego hy
mphatus. A amas ipse. Infans ego.
Ridebas me pte paulum. Ego psum
meriebar. Dormis ipse diu fateor. Vixi
sopore glires exupero. largiris prodige.
at ego dilapido. Contra in bonis ce
dentem audire voluptas est: Ego q
velox meursu. Tu non volas. Non in
concine equito. Tu in videre centa
urus. Non iocunda facio carmina. Tu
orpheus aut amphiion alter. Amicum
vera cum laudat: non aut ardore lau
des effundit cernes id appone suum
sem in laudibus et vituperiis nequid
nimis: Has atq. humori assentatoris
in comparando et amici differentias

Indicet

annotabis. Quando cōs utriq̃ voluptas ē.
 Nec. n. minus amicus bonus q̃ assentatore
 pravius delectat: et gaudet: eia et hāc
 particulam distinguamus: ut quid in
 se differant discipiamus. hoc aut̃ nō
 aptior et manifestior distinctio fiet:
 Si voluptas proprium infinem redacta
 fuerit. Urinentis et medicamentis
 odorem nōē p̃cipimus. At plurimū
 interest: hic namq̃ ad usum: et corpo
 ris necessitatem: Illic aut̃ ad solas ad
 datur illecebras naresq̃ pascendas. Ii
 dem amicorū gratiā: vel honesti: vel
 utilis ut utriusq̃ cū laudabilitatem in
 ducunt interdum ludō: nō nunq̃ epulis
 q̃nq̃ risu et salibz muticem cōdimentorū
 loco uti solent: Quibz in rebus multa
 illustrium viroꝝ exempla et p̃ns etas
 prebet et antiquitas. Scipio et laelius
 par amicorum nobile p̃amnitatis grā
 corūbas et umbilicatos culos in carietē
 utroꝝ legendō coluisse memorant.
 A duobz post senos preliorū futores una cū
 familiaribz hominibz teste ad cythare
 sola fortes aptavit digitos. Legisse

achilles

scenola

alexander

te scio scenolam pila cum suis lusitasse.
Alexandrumq; regem cum amicis idem
crebro factitasse: cuius lusionem
minus leonelle princeps indignari
debes agriter et aptissime illam ex-
ercens: cum pro ai et laboru laxamento
corporis etiam utilitudine feruens
tantum emuleris regem. Adde platonis
xenophontis totq; modestioru phor-
sympolia: quib; ad recreandos aios volup-
tas ad mittebatur. locos aut veteru
et magnoru hominum nemo ut medio-
enter eruditus ignorat: quo magne
socratici fere oes: et plauti nr excol-
luerunt. Et M. Tullius decem face-
tius testes sunt libri: quos liberti eius
Tiro deiocis patroni composuisse tra-
datur. ceterum assentator hunc sibi
finem hanc mentem hoc propositu statuit
ut ludum: ut q; monez: ut actionem
q; voluptatem et ad voluptatem mten-
eat et dirigat. Et ut parvis absoluta
assentator ut amoenus sit: ora et faci-
enda: et patienda ee pufat. Amici
aut ingiter: que facienda sunt fa-

faciens plerumq[ue] iocundus plerumq[ue] in iocun-
 dus efficitur non hoc quidem: aut illud p[er] se
 constituens: sed si ut res exigit: neutrum
 effugiens: quod et medicis usu venit. Ego
 tum. n. q[ua]m leniter lavant. leniter un-
 guunt: et humano quodammodo suavia propinat
 pharmaca. Aliq[ui] aut[em] eleborum: et olentia
 graviter gramina conterrentes amaram
 sorbiti unculam potare cogunt n[on] hic
 amaritudinem: n[on] illic suavitatem profi-
 ne sibi proponens: sed egrotantis bonam
 utriusq[ue] utilitatem queritans. Eundem
 in modum et amico faciendum esse arbitror
 ut gra[ti]a simul et laudib[us] ad officium ala-
 crius aiet. Subinde n[on] nunq[ua]m pro re ver-
 tendus e[st] s[ed] s[ed] mo: et mordax. Oro sumenda
 est ut et vocis tono graviore et licentiore
 verbo accurata comonitio animu[m] si-
 culbi negligentior fuerit ad virtutes exu-
 sortet. Nam amicum ut viues: contri-
 stes oportet: Non aut[em] contristes ut ami-
 citiam tollat. Quod no[n] fit ut amicus n[on]
 dulcis interdu[m] asper: perpetuo t[ame]n utilis
 reperitur. At assentator una eademq[ue]
 semp[er] duct[us] linea ad voluptates et ad gra[ti]as

loqui et tacere solitus: non re non verbo aut
obscure: aut contristare novit ut illum
ferat adiumentum: sed ut si ipse ore ob
secundet et nutu. Regale nimis est:
ut libenter ab his laudes afferantur quibus
et increpandi voluntas est. Id enim ami
cibus officium putandum est cum quis
ita graciosus est et ex hilarans: ut et
asper et adversans quatuor adrem pertinet
esse velit. At non perpetua cum voluptate
et gratia si maculatione et castigatione
ex parte suspitione plena bene convenit.
Excitandum est iudicium et cautio est
adhibenda vigilancia discernendumque bonis
ne: an rei laudes agantur. Parcius debet
quod de re laudes agi debent. Tunc enim rei lau
des celebrantur cum absentes ampliusque
presentes colantur: et non modo nos: sed
etiam omnes eodem genere prebiti comen
dari videntur: quodque maximum est men
tem adhibeamus: si cum laudamur:
num quid penitentia et pudore duca
mur potius ne contra vel dixisse
vel egisse cupiamus. Id si quod non illius
vere: sed comentitiae collaudationis indicium

cum

cum est intestinum: namque iudicium aduer-
 sariumque nostrae mentis testimonium laudes
 ipsas aspernantis sincerum: et incorruptum est
 idque in assentatoris potestatem minime per-
 venturum est. Verum non non mirari atque
 adeo indignari non possum cum per multos
 videam tam amediana fuis in morbis ab-
 horrentes: ut nullas calamitatis conso-
 lationes admittant, magis aut ac ma-
 gis ipso et lamentationis potio delectentur.
 Sic et qui delicta commiserint: signis est
 delicta corrigat: et carpendo morsum ac
 poenitentiam inveniunt hostem creant et
 accusatorem. Contra non quisquis patra-
 bet ac bene dicat eum salubant ad ven-
 tum gratulantur amplectuntur: et ut beni-
 volum amicumque suscipiunt: In quod
 vitium ne incidamus magnope cau-
 dum est. Ad assentatoris artes ois adhi-
 beat solertia et studium impendatur.
 ne una perfectum in re eius versutia
 nos subvertat: qui rerum vocabulorumque
 intricatas vias intus confundunt
 et ut absque dictum est: qui nigrum
 incandida vertit: ut multis prae ac

virtute obsequatur. Opere pretium est
cum prodigium liberalem appellat. Tule
vocabulo timorem adornat. Vehementia
acre dicit ingenium. pusillanimitatem
modestiam. amatores familiaritatem studio
sum vocat: vacundum elatūq virilem
Ternum atq demissum humanū. quib in
fidijs capus auditor: utiq ut virtute
delectari: et delictorum minime penite
conversetur: Huius morbi et pestis con
suetudo: ut ab antiquis poetis aliquid mu
tuemur. Troie ruina peperit cum paris
sodalium adulatione accensus alienis
thoris rapendis quasi p̄claro quodam et
animoso facinore. Sic. n. illi predicabat
gloriabundus aggressus est. Hinc concita
tus. M. Antonius. quantas. ro. imperio.
quantas sibi clades importavit dum intem
perantes nimium lascivias suadentibus
vel nō recipientib reprimentib adulatorib
sicut hilaritates quasdam et mansuetudi
nis opera intanto fortune ac potestatis fa
stigio et ercere sibi psuadet: Quid nero
nā cantandi insaniā cultum scenicum:
cytharam: larvas et alias levitatis ineptias

imposuit: nisi parasitantium et assentatorum
 laudes: quae solent ut inquit comicus
 ex stultis infanos facere. Libentius hac in
 parte antiquos commemoro: quorum exempla
 nullum nobis discrimen afferunt. Nam
 ut inquit satyrus. Securus licet et graea
 rutulumque ferocem committas: Nulli gravis
 est percussus achilles: Non de erant alij
 quos nostra produxit etas. Sed veritas
 odium parit: quae cum veniet contra
 digito compesce labellum: quo circa cum
 alijs rebus tum non in laudibus assentatores
 diligent servanti: qui cum ea in re su-
 spectum sese haberi intelligat: conferentia
 n. nulle testes: non riduum quidem et lo-
 cupletum barbarum: quos securus tota ut-
 arunt sana commendat. laudes arte tra-
 ctat. Insignes autem illos et maioris gravis
 ris homines attentos ac sese observantes
 animadvertens band sane recta sed oblique
 commendationes insinuat: et longe circui-
 tione quesita sensim palpans tentat ingres-
 sum. et ut admodum oratores alienas in-
 ducere per sonas: et fictis uti sermonibus con-
 suerunt: ita et assentator aliorum de-

auditorum preconia predicationesq; renun-
tiat. In nobilissimorum hominum et natu-
grandiorum conventum magis quam cum io-
cunditate nuprecidi: qui plurima de te
bona commemorabant: et eximias vir-
tes virtutes admirabantur: quod cum
perse gratissimum esset tum non quod tuo
ingenio indicium confirmatum intellexi.
A hanc quandam assentandi viam non vulga-
ri certe non excogitata hand ignorare
oportet. Is enim leues quasdam et falsas co-
fingit accusationes: quibus laudandi aucu-
petur adiutur. Ad venio inquit abste-
curiose posciturus curia me formidens
ac frigidum pro primis diebus dixeris int-
nuis esse hominem. Illo aut ut par est q-
negante eum laudibus irretit incantum
Subinde nam mirabar ait et vehementer
angebar si familiari et ei qui eximio te
amore complectitur detrectasses cum pro
tua moderatione: et ad magnitudinem re-
mimicosq; non offendere et de ipis ob-
loqui soleas. Aut si agellum meum intrape-
nt fortis adortus sis: qui obmratu tibi libe-
ralitatis studium propria etiam benigna

tem munificentiamq; comertas. Quod si
 plane laudare uideantur contraria uita
 perare aggrediuntur uidentesq; conuincian
 tur: ut uel sic quae subsunt illis uitiis
 probando clamculum emutuant. Ad lasci
 uum. n. temperantiam punde ac rustici
 tatem carpunt. Ad prodigum parsimoniam
 ut inutilem humano gigni tenacitate in
 crepant. Ad otiosos et secessum agri ex urbe
 potentes: hanc pudes respiciam ad mini
 strationem urbanarum ut superfluas alie
 norum curam ambitione magistratum
 inanem et infructuosam pernam nominat.
 Quid illa singularis improbitas: quod assen
 sor ut amicum comprobet et extollat
 se met abiciat atq; improbat: Quod et
 aludantibus fastidatur: qui ut emulum fer
 rant se depressum reddat et humilem. Ne ipi
 mus odi: q; cu navigandum est: ut uile
 mancipium nausaeo trepidusq; raeo. Labori pre
 imbecillitate q; pmi et lassitudine succum
 bo: cum male de me audio ut muliercula
 uxor infania. At huic homini uere magno ni
 hil terribile: nihil arduum: nihil perur
 bens molestumq; uidetur. Omnia fortiter

benigne et equo animo tolerat animo. Si quē prou-
dentis singularis hominē austerū et exim-
iū tēritate ac rigore laudes abhorrentem
offendat artificiosus adulator aliud machi-
namenti grāvis attollit. Accedit aduirmum
quidē ac suis de rebus consilium capturi.
Tum necessitate reſp. expoſita quo confugia-
mus ait qui amicorū ſua et alieno indi-
geamus conſilio: cuiusnam pſtanda fides.
Dein accepto quicquid is ediderit: nō hec
hominis ſua eſt: ſed certū ait apollis
oraculum: Quid quod hī detestabiles
belugae quoddam grāvis laudationis mutū
et nulla cum uoce reppererunt: Nam ſi
cubi frequens futurus eſt conuentus:
honoratiorem locum dignioremq; ſedem
occupant: nō qui eam meruiſſe putent: ſed
ut inde uel ditioni ut potentiori: ut cele-
briori cedentes cum illos ſibi pſpoſuiſſe
ſpectentur: eorū amplitudinem maximi
fecerit uideant. Simile et illud eſt: q
uit diſputandū^{um} uehementius conton-
dum: et obſtant: ut inde qī manus dan-
tes: et ſponte ſua uicti efficacius aduolen-
tur: cum aduerſarius uictoria magis q

letur et triumphet. & uasobres graviores &
 qui prudentia valent singulari admonere
 cautique sint: ne tam callida assentatione ca-
 piantur: ut phulmoi inclinationes et con-
 cedendi uasfragmenta delinuti ceterorum
 uirisoni ac morsibus pateant. Itaque non mo-
 dicta: uerum etiam facta nutusque subtili
 impensiusque dissentiant: Dehinc precipuum
 assentatoris amicus disformem explicemus.
 Loquendi. 13. audaciam sine licentiam. & u-
 nire patroclos uenit in mentem qui cum
 irrupturus in hostem sese simularet achillem:
 armis eius indutus currumque et ipsius eqs
 agitans: solam hastam quam peliadem ap-
 pellabant: attingere et tractare ausus
 non est. Itidem et assentator reliquis ami-
 ci ornatus insignibus unicam dicendi li-
 centiam: ut peculiare amici gestamen
 graue impens solidum relinquit intactum:
 et sibi nusquam imitatu facile prorsus omit-
 tit. Eam siquidem assentator adhibere simu-
 lat. mollem sane inconstantem: nec pe-
 tus duraturam orditur. At uera et ab
 amico profecta loquendi licentia firmi-
 ter et assidue peccatis insisteris tristem

q̄ ceterum salutare curam imptit. Prete-
 rea assentator parua quidem peccata uehe-
 mentiori quodam modo psequit̃ cum
 interim grauiora dissimulante obaudi-
 at. Tonsure negligentiam increpat: in-
 dumentorūq̄ colorem. Canes et equos pro
 dignitate nequaquam alentem incusat: ex-
 aut̃ parentes aspernet̃. Liberos merceditos
 omittat: iſ ignominiose trahet uxores
 cognatos contumeliose habeat. bona
 dilapidet flagitiosorum conuiuia fami-
 liarum letur adulteria committat. metio
 nulla: Eas^{ad} culpas mutum prorsus dices
 et elinguem. Quid ineptus et insulsus
 fabulat grammaticus: qui sicubi condicil-
 lum inornatum crassus atramentum
 obtortumq̄ stilum aspexerit indisciplinū
 clamore dirumpitur. Barbarissimū
 uō ac solecismum aīo minus aduertit.
 Quibz ex moribz cum prius homini nō
 mediocriter importetur: Recte bias esep-
 tem sapientibz unus respondisse censen-
 dus est: qui roganti cuidam: quodna
 grauissimum est animal: ex agrestibus
 inquit tyrannus exciuribz aut assen-

Bras

tator. Ad huius grūs fraudes evitandas
 unum illud annotandum et memorie
 fixum assidue tenendum: quod admo-
 dum salutare cognitum est: ut aī nim-
 namq̃ dignoscamus. Nam ut ab his tradi-
 tum est qui reſ. causas et secreta vi-
 mati sunt: una q̃ rōnis est: cuius tro-
 nus ut ita dix. erim: et principat. in ca-
 pite locatur veri et honestatis et opti-
 morum omnium semp amans et studiosis-
 sima. Altera rationis ex p̃s subter p̃cordia
 in habitans rōnis inornica mentiendi
 ac voluptatis avida. Amicus priori vereq̃
 meliori parti consiliarius, patronus et
 adiutor assidue notabit. ut instar medi-
 ci sanitatem oī cura diligentiaq̃ consuet
 et augeat. Penes alterā deteriorē sane
 assentator adheret: quam pruritu et titi-
 latione irritat. Utq̃ rebellis aronē dedi-
 scat quāvis arte sollicitat. improbas ei lo-
 bationes excogitat. prandia coenas. scorta
 suppetat invidias incitat: suspensiones
 ingenerat: et ad peiora devocat. Irascere: inqt
 ulciscere: concupiscere: vendicare. Vxor aū
 nō sedet: pellicem venare: et annos noli

volitare memineris. Pertimescis? fugiendum
est. Suspicas? fidem habet: eas obres si mi
gules intendere oculos: et nobiscum minime
dissimulare voluerimus: dum cupimus dum
timemus: dum impudent aliquid et impu
dent agimus plurime nobis fenestre pan
dentur: quibus nos latere nequeat assentator:
si ad ea nos adhortetur: a quibus vel medio
cre prudentissimus hominum iudicium auo
cet ac dissuadeat. Quid in rebus admini
strandis? Amici sermo terminis. simplex
modestus: nullo fictus lenocinio. Assenta
toris spectare licet accursantes. longe
salutarites. oculis. fronte. manibus laetantes.
Rogati cum testimur et iure iurando
respondent. Amicus siquid promittit.
si possum inquit. Si nulla ratione confi
ci liceat. Postremo liceat si res ipsa hone
sta sit. Assentator dic quenam animo sua
fuit. Nichil sane obstiterit: quin effectum
datur: non labor non periculum: non mors
denique. Quid tibi videor? Amicus non
suam prius spondet opem: quam consilium ap
uerit: et aut deceat aut expediat
ante discussit. Assentator band ullum

deliberandi tempus expectat: aut spaciū erū-
 pit preceptis effertur: Benigne iū p̄ccationem
 gravis in p̄mis homo ad anticipatū mace-
 donis principem: nō potes inquit amico p̄ho-
 cione: et assentatore uti hoc est amico
 et nō amico. Amicus p̄terea subtristis et
 inuitus adducit: si qua infamiliarem
 exponenda sint merita ne ineptus in p̄-
 tunusq̄ credatur. Odiosum n̄ genus ho-
 minum officia exprobandum eē intelli-
 git: quē cōmemorare debetis inquit
 collata sunt: nō is qui qui contulit. As-
 sentator nō dicam post erogata benefi-
 cia: sed int̄prestandum cōmemorat glo-
 riam undus obiectat: et maiora semp̄
 amplificat haud contentus ut sola sit mens
 sibi conscientia recti: nisi exteriores lau-
 des ancipetur. Intelligendum est quēdā
 eē amicorū officia quē ut magis aptiusq̄
 fallat assentator nō nunq̄ viduit. Amici-
 cia omnium rerū iocundissima est: q̄
 nihil magis exhilarat. Id cum nō igno-
 ret adulator ut dixi. Dicendū n̄ est

Amici-
cia

sepius quod utile sit iocunditatem pre-
fert: et continua delectatione versatur
q̄ gratiosa q̄ necessaria ē amicitia. Num
igni magis aut aqua necessarius ut in
proverbio dicitur est amicus. Proinde
assentator ultro sese ministerijs ingerit
eius studium atq̄ opam impigre certati-
mptit: et qm̄ morum actionūq̄ simili-
tudo maxime amicitiarum conciliat
initia: adeo ut nō ab re crispus dixerit
amicorum idem velle: idem nolle ea-
dem firma est amicitia: cum idem
isdem nō delecteris eadem et abhorr-
eas assentatorem iisdem reb̄ moveri anarq̄
videas et coaptari. Tam n. mollis flexi-
bilisq̄ ad similitudines licet varias est
adulator: ut dicere fas sit nō tu quidē
pyrruses: sed achilles ip̄e. Non ascanius
sed eneas. Sic oculos: sic ille manus:
sic ora gerebat: et de adulate narias
suscepente formas dixit inueneris: eadē
quid illum eē putes: quēvis horū secū
attulit ad nos. Grammaticus rhetor geo-
metres: pector aliptes. augur schemobates

medicus. magnus. omnia fiet. Vnu est assen-
 tatoris facinus acri involutio astutia:
 Nam cum is sicuti bonus mugitū. leo-
 nis rugitū. canis latratū. aliosq; reliq;
 rum arantium sonos. ita et dicendi li-
 centiam propriam amicitiae vocē eē
 intelligat: verecundia nō loquendi
 quiddam minime ingenium nec amico
 certe conveniens: hanc q; particulaz
 neq; relinqt intentatā: quin eā exp-
 mat: et imitetur: nō illam quidem
 veram atq; prospiciam: sed fictitiam qm-
 dam ac titilantem a quo circa hominē
 deprehendere maius opus maioreq; dif-
 ficultas est: q; et bestiolis quib; obvenit
 quib; ab nā tributū est ut cū prosubresto
 loco atq; mār colore varium immutet
 eorū similitudinez se se facilius tegant: et
 inquirentem dolo circum veniant. Nostri
 itaq; sit utriusq; differentiis inapto positus
 eum detegē ac nudare: qui per propriū
 ornatus inopiam alienis sese colorib; et
 amniculis expellere conatur. Mox itaq; cō-
 sideremus initium Amicitiae primōdia² pncipia
 vel maxime hinc extare dictum est amicitia.

cum morum consuetudinibusq; eadem
cernitur delectatio idem studium eate
et opera. Unde et proverbium natū est
¶ pares cum parib; facillime congregantur.
¶ Non ne seniori senior. puero puer. mu-
lieri mulier magis congruit et reliqui
reliquis: Id cum assentator agnoscat: hac
primum via propius studet accedere: eade
q; exercitia: easdem partes sensim adberet
donec hinc nactus ansam infamiliaritate
callidus irrepat: quas iq; res. quā intam
quod hominum genus improbes is initio
dat: et meos invehit. contra quicqd.
tibi collibitū est: immoderatus laudat
extollit. Ait quis aio. nego. nego. Pides.
maiorē cadumno concutit. ¶ Flet: si la-
drummas conspexit amici: nec dolet. Igni-
culum brumę si tpe postas: accipit en-
dromidem: Si dixeris esto: fudat ut
ait satyrus: quib; in rebus tantopere vel
odium vel amorem confirmat: ut non
affectione aut ai motu: sed accurato potē
iudicio locutus existimet: cum ergo
amici similitudinem nō q; gerat: sed
mutetur ac effingat: quoniam nō depre-

hendet. quibusue notis argute dignoscetur.
 Ante omnia inspectandus erit planus hominis
 assiduusq; delectatus: rebus ne gaudeat. sed
 eisdem: eademq; comendet. Nunquid unum
 ad cursum: et exemplum vitam instituit
 dirigatq; constansq; permaneat. hec simplici
 ac vero amicitieq; familiaritatisq; cultorq;
 ptinet: hoc amicorum offitium. Ceterum af-
 fectator ut pote: qui non una stabileq; mo-
 rib; suis sedem hē: nec sibi: sed alteri pla-
 cituram vivendi rationem inquirat: aliena
 institutioni se se exponit conformatq;: imo
 non transformatur non unus: non simplex: sed
 multimodus: et varius aliam ex alia fi-
 guram imaginemq; suscipiens aquarum in
 morem: quę modo rotundę: nunc oblongę
 prouasculorum forma fiunt. Sed si animus
 intenderimus: non secus hominem multi-
 plicem deprehendemus: ac firmas: quę li-
 cet plurimis in rebus tum stando: tum
 monendo homines emulentur: tamen
 difficulter metoscunt. Venatorem
 natus: et cui diuine colende studium
 sit retia canes. venabula. lepores. ceruos.
 capreas. apros perpetuam fabulam habet.

more: ut qui non feras: sed venatorem ipse
irretire contendat: et suis tunc laqueis.
Si studiosus et discendi cupidus detur
manus de litteris decodicius de erudi-
tione omnis illi sermo consumitur confusa
mutatur talanis gestatur amictus: Vbi
non desidem et voluptarium modo locuple-
tem offendat hominem: litteraria omnia
abrecta superlectile studiisque calcatis pin-
ac infructuosa melle calices more atque
cantari: ut est apud Terentium: animus
ramandum est impatiens risus inde
ambulando aduersus philosophantes sales
ac morsus: et rares interte: Testimo-
nio est dyonysius ille minor: eiusque
sociates: Nam cum in scirciliam abathe-
nis velut ecce inuitatus plato navi-
gasset: dyonysius qui quodam bonarum arti-
um percussus cerebro infamia ductus disci-
plinam arderet regiam cernere erat stu-
diosis undique refectam et doctissimam fon-
te se peritus in mergentibus. Omnes
lectorem quēpiam pullulabant angu-
li. Ut autē digrediente platone dyony-
sius disciplinas omisit: quas inuenerit

Dyonysius

potius ardore: q̄ consilij rōe aggressus erat?
 Nox ad ingenium ad redijt: ad cōmūia
 denno meretriculas rocos: atq̄ lascivias
 facta conuersis imo ne rursus subuersis: cum
 ti uelut intra circos stabula nouas in
 duerant imo nō detexerant formas.
 Ineptitudo imperitia et stolidas late re
 gnūm possidebat: Hec siquidem inclite leo
 nelle etati ur̄e tendunt insidie: qm̄
 cum grandis imperitorum nobiscum insue
 scat nūc: ii sese destitutos aut spreto
 aut arbitrant: nisi nos suas inartes mil
 le p̄ blandimenta lenociniq̄ sicut escas
 illoferint. Proinde argeus opus est oculis
 similis iudicio ne incoata iam etra ad
 dedecus p̄cipitet et infamia. Itaq̄ prope
 ra parentum nota et lucidissima seculi
 nūc lumina ponit an oculos nō pusil
 lorum aut uulgarium: sed amplissimi motu
 assentatorū opa: et eorū qui in populis
 principatus ac dignitates gesserunt: quorū
 maximus offert alibiades. Is athenis
 inter urbanitates alendos equos rocosq̄
 ducebat etatem. Lacedemonis q̄ alter
 s̄b natus homo detorsus: rogatus p̄ce

Alcibiades.

ac duriter victitans: frigida lavabatur. In
traciam migrans nunc belligerans ne
potas terrebat annos. Dehinc masiam
transiens ad bisaphernem delitijs desidia
et molitie emarcescebat. Inter barba
ros elationem exercens et proprios
pates aucupans versabatur. similem
se se applicans univrsis: contra tales
haud certe comperies viros amplissi
mos vereq; principes epaminundam et
agefilan: qui inter tam multos versati
mortales nationes habitu lingua vine
di norma discrepantes ubiq; locor vesti
tu. victu oroe vita. gravitatem constan
tiam dignitatem conservarunt. Tales
sycracuse platonem qualem vidit aca
demia haud alium cum dyoniso q; dio
ne se gessit. Eundem roma navigatio
hispania catonez maiorez sensit. Idem
brutus militib; qui domi conspectus e
bellum continentem sobrium fortem lib
tatis tutorem paxq; suscepit. Non sic
M. Antonius sobrium crapulantez duru
mollem continentem libidinosum inga
torem scortatorem: cum videas no unum

in multis: sed multos in uno iure meritis
dixeris: huiuscemodi homines uel nostra potius
et esse ut hypochris alternationes inconstan-
tiam intus ut nescas et mente id erit
adiumento. Ad plura n. te conuertere
con negotia simulabis: ut quam antea in-
tam collaudabas: mox q̄ improbes. a. uis
ad uersabare inter ritibz aut rebz: aut hōibz
eo de repente uti complacitos cōmordato
Vbi opere pretium est assentatores audi-
re: ut nō ait nō negat: Duxerit mu-
tandum uitę institutionez eē: ac uilibz
negotijs urbarisqz laboribz motum quie-
temqz secedendum. Dandum inquiet etan-
tis nos liberari fluctibz et inuidia. In
portumqz securitatemqz confugē nos opor-
tuit. Si rursus ad res gerendas et ciuita-
tis ambitionem regredendum eē inges-
serimus cum uoce tendens ad sidera pal-
mas: nunc nunc digna te sentis inquit.
Magnifica certe uox: Nam cum otiosos
amocera sit uita: humilis profecta est
et nullam p̄ se famā laudemqz ferens.
Virtutis laus om̄s nō in uulū agendo:
s̄ in uia actione consistit. Scā rusticitas

Virtutis laus

ut sacra docent littere soli sibi prodest.
Urbanas res amplectamur. Non solum enim
nobis nati sumus ortusque nostri partes pra
uendicat: partem amici ut a sapientibus
ceptum est. Aduersus huius hominis inconstan
tia tales proferende sunt voces: quibus
se sibi detegas. Alius longe mihi uideris
ac antea bone uir: his ego nequaquam amicis
indigeo: qui simul migrant remigrantque
et non amant. hec enim non amici: sed
umbræ nam est: quæ quocumque gradum
flecteris comes indifuncta fertur. Eo
mihi opus est amicorum genere: quos et con
sultandi et inuestigandæ ueritatis socios
habeam quiq. monere increpare obin
gare et norint: et audeant. Vale igitur
Tunc tuus. Ego meis utar moribus: hic
quidem excutiendi unus est modus. Ad
fugiendas item assentatoris insidias plu
rimū conducet sitot inter utrosque si
multitudines illa obseruetur differentia
Verus et enim amicus non omnium passim
sed bonorum dumtaxat imitator et
assensor est promptus: ei siquidem fixum
hoc debet esse propositum: ut non fraudis

idem uou

non turpitudinis sed veritatis et officij
 socius adiutorq; sit. Euenit tñ plerūq;
 ut intima familiaritas et cōvictus aliq;
 qñ sineburas maculasq; nō quidem mox
 id. n. nullo pacto concesserim: sed corporis
 impingat: et sensum sine sensu ideaq; sine
 culpa concipiat: Ut platonis incurvitatez
 familiares nōnulli tradunt emulati ari. { plato curvatus
 stoteli balbutiem alexandri magni smōis { aristotiles
 celeritatem cervicisq; dedimitatez. Assen { color f. mo. l.
 tator cum f. et dignitatis opera re
 ferre nequeat: et effingē. Vitia tñ imitari
 nititur chameleontis naz vere complec
 tens: qui cum colores ceteros exprimat candi
 dum assequi minime valet. Pictores mali
 cum eximiam corporis staturā per artis inopiā
 et imbecillitatem ingenij representare nō
 possunt nescio quas rugis lentiginib; circa
 tricib; similitudines referunt. Sic et assen
 tator cum virtutes assequi nō liceat: intem
 perantiam iracundiam supstiticiem accer
 bitatem spiritum screeatum imitatur et in
 cessum: Ad perora namq; suapte semp is
 nā defertur. Proinde cernere licet cum
 egrotantib; egrotantes: cum furdastris fur

chameleon

in idem.

cum cecutientib; luscis ut vel incommodos
similitudo devinciat. Lenia hec. Gramina
illa. periculosa capit alia cum assentator
dolofus invidius maledicus faciles nactus
aut regis aures: aut eius qui vitæ necisq;
potestatem habet. occultas in bonos et exi-
mios viros calumnias ferit: quæ tam et si
nō continuo diruant atq; prosternant tem-
pestivum tñ aditum patefaciunt et ad-
versarij fundamenta quassant: et labefactat
quæ in re midij præcepta cōplectitū. Erat
aut midius inter assentatores qui alexā-
drum macedonē sectabantur primarius. et
eorū cetum perinde ac signifer agebat:
ad versus priores assiduus irritator et sti-
mulus. Eos itaq; ut purpuratos illos mor-
dere. carpere: et maledictis insectari
rūmq; desinerent cōmonefaciebat. Nam
et si vulnus adhibito dein remedio sa-
naretur: ipa tñ calumnie cicatrix inde-
lebilis q; maneret: hunc in modum pfi-
dia et amietina indeorū ratio ut in dñm
nostrum iesum christum odium populare
capitalemq; fraudem concitarent: quodis
fallacijs fictisq; rumorib; irruerunt: donec

Timentissime neci tradiderunt. Talibus ut
 sic dicā creaturū vno caneris et uicis ^{mi} sancius
 alexander callisthenē parmenionē philo
 tam supplicio affectū dum agnominiū age-
 fysi demetrijs: ceterisq; gnathoniū tra-
 hendum sese prestat adorandūq; acstola
 pfica inmodum simulachri barbarici qso
 nandum exhibet. Quae res magno re-
 gū et imperio constitutis decumeto ee de-
 bet: ne eorū infuos oblocutorib; patulas
 porrigat aures. An oia sui ipsi amor dequo in-
 itio sum pfat): et in moderata reff; suat; exi-
 stimatio exornatur: et radicib; euellatur.
 1. Ue. n. ē q; adulatorib; nō solum lato dedit ore
 fenestram: s; un et tētori pēbūt acādrē postes.
 H is ueluti machinis adimpet; paratiores mol-
 tioreq; deijcimur: captiuiq; trahimur. ex
 si deum illum sequemur et ei obsequimur
 quoz diminutionis pfidem celebravit antiq-
 tas cum illud edicit q; de celo cecidit nosce-
 re ipūz ut sup; dixi ingenium doctrinā facul-
 tates nōas intelligemus: quantū dedit p-
 pendemus uirtutia uirtutesq; inspectabimus
 et uanitate re ac uerbis exclusa: precla-
 rum illud assequemur: ne assentatoribus

conculcandi prebeamur: et potius regemur
q̄ regemur. Si mortales etiam solertes bono-
rum malorumq̄ ratiocinatores esse uolent
delicta compulsa et errores contrariaq̄
discernent: et nō tam laudantib; q̄ in-
crepantib; amicis deprehendent. depre-
hensa emendabunt: laudanda confirma-
bunt: modo aures illis: et dicendi licen-
tiam tradant rē profecto raram: sed uita-
ma^{is} forme salutis. Extam infinita n. homi-
num multitudine p̄ paucos inueniri
phas est qui magis increpare q̄ adgrā
loqui audiant. Sed si q̄ forte ausint
quem in dabis qui hoc ip̄ius recte: apte
cōmode facere sciat. putant. n. si conui-
tijs et uituperijs agant eaz loquendi esse
licentiam: Eis autē id q̄ et imperitis
medicis obuenit: qui cum intempestiua
et aliena ulceri adhibent remedia: nō mō
p̄sternam nō reuocant sanitatem neq̄ etiaz
p̄sternant et dolores augent: Ea p̄ ip̄am
loquendi cum amicis licentiam moribus
ratione: caritate: beniuolentiam tem-
peratam esse censemus oportere: et uocis
precipue moderatione de prompta ut au-

dicentis potius grā q̄ dicentis voluntate effer-
 ri videamur oratio: utq̄ monitio auctori-
 tatem habeat sic oī prorsus acerbitate casti-
 gatio uacet. Alioquin amici tam inepta
 tam aspera tam aduūm reseranti uerita-
 te p̄teriti p̄turbati et q̄ ferrū medicantis
 abhorrentes in assentatrici potius orōis sinū
 confugē p̄discent: q̄n̄ iē tantam assenta-
 tione turpidinez dedecus ac detrimenta
 ēē demonstratum est: cui p̄positū ad grām
 omnia dicendi faciendiq̄ suscipit eam si-
 cuti pestem et furiam exsternam ex-
 cremur abhorreamur. Ut cum apud superos
 sedem hospitum ne nūq̄ inueniat ad infero-
 rum tenebras dignū tanto monstro domi-
 cilium fuga mereat: honestos subinde atq̄
 mēlytos amicitia multus oī refertos sua-
 mitate complectamur: cui in et offitio
 parentibz liberi regibz subditi concubantur
 homines inuicem ac ciuitates copulantur
 concordia florent et tranquillo fruuntur quo.
 Cuncta deniq̄ q̄ in re nā sunt amore dūrat
 et continent: Quod fidei i mortalis pūden-
 tia re ipā hōibz detur optio inimicos q̄ assen-
 tatores paratos inferri malū: quippe com-

complures: hi uanitates assidue proferat. Illi
detrahendo emendent: hi laudando corripat
illi ut inuiti uirtutes ingneret hi sponte inia
mentibus infilient

Hec tibi Leonelle uir amplissime et mire beni
gnissime munuscula deferunt dux plurar
um comitis guarino tuo: 2. ut si tibi non in
grata cognosca: ad reliqua studium excitabis
bonos. n. ut ait Tullius alit artes. Postea
inuenit tuo nomine commonefacta iudicio promit
teget: ac legendis proficiet. Vnūquodque ita fer
me comparatum esse uideamus: ut quod finis ut
dignitate ut exultatione maioribus probent
ad ea propensior ferat. Siquis forte inde
fructum legerint ingentes tibi gratias porro
et habebunt et dicent: quomodo abs te uelut
a fonte id sibi manasse meminerint

Te Deo

Tituli: uel quae argumenta super singulas satyras
Iuuenalis

1. Materiam quas satyrarum haec inspicie prima
2. Carpitur haec probitas satyra simulata secunda

3. O disti qua roma bonos: prouos colis: hinc te
 Efficit vmbritius diuersa pericula uitans
 Crispum hac lacerat uitam uentrem^p neronis
 4. Ut reges auidos carpat regumq; sodales
 Quot mala sustineat parasitica uita notabis
 5. h ac satyra incestas mulieres monstrat: ut omes
 6. Vxorem eripuis deuilet pectore toto
 7. Mendicant artes artes: sic roma coegit auara
 8. Nobilitas propria est uirtus no acta parentu
 9. Concubitus diri: et sodomica probra notant
 10. Arguit hec hominum curas: et inania uota
 11. I autem reprehendunt: conuia: parca probantur
 12. Arguit hec auidos nimium nimiumq; rapaces
 13. Mens cruciat prauos: sapiens fert damna modeste
 14. I mbuit exemplo natos mala uita parentum
 15. I mmanes ritus egyptius incolae seruat
 16. Comoda militie Satyre comissa sequenti

O. S. S. A

Iuliano ueratio theologo de minorum ordine
 nulli suorum tporum postponendo: et qui in
 maturo funere preceptus no sine totius sui
 ordinis desiderio decessit: Antonius medices

Theologus insignis et Tusciae provincie mi-
nister pecunia ad hoc sua industria pie con-
quisita faciundum curavit.

VIX. AN. XLII. MEN. VI. DI. X

H. M. H. N. S.

Christophori landini viri clarissimi oratio de lan-
dibus maronis in gymnasio florentino habita
Consultanti mihi quem potissimum ex ortho latinis
poetis ~~vobis~~ in hoc nostro annuo curriculo
vobis interpretandum assumerez. Quis
celerius occurrere potuit: quod is aquo sine
benedicendi exquisitissimas res: sine recte
vivendi optimum: sanctissimumque exemplar
requiras: ita reliquos omnes superet: ut
cum illum iure optime primum posuerim
cui deinde sedes tribuantur nisi longum relin-
quatur intervallum neminem reperias.
Ego autem cum erudiende adolescentie
in eloquentia munus mihi a re. p. demum
datum videam libenter maxime oratoris
egregiique phi suam amplector. Iusti

cat. n. cicero cū multis rebus humiliores
 inferioresque sint homines una maxime bestiis
 prestare: quod loqui possent: propterea &
 clarum quidam eum adeptum videri: qui
 qua re homines bestiis prestent ea in re
 homines antecellat: postremo tamen ita uniuersum
 locum concludit: ut tacita: aut
 inopem dicendi sapientia non multum homines
 profuisse contenderit: Eloquentia non sine
 sapientia & iis qui eam adepti sunt &
 suis civitatibus & populis maximam calamita-
 tum causam fuisse ostendat: Ex quo relinquitur
 eum demum & sibi & patri profuisse qui
 summe eloquentie non mediocrem sapientiam
 adhibuerit. Quapropter eum ego demum
 preceptoris nomine dignum existimo qui
 ita adolescentiam dicendi preceptis in-
 formaret: ut eam suapte non inlibi-
 dinem voluptatesque pronas: & ne luti-
 ceream inuitius flecti facilem gra-
 uitate: sanctitateque firmam: aut laben-
 tem sustentet: aut iam prolapsam
 tollat erigatque: Atque huiusmodi scripto-
 res legendis assumat: a quibus recte
 sapere: honesteque vivere doceantur

Preclarissime. n. ut cetera omnia: sic haec do-
cet Aristoteles cum virtutes quibus animus per-
bataes sedant: quod appetitus ipse rationi obse-
quens reddat animam non sine: sed con-
suetudine moribusque in nobis alantibus
per magni interesse quo pacto iam ate-
neris animus assuescamus: Nihil omnino
suavius est optima poeta: Est quoque poema
ut placet principi omnium philosophorum Platoni
neque fortunae eventus: neque artis
opus: sed in mortalis dei excellentissi-
mo mortalibus donum concessus.

Atque ut idem infedro affirmat usque adeo
divino furore infusum est: Veri
poetae carmen est: ut ille discordes
nostri animi partes in unam concordiam
temperent. Tanta igitur harmonia
si aut molle: aut enervatum iun-
ctibus mentibus inpresserit intantum
mediis ut ita loquar concordis ad-
heret quod sua sua nitore inbibitur
ut non in summa cum difficultate auol-
li possit. Quid igitur faciendum cen-
ses: dixerit quispiam. Insidietur
ne aqua et igni poetis: et ut

plato ere. p. sua ^{illos} pepulit: sic nos epusu
 horu ep^uminabimus: minime.
 Nam neq. plato poetis oib. bellu indi ^{Et ego eodi}
 pit. ^{platonis p} ^{trono} aut auctoritate pleriq. cont^{ra} pla
~~tonem~~ ^{tonem} poetas puerse abutunt^{ur} cas
 poetaz. defendam. Quid. n. ille in
 libro de legib. ait in poetas an ne ee
 reiiciendas p^oesim. ^{musq. ille} hoc: q.
 eam ee reiicienda p^oesim: q. more
 tragico perturbatos aios imitatu. At
 uide. q. statim subiungat: Ea mgt acci
 pienda est: que laudes canit. deoz
 pri^u instituta describit: mores edocet,
 probos uiros ep^ollit: improbos de
 primit: hic d^{icit} cu in lyside sapientia ^{idemo}
 prima poetis at^{que} uerit: Deu meo
 quem ferbit de sumo bono scribit lib^o
 uno homeri poemate oes tam diui
 nis: q. humanis artes reperiri co
 rendat: Si q. eius tanti phi testimonio
 homerus greca legentib. dux optimus ad
 sumum bonu consequendum ee poterit: no
 ne q. nos latinu nru homerum ad eandem
 illa felicitatez assequendam adhibebimus:
 Necesse oio est si ut nante sua nauigia

inuentioz

importum: sic nos nre vite cursum adque
tem tranquillitatemq dirigere volumus
ut eam: que de vita & morib est pbra
teneamus: Hec ita distributa traditur
ut altera parte: fine quenda ponat
adque tanq ultimū: q eximus: q sine
facimus: sū agimus: sine q specula
mur cuncta referantur ad id q
hec oia fiant: ipm aut p se exspectat:
altera parte disputatur de offi
tijs: quib veluti medijs quibusdam
et via adipm finem pducamur.
Preterea hoc mlo q nō nō varie: ne
etiam interse diverse sint definit
bonoz & maloz apd phos opioes:
Quas oēs ita prosequi. M. Varro
nō nō que aspiratores suos olim
habuere: vest q que hie potue
runt: ut illas ad octo & octoginta sup
ducentas producat. Sed ut reliquis
omissis gravissimos sequamur. plato q
post illum aristoteles humanā foetici
tatem mētemplatiōe q ponat in qua
perfecto ab oib utijs nos puros ee
oportet: nunq. n. indiniaz res

capitulum

Cognitum impurus animus venire potest.
 Quare sapientissime Socrates purum
 in purum attingi nefas esse dixit: Quod
 et sacre literae apertissime docent:
 unde aureum illud in malinolam
 animam non introiturum sapientis spiritum:
 et huius sapientissimus regis per initium
 sapientis dixit esse deum timorem. Con-
 stat igitur ex his quae brevissime diximus
 eum qui veram felicitatem sit asse-
 cuturus: quod is virtutibus ornatus esse
 oportere: quibus animus ab omnibus rebus re-
 verentibus sordibus expietur: quas mo-
 rales appellant: Et is quod in maxi-
 mas res cognitio perducitur:
 quas opes ab intellectu per se norant.
 Quare quod omnia divinus noster maro ad-
 vertens: nosque non ad bene dicendum solum
 sed ad bene vivendum deportari cupiens
 ut quod plurimum posset generi humano
 consuleret: secutus in uno enes ea
 maxime rem esse finxit: ut ipse tamquam
 vivendi exemplar intueremur.
 Et quis unquam rem per meliores legi-
 bus ac institutis temperavit: inquit

unq̃ duce: aut audistis: aut legistis
tantam mee rei militaris discipli-
nam: Et qm̃ nō oēs inrep. p̃nci-
pes eē: aut exercitijs p̃poni possum
longeq̃ plures suatim: q̃ cū potesta-
te uiuunt: nō ne q̃ ijs quo pacto secū
quo cū familia: q̃ cum ciuibz: quo cum pere-
grinis agendum sit frequentissime admo-
net: neq̃ solum excitandam pruden-
tiam: colendā pietatem: obseruandā
iustitiam: retinendā fortitudinem
atq̃ in rebus atq̃ adhibendam temperā-
tiam q̃ seruandū decore inuita
civili iubet: Sed demū enea suum
ultra humanitateq̃ illum extollens p̃
id uirtutū grūs: quas purgatorias plato
nici appellant adeas usq̃: q̃ n̄ inpur-
gato aīo nō sunt: q̃ eeg̃ p̃ficiunt
felicitas traducit: Hec ego oīa si
nō ut cupio: si nō ut res ip̃a postu-
lat explicabo: tū tam quoad mee
mee vires patient̃ indicabo: Hāc
quod nōnulli eum in q̃to. li. nimis
lasciuire accusant: tūq̃ q̃ inur-
pes amōes adolescentiam dicendi il-

lecebris allucere possit: iniquissime
 agunt: cū contra summo laudandus
 sit quandoq; inhuicemō atq; nō
 affectum usq; adeo inuehat ut illo
 nō nō mentes humanas p̄turba
 ri s; peritus euerit demonstrat: & in
 n. amabit: ut potius q̄ amorem
 nō oderit: q̄ aduertat reginā
 olim castissimā: q̄ summa pudicitia
 ingentisq; ad ad oīa offa iurilia
 obsequia promissimā: postq̄ amori
 succubuerit adeo fuisse immutata
 ut oblita eius urbis quā inhostili
 solo tanto suo periculo & labore
 pulcherrimā erigere ceperat: obli
 ta fame: quā ad eam diē uite
 proposuerat: oblita labore & ab in
 ferissimo rege & barbaris ipsiq;
 ferocissimis populis inuebant:
 oblita salutis carissimorū civium
 q̄ re lita priā eam difficili navi
 gatōe ad inmanissimas gentes p̄se
 cuti erat: Oblita deniq; suis
 adeo amore eptni & sibi inq̄si
 iuri periret: ut postmo illo abuturo

vita q̄ eo carō maluerit. Quod
in loco quidnā aliud tentat gravissi-
mus poeta: nisi ut nos moriantur:
ut horretur: ut deteret, ne huius
mōi blanditijs ita sensus nos de-
muleri patiamur, ut mens in-
funditus pereat: hoc agit: huc in-
tendit: ut ordat infelicissimas
mulieres postq̄ tantū morbus pro-
pulsare noluerit: et quicquid vite
reliquū fuit id ē in impudētia
meroreq̄ plenū egisse: ac paulo
post i natura, ignominiosūq̄
mortē eade furorē subire. Ea-
dem ēē: Huiuscemōi q̄ poetas
ingb p̄ter ducendi facultatem rec-
te q̄ vivendi exemplar invenimū
ad infōrmādas: fingendāq̄ iuventu-
tē adhibendos censeo: Nasos
aut̄ propertios: tibullos: Catullos
et reliquos veteriores vates nō
abigo Mosq̄: Sunt. n. multa in
illis palatissima: q̄ nobis mag-
nū ēē possint: q̄ graviori
statu refero: namq̄ cū iā doctrina

et usu ita confirmati erimus: ut nre inte-
 motu hre possimus: tunc nō atr̄ adeos
 accedendum puto: q̄ melius apes ad flores
 accedunt: q̄ cū ea q̄ op̄i suo conducunt
 in ep̄icript̄: reliqua missa faciunt ~~ep̄icript̄~~
 Dixi debis: q̄ adiutam q̄ mores p̄met:
 Quē nō dicendi rōe continentur
 ea q̄ quia minori negotio deprehendunt̄
 et quia alias a nobis hēc in loco
 longinqua q̄ ~~de demonstratione~~ demonstrā orōe
 sunt: ita ad p̄s consulto relinquo
 ut in locos commodiores differā. Omitto
 itidem q̄taq̄ hystoriae cognitionem
 habuerit: q̄ diligentissimus antiquo-
 ris: q̄ nō nō nāq̄ rep̄: s̄ q̄ grecor̄: q̄
 omnium ^{nationum} gentium investigator exti-
 terit: q̄ priscor̄ verbor̄ obscurantissi-
 mus fuerit: q̄ eleganti quaedam
 nova ip̄e figuraverit: q̄ p̄p̄e om̄q̄
 viz tenuerit: preterea ius civi-
 le: omitto ius pontificum: Nihil di-
 co de iure augurū: nihil de aru-
 spicina: et quicq̄ etruscor̄ leḡ olim de hac re
 tradidit
 Quē oīa ita tenuit: ut nō ab alijs

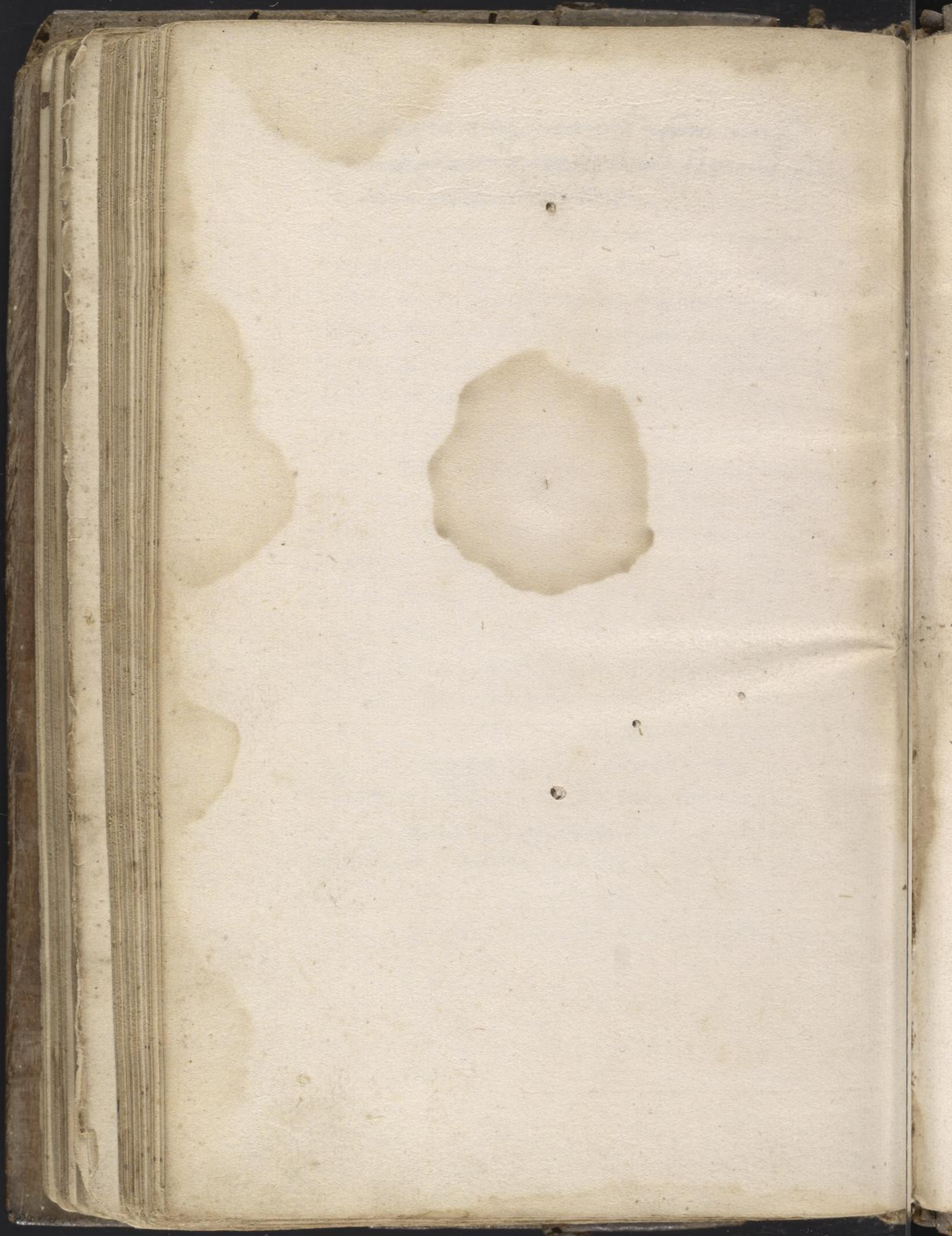
cent

accepisse: si ipse constituisse videatur;
Quodlibet quis unus studiosi adolescentis
tes: tam admirabilem: tam divinum
natem ardentissimo animo: quod ut aut
viri amplecti recusabit: hunc enim
grammaticae elegantiam: hunc oratoriae
artis vim: atque ornatum accipietis:
A puer hunc mentes vestras opte institut
ris formae: ac fingere poteritis: et ne
si ab eo reuine: si arde: si mente
pertractata erit: tunc per eorum utilita
tem ad studio cognoscenda: tunc
aut verborum copia insignita: summa
gravitate illustrata: tot salubres res
sa: tanta felici varietate exposita
cum sunt: quis non vel noctes inte
gras si opus sit diurnis lectioibus ad
dat: cum summa utilitati summa
sit adiuncta locumditas: Date
igitur hoc praeceptum vestrum: cui cum plerisque
viris: neque industria: neque opes desunt:
imperium quoque florentissimum assit
cives suos ut multis alijs et pul
cherrimis rebus: sic quoque et doctrina
et eloquentia reliquis morales ante

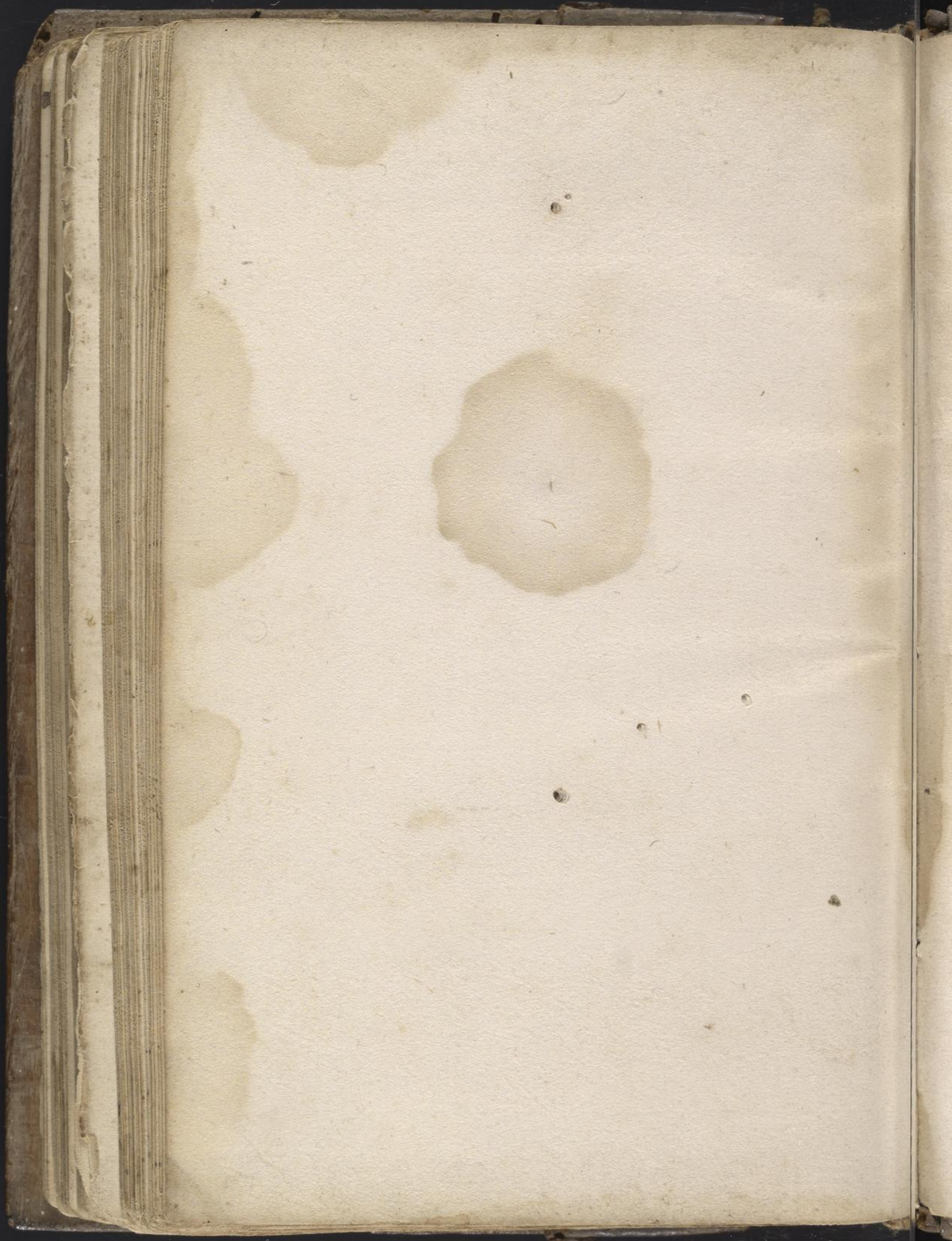
ire expedit: Date parentibus nostris: quod
 in denique nos genuisse non perirebit
 cum non modo sibi pares sed longe supe-
 riores nos evasisse videbunt: Date
 cognatis: atque amicis adque nostris
 laudum atque dignitatum non omni-
 ma est pars redimenda: Date
 Denique nobis ipsis: cum hec una prope-
 res sit qua nos quoque antehis artibus
 distamus tanto ceteros homines an-
 teire possitis: Et profecto nihil
 est quod nos hac duce consequi po-
 sse desperemus: mitto opes: mitto
 divitias: mitto honores: Illud quod
 silentio pretereo quot homines & ma-
 etate: & superioribus seculis ex in-
 fima fortuna ad magnas dignita-
 tes & ex obscurissimo loco ad summam
 claritudinem devenire: Illud autem
 preterea magis faciendum est
 summo quod vel subditi non reperiri
 vel bonarum artium studia sola sunt:
 quod nobis quietam illam cum tranquilli-
 tatem: & ab omnibus perturbacionibus non
 vacacionibus stare possint: quod

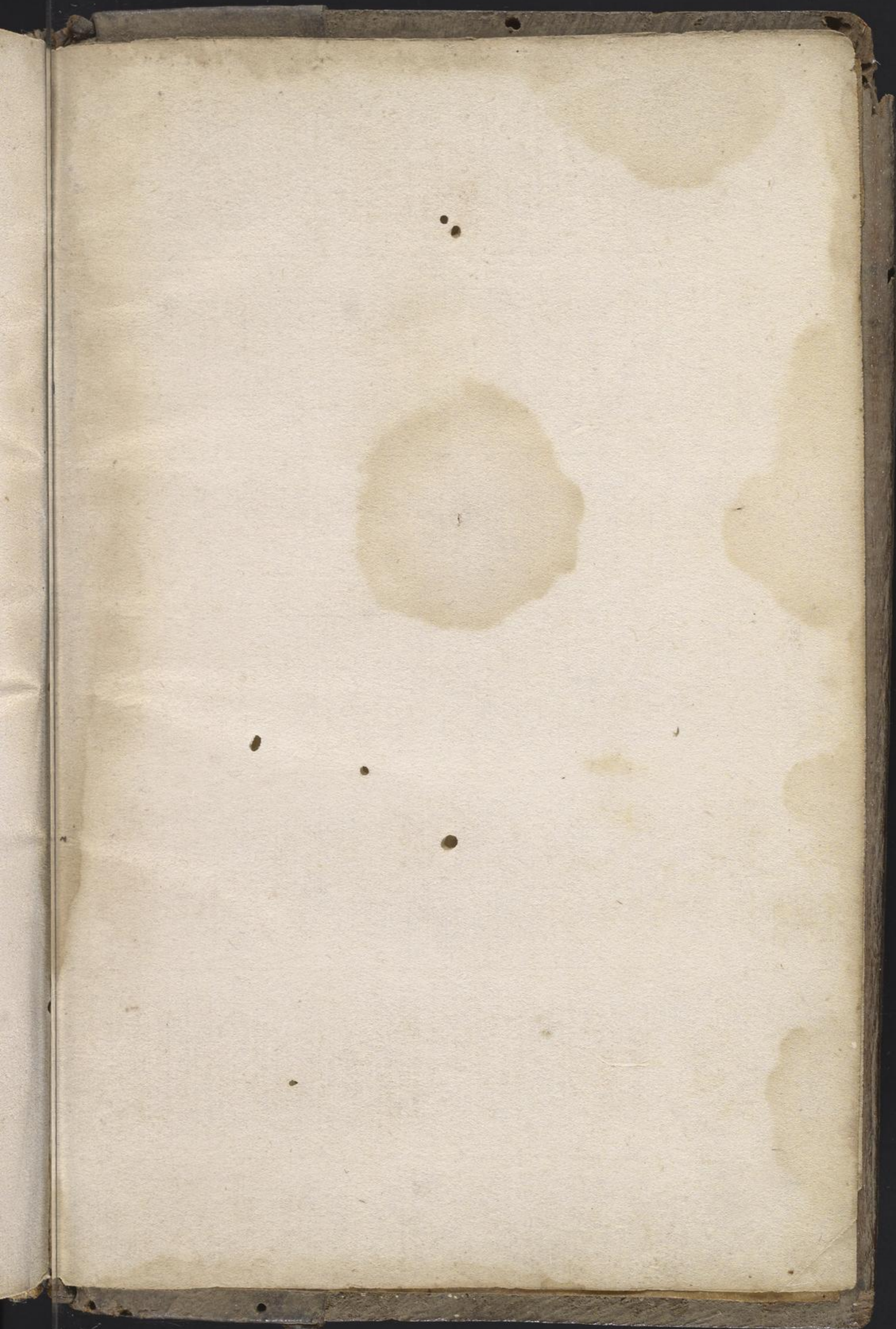
decepta nec vitam q̄ ipam unq̄
magnopere & pedetentim sapientissi-
mi iudicauerunt.

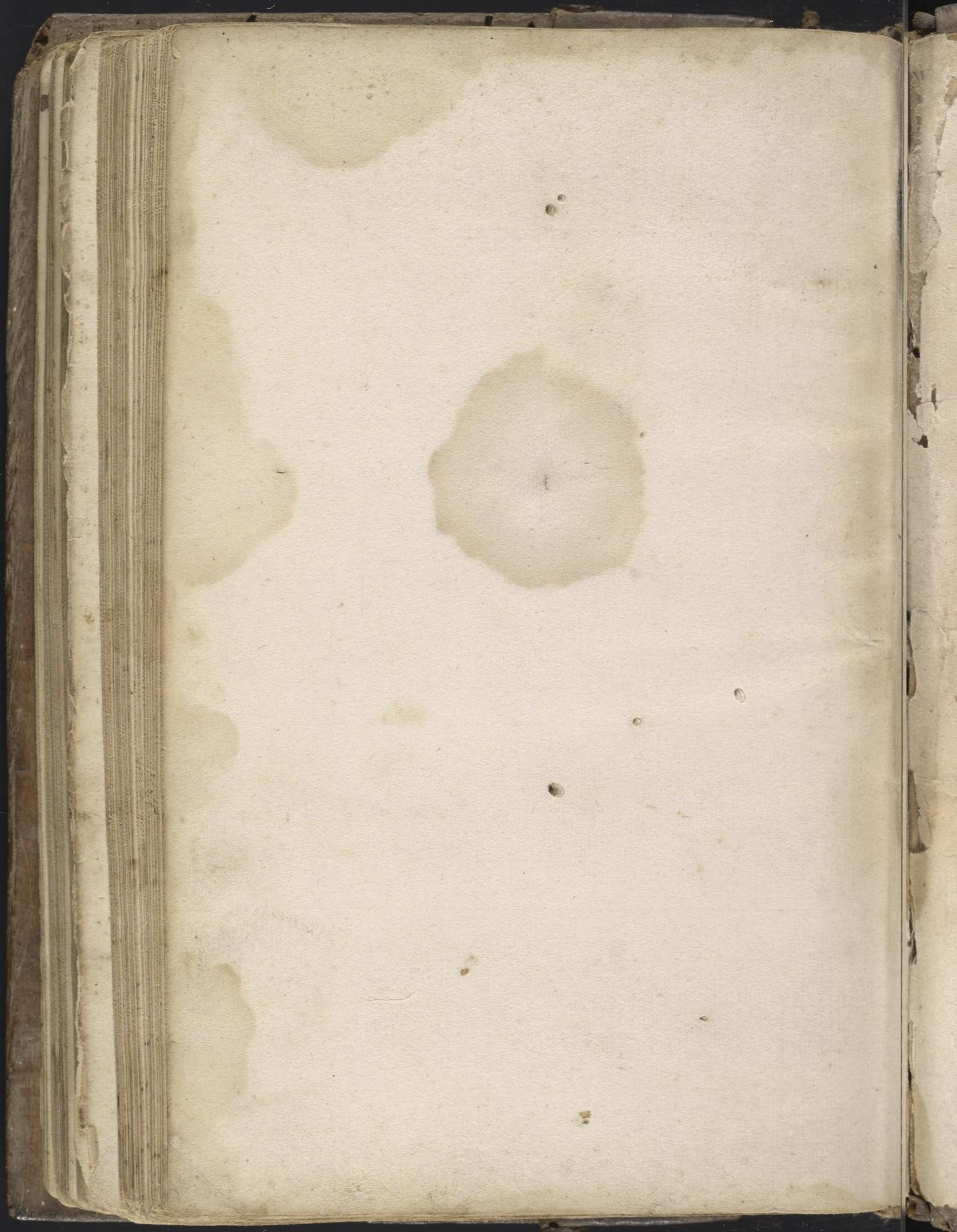
92

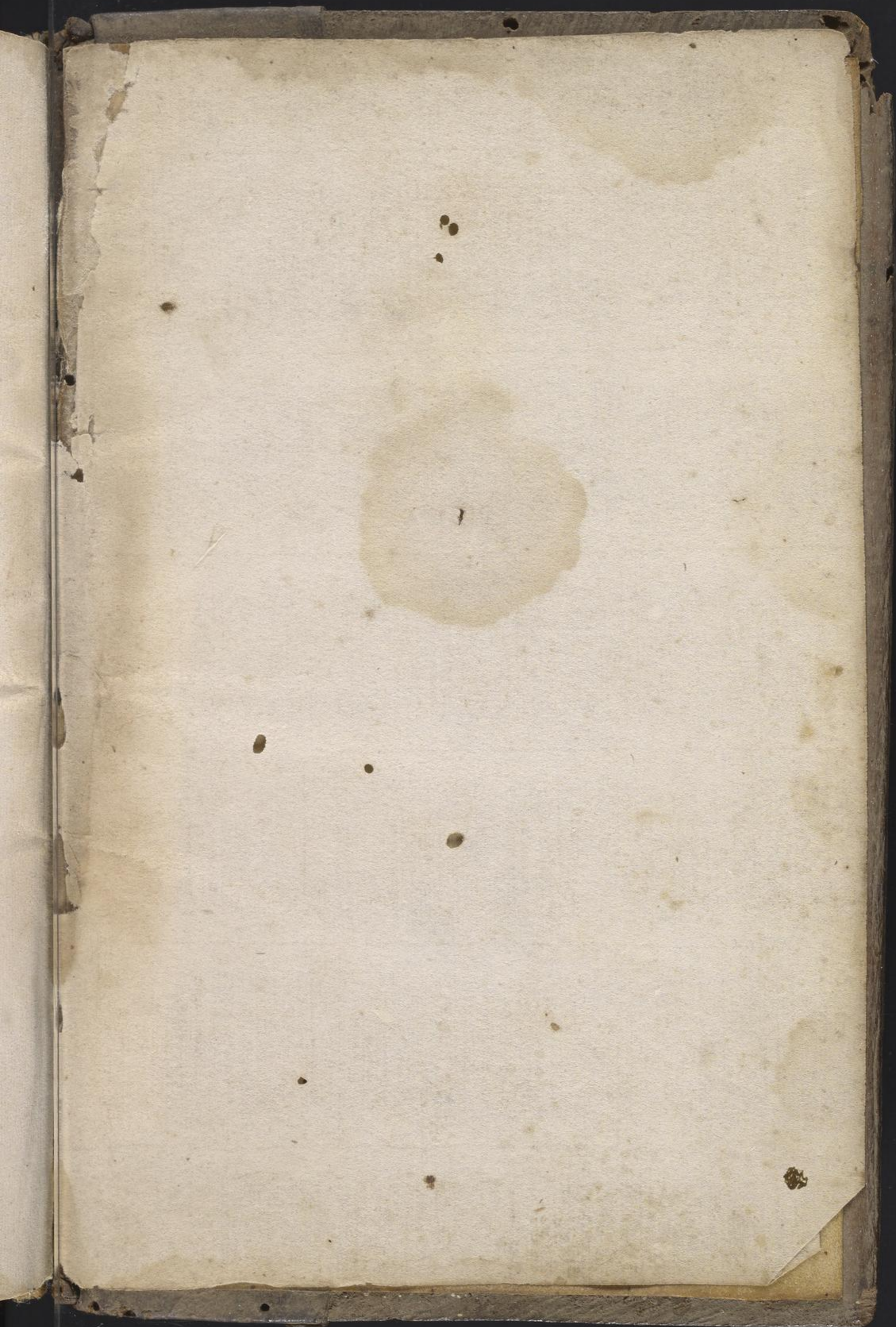

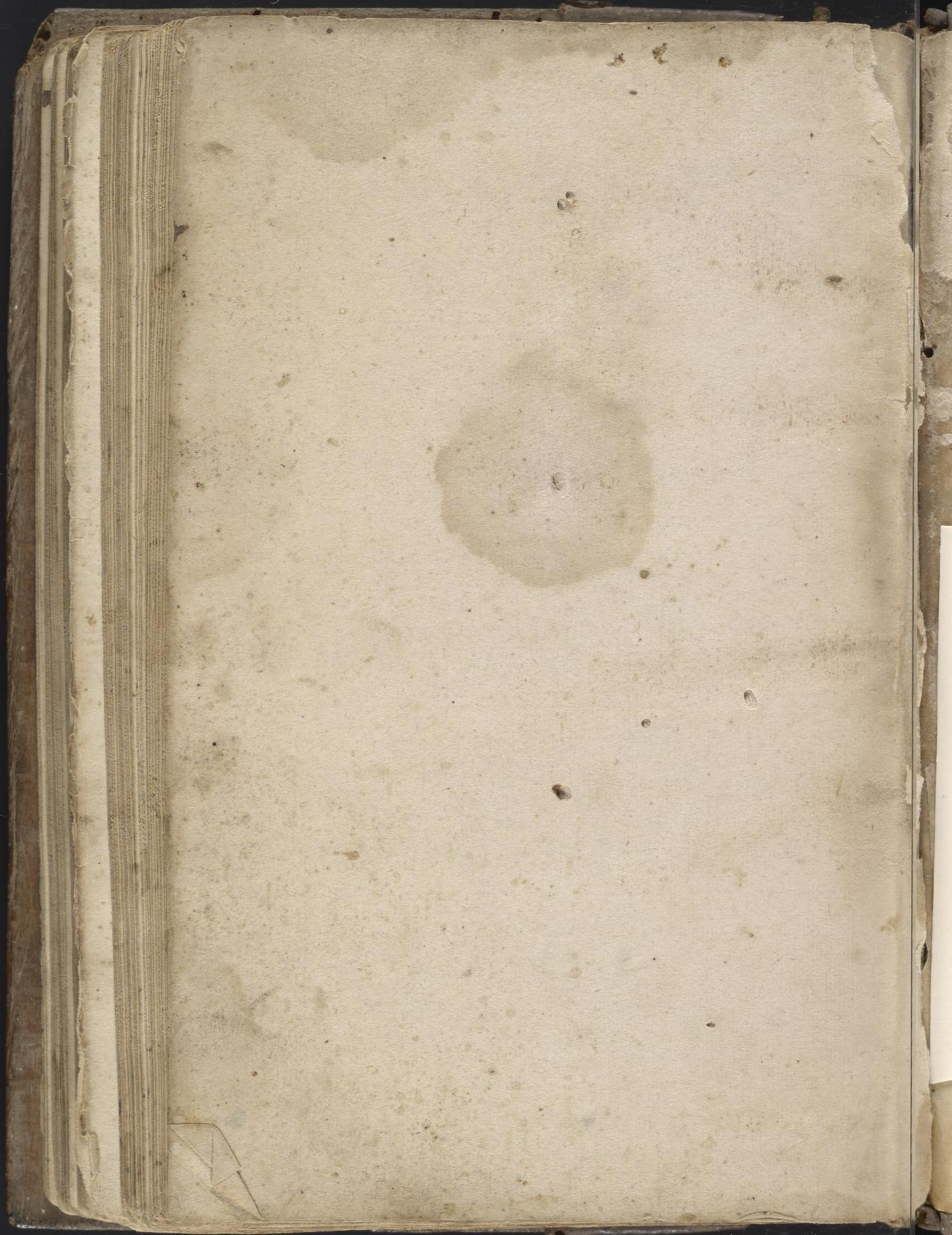
913

Coll. subjects

Dr

